

Glas občin

GLASILO ZDRUŽENJA
OBČIN SLOVENIJE

2021 / junij

30 let

SAMOSTOJNOSTI

- 5 Uveljavljen Zakon o finančni razbremenitvi občin
- 8 Tudi ZOS aktiven pri oblikovanju ukrepov za zajezitev epidemije s koronavirusom COVID-19
- 12 Intervju s predsednikom vlade Janezom Janša
- 16 Za podporo slovenskemu kmetijstvu in podeželju v pripravi Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027
- 48 23. redna letna Skupščina Združenja občin Slovenije tudi letos potekala malo drugače

Osrednja tema

3

Združenje občin Slovenije ključni akter pri oblikovanju povprečnine tudi v prihodnje

Spoštovane županje, spoštovani župani,

za nami je precej burno in predvsem drugačno leto. Leto 2020 si bomo vsekakor zapomnili po tem, da je koronavirus Sars-Cov-2 ustavil naša življenja in na novo določil pravila obnašanja. Kljub temu pa lahko leto 2020 označimo za izredno uspešnega, saj je Združenje občin Slovenije, tudi s pomočjo članic, doseglo pomembne cilje.

Že v procesu nastajanja nove koalicijske pogodbe smo izvajali pomembne aktivnosti na področju financiranja občin in dosegli, da je bil že v pogodbi opredeljen dvig povprečnine za leto 2020. To je bilo uresničeno s t.i. PKP2 in občine ste konec meseca maja na svoje račune dobile poračun povprečnine. Vsekakor smo dobili zagon za naprej. Že meseca julija smo pripravili natančne izračune stroškov občin in oblikovali predlog višine povprečnine za leti 2021 in 2022. Za leto 2021 smo prišli do številke 673,62€, za leto 2022 pa do 673,62€ plus dvig plač javnih uslužbencev. Pri septembrskem dogovoru o višini povprečnine smo za leto 2021 prišli do številke 628,20€ in enako za leto 2022. Toliko občine še niste prejele.

Naslednji izredno pomemben kamenček v mozaiku uspehov je vsekakor ta, da smo po več letih intenzivnega dela dosegli poenostavitev postopkov po 23. členu Zakona o financiranju občin. To smo uspeli doseči kot člani delovne skupine za lokalno samoupravo, ki je pripravila Zakon o finančni razbremenitvi občin. Ta bi sicer že moral veljati v letu 2020, pa vendar je z uveljavitvijo zakona prišlo do pomembne razbremenitve občin, tako z vidika financ kot z vidika administrativnih ovir. Kako smo si vsi oddahnili!

Izredno aktivno smo sodelovali tudi pri pripravi protikoronskih paketov. Na Vlado RS in tudi Državni zbor RS smo posredovali predloge za devet protikoronskih paketov t.i. #PKP. Osem jih je bilo sprejetih, morebiti bo pripravljen tudi deveti.

Tudi kot člani Strateškega sveta za debirokratizacijo smo podali predloge za odpravo ovir pri več kot 17 zakonih.

Nov uspeh smo dosegli pri spremembi 86.a člena Zakona o lokalni samoupravi, kjer smo zahtevali, da se jasno opredeli, da organe združenj sestavljajo župani občin ustanoviteljic. Bili smo uspešni!

Leto 2020 smo zaključili z nadpovprečno izvedenim številom izobraževanj. Res je, da smo, tako kot vsi, morali delovanje preseliti v svet videokonferenc, pa vendar smo izvedli 40 izobraževanj.

Žal so ilegalni prehodi mej še vedno naša realnost in da občinam ob tem nastajajo veliki stroški že od leta 2015 je tudi žal velika realnost. Že v letu 2019 smo dosegli, da je Vlada RS sprejela sklep za kritje stroškov občin za odstranitev odpadkov, ki nastajajo kot posledica ilegalnih prehodov. Veseli nas, da je Vlada RS konec leta 2020 ponovno sprejela sklep za nadaljnje kritje stroškov občin.

Veseli nas tudi, da se je kljub zahtevnim razmeram, v katerih ste se znašle občine, za članstvo v Združenju občin Slovenije odločile tri občine. Članstvo ponovno narašča, kar nas izjemno veseli in je dokaz, da občine znajo prepoznati dobro delo.

Leto 2020 in z njim koronavirus COVID-19 sta pokazala tudi kako pomembna je pomoč sočloveku v stiski. Tega se predobro zavedamo tudi na Združenju občin Slovenije, zato je Predsedstvo ZOS, ob uničujočem potresu na Hrvaškem sprejelo sklep o donaciji v višini 15.000€.

Čaka nas veliko aktivnosti na področju črpanja evropskih sredstev, tako v okviru večletnega finančnega okvirja kot pri Načrtu za okrevanje in odpornost.

Prav tako pa si želimo, da bi nam uspelo doseči odpravo plačnih nesorazmerij med plačami občinskih funkcionarjev in direktorji uprav ter javnih zavodov

Dela in zagona nam tudi v prihodnje ne bo zmanjkalo. Tudi z vašo pomočjo smo vsako leto boljši in močnejši!

Naj se čisto na koncu ustavimo še pri zelo pomembni obletnici. Letos Slovenija praznuje 30. let. Naj domovini ob tem izrečemo čestitke ter dodamo, da je na nas, da jo razvijamo in soustvarjamo ter s tem omogočamo rast in blaginjo nas vseh. Le skupaj in ne vsak zase bomo gradili zgodbe o uspehih. Srečno Slovenija!

Uredništvo

Združenje občin Slovenije ključni akter pri oblikovanju povprečnine tudi v prihodnje

Kljub začetku epidemije COVID-19 je Združenju občin Slovenije s pogovori uspelo doseči, da so stranke koalicije že v Koalicijski pogodbi med zaveze vključile tudi dvig povprečnine. Že sama uvrstitev v koalicijsko pogodbo je uspeh, uresničitev zaveze pa je bil uspeh številka dve. Tako je Zakon o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (ZDLGPE) v 32. členu spremenil višino povprečnine za leto 2020 in jo dvignil s 589,11 evra na 623,96 evra. Poračun so občine prejele konec maja 2020. Še večji uspeh pa je bil podpis Dogovora o višini povprečnine, ki je slednjo za leto 2021 določil v višini 628,20 evra, za leto 2022 pa je za izhodiščno prav tako določena v višini 628,20 evra. To pa je uspeh Združenja občin Slovenije številka tri in nova kljukica za dosežene cilje.

Koalicijska pogodba in prvi dvig povprečnine

Kmalu po razglasitvi epidemije COVID-19 je politični parket doživel nov preobrat in z njim smo dobili novo vladno ekipo. Ker je treba železo kovati, dokler je še vroče, smo na Združenju občin Slovenije z aktivnostmi za zagotovitev čim boljšega finančnega položaja občin začeli, še preden je sploh prišlo do oblikovanja koalicije. Na politične stranke smo namreč naslovili predloge s področja lokalne samouprave, regionalne politike in kohezijskih vsebin, te pa so nas v času pogajanj zaprosile za dodatne informacije in pojasnila.

Tako se je v Koalicijsko pogodbo vnesel tudi dvig povprečnine. Ker pa sam vnos v Koalicijsko pogodbo še ne pomeni tudi dosego zelenega, smo aprila nadaljevali z aktivnostmi in na Vlado naslovili dopis, v katerem smo pozvali k ponovni proučitvi glavnih predlogov Združenja občin Slovenije, in sicer smo pod nujno predlagali sprejem:

- **dviga povprečnine** na 623,96 evra tako za leto 2021 kot za leto 2022 in nakazilo neizplačane povprečnine za prvo tretjino leta v mesecu maju;
- **dopolnitve ZFO-1 za nujno fleksibilnejše zadolževanje in poenostavitve**

postopkov – zadolževanje za izvajanje kohezijskih projektov, dvig omejitve zadolževanja občin na 12 %, poenostavitve postopkov črpanja investicijskih sredstev 21. člena ZFO, odprava prehodnega obdobja in s tem polna uporaba sredstev 21. člena ZFO;

- **povračila davkov za nedelujoče gospodarske subjekte** – povrnitev NUSZ gospodarskim subjektom za čas trajanja epidemije COVID-19.

Ko so poslanke in poslanci konec aprila 2020 s 54 glasovi za in enim proti potrdili Zakon o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (ZDLGPE), ki je v 32. členu spremenil višino povprečnine za leto 2020 na 623,96 evra, smo si oddahnili in zajeli sapo za nadaljnje aktivnosti. Občine so tako konec maja na svoje račune prejele poračun povprečnine za leto 2020.

Priprava predloga višine povprečnine za leti 2021 in 2022 ter poziv k odpravi prehodnega obdobja pri 21. členu ZFO Julija so se na svoji 2. redni seji 2020 sestali člani predsedstva ZOS in že oblikovali predlog višine povprečnine. Tako smo že ob samem začetku priprave finančnih dokumentov na ravni države za prihodnja leta in na podlagi natančnih

izračunov, tako kot to počnemo že vrsto let, predlagali povprečnino v višini 673,62 evra za leto 2021, za leto 2022 pa v višini 673,62 evra plus dvig plač za leto 2022. Do izračunanega zneska za leto 2021 smo prišli tako, da smo k stroškom za leto 2019, ki so znašali 647,72 evra, prišteli dvig plač za leto 2020 v višini 16,6 evra (5,7 % dvig plač – 2020) in dvig plač za leto 2021 v višini 9,3 evra (3,2 % - dvig plač 2021). Za leto 2022 smo predlagali povprečnino v višini 673,62 evra plus dvig plač za leto 2022, do katerega bo nedvomno prišlo. Ker dejanske številke še niso bile znane, k znesku 673,62 evra natančnega dviga plač nismo prišteli.

V dopisu, ki smo ga poslali tako Vladi kot tudi Ministrstvu za finance, smo jasno zapisali, da se s predlaganim načinom izračuna stroškov ne strinjamo, saj ta ni zajel vseh stroškov dela, predvsem pa ne dejanskih stroškov občin, temveč povprečje zadnjih štirih let. Da povprečje stroškov kaže popačeno sliko dejanskega stanja, prav tako opozarjamo že vrsto let in pozivamo, da se pri teh izračunih upoštevajo dejanski stroški in ne povprečni. Tako so ti na podlagi prejetih izračunov znašali za obdobje od 2016 do 2019 610,68 evra, se za leto 2021 povečali na 612,50 evra, za leto 2022 pa na 614,59 evra. Stroški za leto 2019 so, tudi na podlagi prejetih izračunov, znašali 647,72 evra.

Hkrati s tem je Združenje občin Slovenije predlagalo tudi, da se že z letom 2020 odpravi prehodno obdobje pri investicijskem transferju 21. člen Zakona o financiranju občin. To smo utemeljevali s tem, da bi se tako omogočilo polno črpanje sredstev navedenega člena. Sofinanciranje investicij po 21. in 23. členu ZFO-1 je namreč del sistema financiranja občin in je korekcijski razvojni element za najšibkejše občine. Zaradi varčevanja v preteklem obdobju se je del sredstev za sofinanciranje investicij namenil za brezobrestne kredite izven kvote zadolževanja, vendar je to povzročilo nesorazmerno zadolževanje najšibkejših občin.

Ker do avgusta Zakon o finančni razbremenitvi občin še vedno ni bil sprejet, smo ponovno apelirali na predsednika Vlade, naj se ta **čimprej** sprejme.

Podpis dogovora o višini povprečnine za leti 2021 in 2022

Ker na ZOS nismo prejeli nobenih odgovorov na dopis in izračune, smo v drugi polovici septembra 2020 Vlado ponovno pozvali k aktivnostim za določitev povprečnine za leti 2021 in 2022. Prav tako smo spet zaprosili tudi za sklic sestanka, na katerem smo želeli začeti pogovore o dogovoru za višini povprečnine za leti 2021 in 2022, vključno z odpravo prehodnega obdobja, vezanega na investicijske transfere, in čimprejšnjem sprejetju predloga Zakona o finančni razbremenitvi občin.

29. septembra 2020 je tekla 4. dopisna seja predsedstva ZOS, na kateri so člani potrdili predlog Dogovora o višini povprečnine za leti 2021 in 2022 - povprečnina za leto 2021 628,20 evra in za leto 2022 izhodiščna v višini 628,20 evra.

Istega dne so predsedniki združenj občin in v imenu Vlade minister za javno upravo Boštjan Koritnik podpisali dogovor o višini povprečnine za prihodnji dve leti. Občine so za leto 2021 dobile 628,20 evra, za leto 2022 je, zaradi nepredvidljivih razmer, povezanih z epidemijo COVID-19, prav tako predviden znesek v višini 628,20 evra.

Dogovor o povprečnini med Vlado in združenji občin je bil v 15 letih, odkar velja ta zakonska rešitev, dosežen samo štirikrat. Zadnjič 2018. Žal so dogovori vse prevečkrat vsebovali zgolj enostransko določen znesek in določbe, ki niso bile uresničene.

Naj samo spomnimo, da je Vlada spoštovala koalicijsko zavezo in že aprila 2020 dvignila povprečnino s prvotno določenih 589,11 na 623,96 evra. Zaradi tega lahko leto 2020, brez lažne skromnosti, nedvomno štejemo med zelo uspešne na tem področju.

ZOS že postavi izhodišča za prihodnji dve leti

Kljub uspehu ne spimo na lovorikah in smo že pričeli z nadaljnjimi aktivnostmi. Člani predsedstva ZOS so na nedavni redni seji že oblikovali izhodišče za predlog višine povprečnine za prihodnji dve leti.

Za leto 2022 so izhodišče dejanski stroški občin v letu 2020, v znesku 651,20 evra, povečani za nove naloge v letu 2021 in 2022 (stroški dela v javnem sektorju in na novo naložene naloge s finančnimi posledicami). Za leto 2023 pa so izhodišče dejanski stroški v letu 2020, v znesku 651,20 evra, povečani za nove naloge v letu 2021, 2022 in 2023 (stroški dela v javnem sektorju in na novo naložene naloge s finančnimi posledicami).

Nadejamo se, da bomo nadaljevali z uspešnim delom na tem področju.

Uveljavljen Zakon o finančni razbremenitvi občin

Decembra 2020 so poslanke in poslanci Državnega zbora z 81 glasovi za in nobenim proti sprejeli dolgo pričakovan Zakon o finančni razbremenitvi občin. Zakon, ki bi po prvotnih načrtih moral začeti veljati že s 1. 1. 2020, je na poti od potrditve na Vladi decembra 2019 pa do sprejema v Državnem zboru doživel tudi dopolnitve. Na dve smo še posebej ponosni, saj sta plod večletnih intenzivnih aktivnosti ZOS, in to sta poenostavitev črpanja investicijskih sredstev 21. člena Zakona o financiranju občin ter odprava prehodnega obdobja pri sofinanciranju investicij, kar pomeni zvišanje sofinanciranja investicij na 6 % primerne porabe.

Zakon o finančni razbremenitvi občin (v nadaljevanju: ZFRO) slovenskim občinam prinaša tako administrativne kot finančne razbremenitve v vrednosti dobrih 70 mio evrov. Z vztrajnostjo in večkratnimi utemeljevanji je Združenju občin Slovenije po desetih letih končno uspelo doseči, da se v predlog ZFRO vneso tudi spremembe 23. člena Zakona o financiranju občin, ki odpravljajo ključne administrativne ovire pri črpanju investicijskih sredstev 21. člena tega zakona. Prav tako se odpravlja prehodno obdobje pri sofinanciranju investicij, kar pomeni zvišanje sofinanciranja investicij na 6 % primerne porabe. Gre nedvomno za pomemben dosežek Združenja občin Slovenije in za še en dokaz, da se resnično zavzemamo za finančno avtonomijo občin. To je eno od osnovnih poslanstev združenja.

Zakon je plod več kot dveletnega intenzivnega dela dveh delovnih skupin, ki sta delovali pod okriljem dveh ministrov za javno upravo – ministrom Rudijem Medvedom in ministrom Boštjanom

Koritnikom. V delovni skupini so aktivno delovali tudi predsednik Združenja občin Slovenije Robert Smrdelj in podpredsednika mag. Marko Diaci in Uroš Brežan.

ZFRO občinam prinaša več kot 70 mio evrov prihrankov, in sicer:

- 19,485 mio evrov za plačila obveznega zdravstvenega zavarovanja za otroke do 18. leta starosti, ki se šolajo in niso zavarovani kot družinski člani, in za brezposelne osebe: državljane RS in tujce, ki jim je priznana pravica do denarne socialne pomoči;
- 7,9 mio evrov za financiranje družinskega pomočnika prevzame država, zmanjšanje stroškov občin;
- 3 mio evrov za financiranje mrliško pregledne službe se prenese z občin na državo;
- 6,05 mio evrov za sofinanciranje občin z romskim prebivalstvom postopoma v štirih letih;
- 25,9 mio evrov zaradi uveljavitve polne višine nepovratnih sredstev za financiranje investicij;
- 5,5 mio evrov za subvencioniranje neprofitnih najemnin proslcem;
- 1,9 mio evrov zaradi prevzema stroškov gasilskega zavarovanja na državo.

ZFRO posega v naslednje zakone:

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju

Z občin se na državo prenašajo:

1. obveznosti plačila opravljanja mrliških pregledov, obdukcij in tehnične pomoči v zvezi z obdukcijo

Prehodna določba 32. člena ZFRO določa, da obveznost plačila stroškov zagotavljanja mrliško pregledne službe za osebo, za katero je v zdravniškem poročilu o umrli osebi ugotovljena smrt do dne začetka uporabe ZFRO, poravna občina, v katere pristojnost zadeva spada, v skladu z ZZVZZ ter Pravilnikom o pogojih in načinu opravljanja mrliško pregledne službe (v nadaljevanju: Pravilnik). Določbe pomenijo le prenos plačil iz občin na Republiko Slovenijo,

kar pomeni, da vsa organizacija te dejavnosti ostaja na občinah. To pomeni, da občine še vedno prejemajo račune za opravljanje mrliških pregledov, obdukcij in tehnične pomoči. Zaradi zmanjšanja administrativnih obremenitev bodo občine dvakrat letno izstavile račun za povrnitev sredstev iz tega naslova Ministrstvu za zdravje, in sicer:

- najkasneje do 15. 6. tekočega leta za obdobje od 30. 11. preteklega leta do 31. 5. tekočega leta in
- najkasneje do 5. 12. tekočega leta za obdobje od 1. 6. do 30. 11. tekočega leta.

Ministrstvo za zdravje bo v okviru predvidene spremembe Pravilnika proučilo tudi možnost poenotenja cen za mrliške preglede, obdukcije in tehnično pomoč in določilo način povrnitve sredstev, o čemer bo občine tudi obvestilo. Pravilnik bi sicer ministrstvo moralo pripraviti v dveh mesecih po uveljavitvi zakona, a ga še ni. Da je treba k aktivnostim nemudoma pristopiti in vanje vključiti tudi združenja občin, je ZOS že pozval ministrstvo. Odgovora ali povabila k pravi vsebini Pravilnika še nismo prejeli.

2. obveznosti plačila prispevkov za zdravstveno zavarovanje za zavarovance iz 21. in 24. točke prvega odstavka 15. člena ZZVZZ

Uvaja se neposredno plačilo prispevkov države Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZS), pri čemer prehodna določba 33. člena zakona določa, da obveznost, ki izvira iz obdobja pred začetkom uporabe tega zakona in za katero je bila prijava v zavarovanje prejeta do začetka uporabe tega zakona, poravna občina, obenem pa je tudi določeno, da ZZS namesto občin opravi odjave iz zavarovanja za zavarovance iz 24. točke prvega odstavka 15. člena ZZVZZ.

V prehodni določbi 34. člena ZFRO je določeno, da minister, pristojen za zdravje, v dveh mesecih od uveljavitve tega zakona uskladi Pravilnik in sprejme nov pravilnik, ki bo določil obliko in vsebino zahteve ZZS do Ministrstva

za zdravje za plačilo prispevka za osebe iz 21. in 24. točke prvega odstavka 15. člena ZZVZZ.

Zakon o socialnem varstvu (ZSV)

Na področju socialnega varstva je ZFRO uvedel dve bistveni spremembi, in sicer:

1. sprememba zavezanca za plačilo prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje

ZFRO je spremenil zavezanca za plačilo prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje za zavarovance iz 21. točke prvega odstavka 15. člena ZZVZZ (z občin na RS oz. MZ) tako, da je prenehala obveznost MDDSZ, da obvesti občino o številki in datumu odločbe o priznanju pravici do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, o obdobju zavarovanja in spremembi občine stalnega prebivališča.

Dostop do podatkov bo občinam v distribucijskem modulu, zaradi primerov morebitnih pritožb, sodb, obnov postopka ipd., omogočen za 5 let.

2. Sprememba zavezanca za plačilo prispevka za družinskega pomočnika

ZFRO določa, da preide financiranje pravic družinskega pomočnika iz občin na državo, in sicer glede izplačila delnega plačila za izgubljeni dohodek in plačila prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zavarovanja za primer brezposelnosti ter zavarovanja za starševsko varstvo. Določa tudi, da je v času od začetka uporabe zakona do 31. 12. 2021 (36. člen) občina stalnega prebivališča invalidne osebe še vedno dolžna izplačati sredstva, vendar v breme ministrstva. Na podlagi izdanega računa ministrstvo občini povrne izplačana sredstva za leto 2021, in sicer do konca koledarskega leta 2022 ter ob predhodno potrjeni specifikaciji vseh stroškov za družinskega pomočnika.

Zakon je bil sprejet konec leta 2020, veljati pa je začel 2021, zato je MDDSZ dal pojasnilo, da je letnica «2020» v drugem odstavku 36. člena ZFRO brezpredmetna. To je treba tolmačiti skladno z 41. členom in prvim odstavkom 36. člena zakona, po katerem se obveznost plačila sredstev za financiranje družinskega pomočnika prenese iz občine na RS šele s prvim dnem uporabe zakona, to pa je prvi dan v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem je zakon uveljavljen.

Zakon o financiranju občin (ZFO-1)

V delu so predvidene naslednje spremembe:

1. Sofinanciranje občin z romskimi prebivalci

Po objavi sprejetega ZFRO bo Urad Vlade za narodnosti zaprosil MF za izračun 1/4 pripadajočega zneska za leto 2021 in 1/2 pripadajočega zneska za leto 2022 za posamezno občino ter za nakazilo sredstev na proračunsko postavko urada. Zatem naj bi obvestil občine o izračunanih zneskih. Urad bo hkrati predlagal Vladi sprejem sklepa, s katerim bo ta določila seznam občin z romskimi naselji, ki so bila evidentirana na podlagi Zaključnega poročila o delovanju MDS za reševanje.

2. Določitev sredstev za uravnoteženje razvitosti občin v višini 6 % primerne porabe

MF je na podlagi 20. člena ZFRO prevzel obveznost izračuna, obveščanje in izplačila dodatnih sredstev za uravnoteženje razvitosti občin. Sredstva za uravnoteženje razvitosti občin se bodo zagotovila v okviru finančnega načrta MF (delno s prerazporeditvijo iz MGRT). Sredstva se bodo, skladno z določbo zakona, posameznim občinam nakazovala po dvanajstih do 20. dne v mesecu za tekoči mesec.

Na podlagi drugega odstavka 40. člena ZFRO se bodo za ugotovitev deleža dodatnih sredstev za uravnoteženje razvitosti občin za leto 2021 uporabili podatki MGRT, ki jih je za določitev deleža dodatnih sredstev za financiranje investicij izračunal 2020. Na MGRT

so še pojasnili, da zaradi razveljavitve določb ZFO-1 glede sofinanciranja občinskih investicij, ki je doslej sodilo v njihovo pristojno obravnavo, po uveljavitvi ZFRO zanj ni več podane pravne podlage. Zaradi razveljavitve določb ZFO-1 so se prekinile tudi vse dvehletne pogodbe za sofinanciranje, ki so bile sklenjene za sofinanciranje v letu 2020 in ki predvidevajo sofinanciranje s sredstvi ZFO-1 tudi v letu 2021.

3. Zadolževanje občin z vključitvijo v sistem enotnega zakladniškega računa države

Namen tega je motivirati občine, da zaprejo svoj enotni zakladniški račun in se vključijo v enotni zakladniški račun države, saj naj bi bilo to zanje ugodnejše. Občine, ki se odločijo za vstop v sistem enotnega zakladniškega računa države, imajo možnost zadolževanja pri upravljavcu sredstev sistema EZR države (likvidnostno, kratkoročno in dolgoročno – do treh let za projekte EU). Če se občina odloči za takšen korak, imajo tudi njeni proračunski uporabniki (npr. javni zavodi) možnost pridobivanja tovrstnih posojil.

Stanovanjski zakon (SZ-1)

S posegom v SZ-1 bo sredstva za subvencioniranje neprofitnih najemnin prosilcem v celoti zagotovila država. Dosedanji peti odstavek 121.b člena SZ-1 je določal, da sredstva za subvencioniranje prosilcev za dodelitev neprofitnega najemnega stanovanja zagotavljajo državni proračun in občinski proračuni - vsak do ene polovice. Sredstva se bodo med letom zagotavljala iz občinskih proračunov.

Po zaključku koledarskega leta se bodo založena sredstva plačanih zneskov subvencij, na zahtevo občinskih organov, v celoti povrnila iz državnega proračuna in ne le v polovičnem znesku kot do zdaj. Sam način povrnitve založenih sredstev se torej ne bo spreminjal, spremenila se bo le višina sredstev, ki se bodo povrnila občinskim proračunom.

Spremenjena zakonodaja na področju zagotavljanja subvencij k tržnim najemninam se bo začela uporabljati 2022, saj se založena sredstva občinskim proračunom povrnejo po zaključki vsakega koledarskega leta. Leta 2021 bo torej Ministrstvo za okolje in prostor občinam povrnilo polovico založenih sredstev, ki so jih te založile 2020, ko je veljala še stara ureditev.

Zakon o gasilstvu

Z uveljavitvijo ZFRO bo na področju financiranja gasilskih zavarovanj omogočeno, da Republika Slovenija:

po izvedbi postopka sklenitve standardiziranega gasilskega zavarovanja za pripadnike gasilske organizacije **financira standardizirana zavarovanja**, ki vključujejo nezgodno zavarovanje, zavarovanje odgovornosti ter pravne zaščite; če lokalne skupnosti sklenejo standardizirana gasilska zavarovanja za vozila, opremo in objekte, **so ta zavarovanja sofinancirana tudi s sredstvi proračuna Republike Slovenije**. Sofinanciranje temelji v tem primeru na raznolikosti ter razlikah med posameznimi društvi in zavodi glede vrste, obsega ter stanja opreme, ustreznosti evidenc opreme kakor tudi velikih razlik v lastništvu, vrednosti objektov in naprav ter dejanski rabi objektov v lasti gasilskih objektov ... Zaradi navedenega se je predlagalo tudi sofinanciranje standardiziranih zavarovanj.

Zakon o upravnih taksah

Zaradi količine dela za njeno izdelavo se zvišuje upravna taksa za lokacijsko informacijo, kar predstavlja znatno obremenitev občinske uprave. Prav tako se uvaja tarifa za upravno takso za izdelavo potrdila o pogojih za spreminjanje meja parcele.

S spremembami zakona so ocenjene pozitivne finančne posledice za občinske proračune, in sicer na 250.000 evrov, za kolikor se bodo povečali prihodki občin zaradi dviga tarife za lokacijsko

informacijo in uvedbe nove tarife za izdelavo potrdila o pogojih za spreminjanje meja parcele.

Zakon o izobraževanju odraslih

Zmanjšuje se administrativno breme za občine. Stroški občin se s predlagano spremembo ne večajo niti ne manjšajo, omogočena pa je racionalizacija postopkov. Občina ali več občin skupaj lahko sprejme program izobraževanja odraslih za več let skupaj.

Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev

Spreminja se zavezanec za plačilo prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, in sicer z občine na državo, zato je treba spremeniti določbe, ki urejajo zavezanca za plačilo prispevka.

Zakon o urejanju trga dela

Ureja spremembo pri zavezancu za plačilo prispevkov delodajalca za zavarovanje za primer brezposelnosti za družinskega pomočnika, ki se prenaša z občine na državo.

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju

Gre za področni predpis, ki ga je treba uskladiti z določbami ostalih zakonov, ki urejajo položaj družinskih pomočnikov tako, da se spremeni zavezanec za plačilo prispevkov delodajalcev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki bo po novi ureditvi država in ne več občina.

Zakon o notariatu

Ob upoštevanju veljavne določbe 5.a člena ZN so stranke, ki zaprosijo za podatke prek notarja, v razmerju do strank, ki samostojno zahtevajo podatke o namenski rabi zemljišča od pristojnega organa samoupravne lokalne skupnosti, v ugodnejšem položaju, saj niso obremenjene s plačilom upravne takse. Ker izdaja potrdila o namenski rabi zemljišča in izdaja lokacijske informacije ni avtomatiziran postopek izpisa iz uradne evidence, temveč od občine zahteva dodatno delo in pojasnilo, namenjeno stranki za nadaljnje prostorsko urejanje in promet z nepremičninami, se od pravila v 5.a členu ZN določa izjema za posredovanje tistih podatkov, ki jih po zakonu, ki ureja urejanje prostora, izdajajo organi samoupravnih lokalnih skupnosti - to velja za potrdilo o namenski rabi zemljišča in izdajo lokacijske informacije.

ZOS z amandmaji k predlogu ZFRO pomembno doprinesel k večji finančni avtonomiji občin

Združenje občin Slovenije je oktobra 2020 poslanskim skupinam, matičnemu odboru Državnega zbora in Državnemu svetu posredovalo predlog dopolnitev Zakona o finančni razbremenitvi občin (ZFRO), v katerem smo predlagali, da se temeljito poenostavi administrativne postopke uporabe sistemskih sredstev za sofinanciranje investicij in da se za ta vir odpravi prehodno obdobje in zagotovi zakonsko predvideno financiranje občinam z najvišjim indeksom razvojne ogroženosti.

Utemeljevali smo, da se s predlagano spremembo 23. člena korenito poenostavlja postopke, zmanjšuje administrativno delo in povečuje fleksibilnost ter gospodarnost uporabe sredstev za sofinanciranje občinskih investicij. Za kvoto sredstev, ki pripada posamezni občini, skladno z indeksom razvojne ogroženosti, je bilo do zdaj treba opraviti skoraj maratonsko pot, in sicer od vloge, dopolnitve vloge in sprememb, umeščanja v občinske ter državni NRP, pa vse do končne potrditve projektov ter vseh sprememb na Vladi. Seveda ne gre pozabiti tudi na pot do odobritve in podpisa pogodb, kar se je dogajalo, na vsakoletno ogorčenje občin, običajno žal šele novembra. Na tej točki so se pojavile likvidnostne težave občin, saj je izplačila država izvajala šele proti koncu leta. Res je bil več kot skrajni čas za izvedbo poenostavitve.

Kot že vrsto let smo pojasnjevali, da je samo sofinanciranje investicij po 21. in 23. členu ZFO-1 del sistema financiranja občin in je korekcijski razvojni element za občine z najvišjim indeksom razvojne ogroženosti. Tudi zato je bil že skrajni čas, da se desetletno varčevalno prehodno obdobje odpravi ter se dejansko 6 % primerne porabe nameni sofinanciranju investicij v najšibkejša okolja Slovenije.

Uspelo nam je! Gre nedvomno za pomemben dosežek Združenja občin Slovenije, na katerega smo izredno ponosni. Projektov za naprej nam vsekakor ne manjka, saj smo s tem uspehom dobili dodaten elan za delo.

Tudi ZOS aktiven pri oblikovanju ukrepov za zaježitev epidemije s koronavirusom COVID-19

13. 3. 2020 je Vlada RS razglasila epidemijo s koronavirusom COVID-19, ki je korenito posegla v vsakdanje življenje in delo. Združenje občin Slovenije je nemudoma pristopilo k zbiranju predlogov ukrepov in njihovem oblikovanju ter posredovanju pristojnim ministrstvom, Vladi RS in tudi Državnemu svetu RS ter Državnemu zboru RS. ZOS je tako prav k vsakemu #PKP posredovalo svoje predloge. Prvi uspeh je bil nedvomno dvig povprečnine za občine, do katerega je prišlo v PKP2.

Predsedstvo Združenja občin Slovenije je na svoji dopisni seji takoj ob začetku epidemije obravnavalo ukrepe za blažitev težav zaradi epidemije s koronavirusom COVID-19 v okviru katerih je predlagalo tudi dvig povprečnine. Člani predsedstva so takoj izrazili bojazen v zvezi z vrnitvijo življenja v stare tirnice. Ta bo zaradi vseh izdatkov težka, saj bo čas varčevanja in zategovanja pasov zagotovo sledil in žal občine ne bodo izvzete. Prav za namenom, da bi bil ta prehod čim lažji za vse strani, je ZOS takoj pripravil jasen nabor ukrepov za blažitev težav zaradi epidemije in z njimi smo pristojne nemudoma opozorili na težave s katerimi se bodo občine soočale v prihodnjih mesecih in letih. Med pomembnejšimi predlogi je bil vsekakor **takojšen dvig povprečnine v višini, ki je navedena v Koalicijski pogodbi, saj imajo občine bistveno povečane stroške poslovanja in to skozi celotno trajanje epidemije.**

Tudi glavni odbor Združenja občin Slovenije je obravnaval predloge ukrepov in med drugim Državnemu zboru RS, Državnemu svetu RS in Vladi RS ponovno posredoval predlog amandmaja za dvig povprečnine, saj smo bili mnenja, da bi bilo smiselno v

tem mega zakonu urediti tudi to področje. Tako smo ponovno pozvali k čimprejšnjemu sprejemu interventnega zakona, s katerim bi **povprečnino za leto 2020 določili v višini 623,96, za leto 2021 pa v višini 628,20 evra.** Prav tako smo Državni zbor RS pozvali, da na sejo prioriteto uvrsti tudi predlog **Zakona o finančni razbremenitvi občin.**

Poleg dviga povprečnine, smo med prvimi predlogi pod **nujno** predlagali sprejem sledečih ukrepov:

- **Dopolnitev ZFO-1 za nujno fleksibilnejše zadolževanje in poenostavitev postopkov** – zadolževanje za izvajanje kohezijskih projektov, dvig omejitve zadolževanja občin na 12%, poenostavitev postopkov črpanja investicijskih sredstev 21. člena ZFO, odprava prehodnega obdobja in s tem polna uporaba sredstev 21. člena ZFO, določitev dodatnega namena, za katerega lahko občine porabijo sredstva 23. člena ZFO.
- **Dvig odstotka dohodnine, kot vira financiranja občin iz 54% na 56,8%**
- **Povračilo davkov za nedelujoče gospodarske subjekte** – povrnitev NUSZ gospodarskim subjektom za čas trajanja epidemije COVID-19.

Člani Predsedstva ZOS so predlagali tudi, da se **posebna pozornost nameni ohranitvi dejavnosti institucij, katerih ustanoviteljice so občine**, in to ne glede na pravno formalni status - tudi npr. razvojne agencije, ljudske univerze, zavodi s področja turizma ter kulture, saj so prav vsi pomembni akterji razvoja. Med predlogi je bilo tudi kritje dodatnih strokov občinam iz državnega proračuna, kateri nastajajo zaradi epidemije s COVID-19, kot so npr. nadomestilo za čakanje na domu na področju predšolske vzgoje, itd.

Prav tako pa smo pozvali k takojšnji pospežitvi aktivnosti na področju izvajanja že **odobrenih kohezijskih projektov** in zagotovitvi sredstev upravičencem s strani pristojnih ministrstev, in sicer s sprotnim financiranjem.

Ker se je beležilo izrazito povečano število ilegalnih prehodov državne meje z Republiko Hrvaško pa je ZOS pozval tako Državni zbor RS kot Vlado RS k zagotovitvi čim boljšega **nadzora na južni meji**, da bi se preprečil vnos virusa v državo in da ne bi naše občine postale žep za okužene ilegalne migrante.

Predsedstvo Združenja občin Slovenije je tudi sprejelo sklep, na podlagi katerega smo Vladi RS posredovali dopis, s predlogom za tesnejše sodelovanje med občinami in Vlado RS v boju za zaježitev epidemije COVID-19. Namreč, občine so tekom celotnega trajanja epidemije ugotovljale, da je velika težava v nespoštovanju ukrepov, nespoštovanju karanten, ko ljudje kljub okužbi ali stiku z okuženo osebo ne upoštevajo navodil in tudi neupoštevanje ukrepa samoizolacije je izjemno problematično. K preprečevanju teh kršitev bi lahko veliko doprinesle tudi občine, in sicer v okviru razpoložljivih kadrovske kapacitete občin in civilne zaščite ter podajanju predlogov za oblikovanje novih prijemov za zaježitev epidemije. Vse pa v smeri čimprejšnjega sproščanja omejitvenih ukrepov. To seveda pomeni dodatno nalogo ali za občino ali za civilno zaščito, vendar bi to lahko pomembno doprineslo k zmanjšanju števila okužb in posledično k rahljanju ukrepov.

Prav tako bi občine lahko pomagale tudi pri nakupu hitrih testov za odkrivanje virusa COVID-19. Tako so posamezne občine tudi stopile nasproti gospodarskim družbam in jim delno sofinancirale nakup teh testov.

Zelo pomembna je tudi razprava o cepljenju, saj je v javnosti veliko dilem glede cepljenja nasploh. Ko bo cepivo proti virusu COVID-19 na voljo, bo treba veliko storiti na področju obveščanja in ozaveščanja prebivalcev in tudi tu lahko občine pripomorejo veliko.

Predlogi ukrepov Združenja občin Slovenije v zvezi z zajetivjo epidemije s COVID-19

V sklop predlogov za vseh osem #PKP, ki so že v veljavi in morebitnega devetega, smo na združenju predlagali še sledeče zakonodajne spremembe:

Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2021 in 2022 (ZIPRS2122) – določitev plačilnega roka vsaj v breme občinskih proračunov v zgornji meji 30 dni in ne več kot fiksno določen plačilni rok 30.dan.

Zakon o javnih financah – podaljšanje rokov za pripravo in sprejem zaključnih računov občin, in sicer, za 30 dni.

Zakon o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 - dopolnitev v smislu, da se občinam, ki so izvajalcem šolskim prevozov v času od 1. novembra 2020 do uveljavitve zakona krile nadomestilo izpada prihodkov iz naslova šolskih prevozov, povrnejo stroški iz državnega proračuna.

Zakon o interventnih ukrepih za zajetivjo epidemije COVID-19 in omilitve njenih posledic za državljane in gospodarstvo - dopolnitev 71.člena na način, da se med upravičence za dodatek za nevarnost in posebne obremenitve vključi župane, direktorje občinskih uprav, in ravnatelje.

Zakon o urejanju prostora - podaljšanje rokov za sprejem OPN do 31. 12. 2023.

Zakon o ohranjanju narave – v sklopu skupnih občinskih uprav občine kot upravljavci zavarovanega območja.

Zakon o agrarnih skupnostih - določitev izjeme pri postopkih obdavčitve v prometu z nepremičninami.

Zakon o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov – prenos kmetijskih zemljišč iz Sklada na občino, in sicer na neodplačen način.

Zakon o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije - prenos gozdnih zemljišč iz Sklada na občino, in sicer na neodplačen način.

Zakon o kmetijskih zemljiščih - uveljavitev pravne podlage, ki bi občinam omogočila neposreden nakup kmetijskega zemljišča, brez potrebne odobritve, v kolikor je za to izkazan javni interes.

Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti – izvajalcem pogrebnih storitev

povrnitev celotnih stroškov nabave zaščitne opreme, sredstev za dezinfekcijo, kritje povečanih stroškov dela.

Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč - povrnitev celotnih stroškov v zvezi z odpravo posledic COVID-19 in to brez porabe sredstev proračunske rezerve v višini 1,5% prihodkov v proračunu v letu, v katerem se izvajajo ukrepi odprave posledic naravne nesreče.

Zakon o urejanju trga dela – ukrep, ki bi omogočil, da so zaposleni na javnih delih lahko na programu največ dve leti izjemoma pa tudi 4 leta.

Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in Zakon o šolski prehrani - podaljšanje pravice do subvencionirane prehrane s strani MIZŠ tudi potem, ko dopolnijo 18. let, in sicer do 26. leta oziroma dokler so vključeni v šolo s posebnim programom.

Zakon o socialnem varstvu – ureditev financiranja pomoči na domu, ki jo določa 15. člen Zakona (izplačilo dodatkov za delo v nevarnih pogojih, stroški zaščitne opreme, itd.)

Zakon o športu – sorazmerna razporeditev neporabljenih sredstev letnega programa športa med izvajalce letnega programa športa, ki na javnem razpisu niso bili uspešni, kot finančno pomoč, če z računi izkažejo nastale upravičene stroške, ki so sofinancirajo preko letnega programa športa.

Uredba o programu opremljanja stavbnih zemljišč in odloku o podlagah za odmeri komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo ter izračunu in odmeri komunalnega prispevka – predlog podaljšanja roka za uskladitev programov opremljanja ter odlokov o merilih in odmeri komunalnega prispevka, ki so bili sprejeti pred uveljavitvijo Uredbe, in sicer iz 30. 3. 2021 na 30. 9. 2021.

Meseca maja 2020 je pričel veljati **Zakon o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitve posledic epidemije COVID-19 (ZDLGPE)**, ki je v 32. členu spremenil višino povprečnine na 623,96 eura. Občine so sredstva na svoje račune prejela konec meseca maja. V 49. členu pa je dopolnil 35. člen Zakona o lokalni samoupravi tako, da omogoča sklicevanje videokonferenčne seje občinskega sveta. Člen se uporablja neposredno in zanj ni treba spreminjati poslovnika občinskega sveta.

Poleg predlogov ukrepov smo na Združenju občin Slovenije podajali tudi amandmaje k že sprejetim #PKP. Tako smo Državnemu zboru RS poslali predlog amandmaja k **Predlogu zakona o interventnih ukrepih za omilitve in odpravo posledic epidemije COVID-19 (ZIUOPE)**, in sicer, da **ukrep največjega obsega zadolževanja v višini 10%** ne bi trajal samo do konca leta 2020, temveč trajno. Predlog smo utemeljevali s pojasnilom, da je sprememba zelo pomembna za delovanje občin in tudi za zagon ter dokončno izvedbo investicij. Te so v časih, ko se gospodarstvo sooča s težavami in nedvomno se bo tudi v prihodnjem letu, izjemnega pomena. Ukrep, ki je omejen zgolj na tekoče proračunsko leto zagotovo ne more doseči željenih učinkov. Zelo pomembno dejstvo pa je tudi to, da slovenske občine k celotnemu slovenskemu javnemu dolgu prispevajo le simbolno, da so v povprečju nizko zadolžene ter, da se je zadolženost zadnja leta še zmanjševala.

Prav tako smo predlagali, da sprememba 86.a člen Zakona o lokalni samoupravi, ki opredeljuje delovanje združenj občin in jo določa **6. člen ZIUOPE**, postane trajna in ne začasna. Predlog smo utemeljili s pojasnilom, da začasna veljavnost spremembe ni ustrezna rešitev, saj je njen namen trajno odpraviti navzkrižje določb Zakona o lokalni samoupravi in Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije in hkrati vzpostaviti pogoje, da bo delo interesnih združenj občin potekalo nemoteno. Namreč v letu 2019 in v 2020 so na združenja občin, s strani Komisije za preprečevanje korupcije, prihajali dopisi s pozivi za odpravo nezdržljivosti funkcij županov z delom županov v organih združenj. Navedbam, da gre za nezdržljivost funkcij, smo vseskozi nasprotovali in oporekali.

Drugi pozivi pristojnim

Poleg priprave predlogov ukrepov za blažitev posledic epidemije s COVID-19, pa smo pristojne opozarjali tudi na druge težave prebivalstva.

Tako smo med drugim pozvali k **oprostitvi plačila NUSZ** za vse tiste podjetnike, ki zaradi epidemije niso in še vedno ne morejo poslovati.

Pozvali smo k sprejemu pravilnika za določite kriterijev glede **oprostitev najemnin in vnos kriterijev glede oprostitve uporabnih za gostinske vrtove**. Občine so opozarjale, da bo največ težav na področju gostinstva, turizma in kulture. Zato so

predlagale, da se izvajalcem v teh panogah zagotovi delno povračilo izpada prihodka v primerjavi z lanskim letom in financiranje stroškov plač za vse delavce, katerih vir za financiranje plač so prihodki, ustvarjeni na trgu in so delodajalci utrpeli škodo zaradi epidemije (ne samo za posredne proračunske porabnike, ki ustvarjajo vsaj 30% prihodkov na trgu). Enako pa so občine predlagale tudi za druge panoge, ki so utrpeli poslovno izgubo zaradi posledic epidemije s COVID-19.

Prav tako smo predlagali, da se za **prostovoljna gasilska društva in območna združenja Rdečega križa** zmanjša oz. oprosti plačilo davčne obveznosti iz naslova obračuna DDV za opravljene storitve v času epidemije (lahko v obliki povračila slednjega). Predlagali smo tudi oprostitvev plačila DDV za nakup zaščitne opreme, kot so maske, razkužila, in sicer naj se v ta ukrep vključi prostovoljna gasilska društva, območna združenja Rdečega križa in društva oz. neprofitne prostovoljske organizacije, ki skrbijo za dvig kakovosti življenja otrok, mladostnikov ter drugih ranljivih skupin prebivalstva.

Na Ministrstvo za finance in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport smo naslovili dopis z vprašanjem glede izplačila **nadomestil za čakanje na delo v vrtcih**. Na podlagi ukrepov za preprečitev epidemije s koronavirusom, ki jih je Vlada sprejela so bili zaprti tudi vrtci. Problem je bilo financiranje njihovih plač v deležu, ki so ga pokrili uporabniki. Prosili smo, da se preuči, na kakšen način se bodo pokrila sredstva, ki bi jih vrtci načeloma mogli prejeti od uporabnikov. Opozarjali smo, da proračuni majhnih in srednjih občin teh stroškov ne bodo zdržali oz. tudi nimajo dovolj aktivnih sredstev za te namene.

Ministrstvu za finance in Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo smo poslali dopis, v katerem v imenu občin članic prosimo za pojasnilo glede **odloga plačila turistične takse**. Občine so namreč prejemale vprašanja s strani zavezancev za plačilo turistične takse (hoteli, sobodajalci), in sicer kako glede pomagati pri njihovem izpadu dohodka in pri premostitvi likvidnostnih težav. Eno izmed možnosti pomoči je odlog plačila turistične takse. Glede na določbe 77. člena ZJF bi bilo to možno, vendar ob primernem zavarovanju in obrestovanju. Ministrstvu smo prosili za pojasnilo ali bi bilo možno, da župan sprejeme sklep o odobritvi obročnega plačila

brez zavarovanja in brez obrestovanja? Ali bi moral župan sprejeti generalni sklep za vse zavezance za plačilo turistične takse, da ne bi prišlo do diskriminacije? Občine so jasno sporočile, da se zavedajo, da to za njih predstavlja tveganje, saj bi lahko posledično same zašle v likvidnostne težave.

V mesecu juniju smo na Vlado RS naslovili poziv, v katerem opozarjamo, da so se znašle v finančni zagati, saj zaradi manjka lastnih sredstev **ne zmorejo financirati projektov pred podpisom pogodbe z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo**. Delovanje gospodarstva med in po koncu epidemije je ključnega pomena, zato smo pozvali k sprostitvi sredstev za financiranje investicij po 23. člena ZFO-1, da bi ta finančni tok čim prej stekel. Prav tako smo apelirali, da se pozove Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo k čim prejšnji izdaji sklepov in pogodb za odobrene projekte, in sicer z jasnimi cilji, da bodo lahko občine črpale sredstva in realizirale projekte še pred jesenjo.

Opozorili smo tudi na težave **javnih zavodov** na področju kulture, ki so bili s strani javnih financierjev v 2020 redno financirani, ne glede na omejitve pri izvajanju programov. Predlagali smo kritje stroškov, ki jih javni zavodi kljub zaprtju še vedno imajo, in sicer na enak način kot je to omogočeno gospodarskim subjektom.

MIZŠ pa smo predlagali tudi, da se v #PKP9 vključi določba, ki bo omogočala, da bodo starši, ki otrok v času epidemije ne bodo pripeljali v vrtec, upravičeni do oprostitve plačila. Določba pa naj velja tako za javne, kot tudi za zasebne vrtce.

Sestanki s pristojnimi ministrstvi v zvezi z zaježitvijo epidemije s COVID-19

Na URSZR o izplačilu dodatka za prostovoljno in nepoklicno opravljanje nalog v času epidemije

V začetku junija 2020 je na Upravi RS za zaščito in reševanje potekal sestanek, na katerem so predstavniki URSZR predstavili aktivnosti za realizacijo izplačila dodatka, ki izhaja iz Zakona o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije covid-19. Združenje občin Slovenije je pristojne zaprosilo za pripravo jasnih in nedvoumih navodil kako naj občine postopajo pri izvajanju določb 66. člena ZIUOOPE in na kakšen način se bo sredstva za dodatek

za nevarnosti in posebne obremenitve tudi črpalo. URSZR je že pričela z izvajanjem aktivnosti.

Aktivnosti URSZR so se nanašale na državljane, ki so bili vpoklicani k opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči za zajezitev epidemije oziroma na prostovoljce, ki so med epidemijo opravljali naloge javne službe za zaščito, reševanje in pomoč.

Državni zbor je 29. maja 2020 sprejel Zakon o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije covid-19 (ZIUOOPE), ki je bil razglašen 30. maja (Uradni list RS, št. 80/2020), velja pa od 31. maja. V Zakonu je v 8. poglavju o prostovoljnem in nepoklicnem opravljanju nalog v času epidemije v 66. členu določen dodatek za nevarnosti in posebne obremenitve vpoklicanih pripadnikov sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Obdobje upravičenosti se nanaša na čas razglašene epidemije nalezljive bolezni covid-19, in sicer na obdobje od aktiviranja Državnega načrta zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh (Sklep Poveljnika CZ RS z dne 13. marec) do preklica sklepa o aktiviranju načrta (Sklep Poveljnika CZ RS z dne 28. maja).

Upravičenci so:

- pripadniki Civilne zaščite ali državljani, ki so bili vpoklicani k opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči za zajezitev epidemije in
- prostovoljci, ki so v času epidemije opravljali naloge javne službe za zaščito, reševanje in pomoč, določene v prvem odstavku 74. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Z MIZŠ o zagotavljanju toplega obroka otrokom iz socialno šibkih družin, v času šolanja na daljavo

28. 10. 2020 je potekal spletni sestanek v zvezi zagotavljanjem toplega obroka otrokom iz socialno šibkih družin, v času šolanja na daljavo. Sestanek se je s strani ZOS udeležila Nataša Rupnik. Na ministrstvu so želeli, tako kot ob prvi razglasitvi epidemije spomladi, socialno ogroženim otrokom nuditi topel obrok.

Ministrstvo je izrazilo pripravljenost kritja stroškov materiala, osebja, živil, in embalaže, pričakovali pa so, da bodo občine krile prevoz. Predstavniki občin, sploh mestnih, so povedali da so zadevo izvajali že spomladi in da jo bodo seveda tudi vnaprej. Predlagali pa so, da ministrstvo krije vse stroške,

vključno s prevozom. Poudarjeno je bilo, da naj ministrstvo pripravi jasna navodila, kdo odloča o tem kateri otrok je upravičen do obroka, kakšen je kriterij, saj o tem ne more odločati posameznik na občini. To velja predvsem za osnovne šole, za srednješolce pa je predlog, da se isto pove, kdo je upravičen do obroka in se potem dogovori z občino, kjer ima otrok stalno prebivališče, da se organizira obrok od tam (verjetno iz šole, kjer pripravljajo obroke za ostale OŠ otroke). Poudarek je bil, da je potrebno še posebej pogledati na šole za otroke s posebnimi potrebami. Predstavnica ZOS je povedala, da je na manjših občinah potreba po zagotavljanju obrokov zelo majhna ali jih skoraj ni. S strani ministrstva je bil v zvezi se tem podan predlog, da bi se manjše občine povezale in bi npr. na eni šoli kuhali za otroke iz več občin.

NA MDDSZ o pomoči na domu v času epidemije koronavirusa COVID-19

6. 11. 2020, je preko videokonference potekal sestanek s predstavniki Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, katerega tema je bila socialno varstvena storitev pomoč družini na domu v zaostrenih razmerah epidemije koronavirusa COVID-19. Sestanka sta se udeležili tudi predstavnici ZOS – Nataša Rupnik in Jana Knafelc Strle. S strani predstavnikov občin je bilo poudarjeno, da je storitev pomoči na domu zelo specifična oblika dela, ki v mnogočem ni primerljiva z institucionalnim varstvom.

Pomoč na domu, kot storitev v pristojnosti lokalnega okolja, predstavlja pomembno oporo starejšim in drugim pomoči potrebnim ljudem, ki živijo doma. Tako uporabnice in uporabniki te storitve, kakor tudi socialne oskrbovalke so se zaradi epidemije znašli sredi novih izzivov. Državni sekretar Cveto Uršič, ki je vodil sestanek, se je uvodoma zahvalil izvajalcem storitev, ki jih ljudje vsakodnevno potrebujejo. Povedal je, da je situacija na področju oskrbe na domu dobra in da je število okuženih med tako med uporabniki kot oskrbovalkami relativno nizko, vendar je kljub temu pozval k previdnosti in spoštovanju zaščitnih ukrepov. Dodal je še, da povsod poudarjajo, da se izvajalci pomoči na domu v primeru težav povežejo z lokalnimi skupnostmi in civilno zaščito, saj sta pristojna za izvajanja ukrepov s pomočjo institucionalnega varstva ali pomoči na domu. Izpostavil je, da so izkušnje MDDSZ tako z župani in institucionalnim varstvom izredno dobre in verjame, da se

izvajalci pomoči na domu lahko vedno povežejo z njimi v primeru težav.

Nataša Rupnik, predsednica Odbora ZOS za socialo, vzgojo, izobraževanje, kulturo, šport in ostale družbene dejavnosti, je pozdravila sklic sestanka in tovrsten način sodelovanja, saj je dobra komunikacija ključna pri reševanju morebitnih težav na terenu. Izpostavila je, da zavodi v času izrednih razmer zaradi koronavirusa niso uspeli zagotoviti vsega in žal so to občani občutili. Storitve se skušajo zagotoviti preko prostovoljcev, nevladnih organizacij. Prav tako pa je težava v zagotavljanju zaščitne opreme. Težave z opremo pa niso nekaj novega, temveč se to vleče že precej let. Oskrbovalke uporabljajo lastne avtomobile, imajo minimalno zaščitno opremo. V času epidemije, pa bi morale imeti zagotovljen prostor, da se po končanem delu stuširajo, preoblečejo, razkužijo avto ipd. in na hitro to zagotoviti je skoraj nemogoče. Občine se poslužujejo različnih načinov, da to zagotovijo – športne dvorane, ki so sedaj prazne, ponekod kontejnerji, prazna stanovanja ipd. Vse to pa so ukrepi, ki se dolgoročno ne bodo mogli izvajati.

S strani predstavnikov občin je bilo izpostavljeno tudi, da prihaja do težav s kadri, saj mnogo oskrbovalk tudi zaradi drugih odsotnosti – bolniške zaradi drugih bolezni, nega otrok, varstva otrok, ne more zagotavljati pomoči. Podan je bil predlog omejevanja obsega storitev, in sicer v smeri, da bi se te izvajale v delnem obsegu.

Prav tako je bilo izpostavljeno, da je v okviru pomoči na domu težko oz. nemogoče določiti belo, sivo ali rdečo cono, saj mnogi uporabniki ne želijo povedati povedo ali so bili v stiku z okuženo osebo ali pa zaradi bolezni tega ne morejo povedati. Pomembno je, da nihče ne ostane brez pomoči, ki jo potrebuje. Prav tako pa je izredno pomembno, da se zaščiti oskrbovalke. Poudarjeno je bilo, da je treba najti dolgoročne rešitve in ob kritiki je treba podati tudi predlog rešitve. Treba je najti rešitve, ki bodo enotne za celotno državo in imeti skupne smernice.

23. 12. 2020 je potekal ponovni sestanek s predstavniki Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti na temo izvajanje pomoči na domu v času epidemije s COVID-19. Sestanka se je udeležila tudi predsednica Odbora ZOS za socialo, vzgojo, izobraževanje, kulturo, šport in ostale družbene dejavnosti, gospa Nataša Rupnik. Še vedno je bilo na področju pomoči na domu izvedenih 10% manj storitev v

primerjavi z obdobjem pred epidemijo in kar 13% izvajalk storitev pomoči na domu je odsotnih – tako zaradi okužb s COVID-19, drugih zdravstvenih razlogov, varstva otrok ipd. Žal tudi PKP7 ni naslavljal ureditve področja dodatkov za delo v sivih conah, na kar je bilo ministrstvo opozorjeno že na sestanku v mesecu novembru. Prav tako je problematično, da se stroški neizvedenih storitev prenesejo na občine in na to je ZOS opozoril tudi pri pripravi predlogov ukrepov za PKP7, ko smo predlagali, da se to prenese na državo.

Opozorili smo, da je treba občine vključiti v sistem obveščanja, in sicer na enak način kot se to izvaja za DSO. Prav tako pa je nujno treba zagotoviti brezplačno testiranje na COVID-19 tako za izvajalke pomoči na domu kot uporabnike. Enako velja tudi za cepljenje proti COVID-19.

Ureditev izplačila nadomestil izvajalcem posebnih linijskih šolskih prevozov

20.5.2021 je potekal videokonferenčni sestanek, katerega tema je bilo plačilo nadomestil izvajalcem šolskih prevozov. Na sestanku so predstavniki prevoznikov predstavili težave s katerimi se soočajo vse od razglasitve epidemije. Mnogi med njimi so se znašli v težkem položaju in bremen ne zmorejo več nositi. V t.i. PKP7 jim je na pomoč priskočila država, sedaj pa apelirajo na občine, da jim tudi pomagajo. Država je prevoznikom šolskih prevozov v t.i. PKP7 zagotovila nadomestilo izpada prihodkov iz naslova šolskih prevozov, in sicer od 1. novembra 2020 do 24. junija 2021 za dni, ko bi v skladu s šolskim koledarjem morali izvajati šolske prevoze, pa so ti začasno ustavljeni. Izvajalci so tako upravičen do nadomestila izpada prihodkov v višini 50% fiksnih stroškov prevoznika. Ti stroški so določeni s 36% dnevne cene oziroma 36% dnevne pogodbene cene. Tako so izvajalci šolskih prevozov upravičeni do nadomestila v višini 18% dnevne cene ali v višini 18% pogodbene cene na dan.

S strani predstavnikov občin je bilo poudarjeno, da ni podlage za izvedbo plačila neizvedenih storitev in opozorjeno, da morajo občine z javnimi sredstvi ravnati skladno z veljavno zakonodajo.

Dogovorjeno je bilo, da bo sklican ponovni sestanek z združenji občin in Ministrstvom za infrastrukturo, na katerem bi poizkušali najti ustrezno rešitev.

Intervju s predsednikom vlade Janezom Janšo

Za tokratno izdajo časopisa Glas občin smo se za vas pogovarjali s predsednikom Vlade RS Janezom Janšo. V zanimivem intervjuju nam je podal vrsto zanimivih informacij o do sedaj opravljenem delu, načrtih in pogledu v prihodnost.

Za vsemi nami je eno leto življenja z epidemijo COVID-19, za vami in vašimi kolegi pa še leto dni na mestu predsednika Vlade oz. ministrov, ministric. Kaj je bilo najtežje v tem letu?

Koronavirus je ustavil svet in zelo spremenil naša življenja. Slovenija je dan pred prisego Vlade, ki jo vodim, razglasila epidemijo. Soočeni smo bili s situacijo, ki je primerljiva samo z najtežjimi preizkušnjami naroda in človeštva. Hitro smo ugotovili, da država na epidemijo ni pripravljena. Skladišča zaščitne opreme so bila skoraj prazna, načrt za primer epidemije, na kar je Svetovna zdravstvena organizacija opozorila naše predhodnike že leta 2017, ni bil narejen. Že tako izjemno zahtevno situacijo v Sloveniji zaznamuje še ena posebnost. Smo najbrž edina država na svetu, v kateri opozicija zavrača vse pozive za sodelovanje v boju zoper virus. Raje deluje po načelu »kolikor slabše za državo in državljane, toliko boljše za nas«.

Ne glede na to je Vlada v tem letu naredila vse, kar je bilo mogoče, da bi bile posledice epidemije za državljane, gospodarstvo in druga področja družbenega življenja čim manjše. Izkoristil bi priložnost in se zahvalil ministricam, ministrom in njihovim sodelavcem, ki so v skrajno neugodnih okoliščinah vse svoje moči in znanje posvetili zaščiti zdravja in življenj. Vesel sem, ker različni kazalci, ki jih beležijo tudi mednarodne organizacije, kažejo, da je Slovenija v odzivu na krizo med uspešnejšimi državami Evropske unije.

Od občin v zadnjem letu večkrat prejmemo odzive, da je med Vlado in občinami končno prišlo do korektnega sodelovanja, da ima-

jo končno na vladni strani sodelovnika, ki ne samo, da posluša, temveč tudi sliši. Tega v vaši dolgoletni karieri verjetno niste slišali prav pogosto. Kako bi vi ocenili sodelovanje?

Zavedamo se, da lahko probleme, napokičene v zadnjih letih, rešujemo le s poglobljenim dialogom. Ne moremo pa nakopičenih težav zadnjih let rešiti čez noč, zato bo skrb za red in učinkovit dialog med Vlado in predstavniki občin še naprej prioriteta delovanja te koalicije.

Pa ostanimo še malo pri sodelovanju z občinami. Najbolj pereča in vedno aktualna tema je financiranje občin in s tem povezana višina povprečnine ter investicijska sredstva 21. člena Zakona o financiranju občin. Lani ste že pred nastopom mandata, pri oblikovanju koalicijske pogodbe, dali zavezo za zvišanje povprečnine. Zavezo ste izpolnili in temu sledili tudi s podpisom dogovora o višini povprečnine za prihodnji dve leti. Prvič po zelo dolgem času ni bilo preprekanj, utemeljevanj in pogajanj glede višine povprečnine. Vemo, da so bila pogajanja v preteklosti precej burna, izplen pa največkrat ni bil v prid občinam. Kakšen je vaš pogled na to? Se strinjate, da bi morala biti povprečnina zakonsko določena in brez nepotrebnih vsakoletnih pogajanj?

Določanje višine povprečnine je v preteklosti v resnici izgledalo predvsem kot merjenje moči med Vlado in občinami. Povprečnina se je namreč določala administrativno, brez želje po dialogu

in brez razmisleka o celovitem položaju in vlogi, ki jo imajo občine v našem sistemu. Naloge občin so namreč »živa stvar« in višine povprečnine ni mogoče prepustiti le matematičnemu izračunu. Sistem financiranja občin mora seveda upoštevati tudi javnofinančne zmožnosti države. Le tako občine skupaj z državo delijo odgovornost za vodenje ekonomske in fiskalne politike. Financiranje občin zahteva torej usklajenost na več ravneh, odgovornost Vlade pa je, da zna uskladiti potrebe občin in javnofinančno stanje države. Da je to mogoče, je Vlada, ki jo vodim, dokazala in vesel sem, da je tako.

Že v času Vlade Marjana Šarca je bila ustanovljena vladna delovna skupina za znižanje stroškov občin in ta se je ohranila tudi zdaj. Pripravljen je bil osnutek Zakona o finančni razbremenitvi občin, ki je kar malo obstal v postopku sprejema v Državnem zboru. S strani Združenja občin Slovenije smo tako Vlado kot Državni zbor večkrat opozarjali na nujnost sprejema zakona in končno smo ga dočakali. Z njegovim sprejemom smo tako končno dočakali tudi poenostavitve postopkov črpanja sredstev 21. člena Zakona o financiranju občin. Še en pomemben premik v smeri zagotavljanja finančne avtonomnosti občin in še en dokaz, da se lahko najde rešitev za vse težave in prepreke, le voljo in posluš je treba imeti. Pa seveda prave sogovornike. Kaj je bilo po vašem mnenju ključno, da smo končno prišli do ustrezne rešitve?

Osnovni cilj Zakona o finančni razbremenitvi občin je občine čim bolj

razbremeniti ne le z vidika stroškov, ampak tudi z vidika administrativnih bremen. Proces priprave besedila zakona, pri katerem je sodelovalo več vladnih resorjev, je bil zelo zahteven. Gre namreč za zakon, ki je posegel v devet področnih zakonov in z dopolnilni, ki so bili sprejeti v zakonodajnem postopku, posega kar v dvanajst zakonov. Vlada in predstavniki občin so dokazali, da je možno poiskati rešitve tudi v primerih, ko so stališča na začetku dokaj različna. Zakon je tudi v Državnem zboru doživel široko podporo, saj so zanj glasovali vsi prisotni poslanci. Že letos bodo občine tako imele za 70 milijonov manj stroškov, kar posledično pomeni več prihodkov v občinske proračune.

Kot že rečeno, je zadnje leto epidemija tista, ki nekako vodi naša življenja. Vaša Vlada je z delom začela v času epidemije in t. i. mirnejših dni niti ne poznate. Vsak dan nove številke, nova tehtanja, kaj storiti in kaj ne. Verjamemo, da ni lahko, pa vendar bi vprašali, kaj je tisto, kar bi želeli izpostaviti. Katere ukrepe je bilo najtežje sprejeti

in kateri očitki javnosti so tisti, ki najbolj prizadenejo?

V boju s COVID-19 smo na prvo mesto vedno postavljali zdravje in življenje. Žal nam je za vsako izgubljeno življenje. V imenu Vlade izražam iskreno sožalje vsem, ki so v tej bitki izgubili koga od svojih bližnjih. Ukrepi, ki smo jih sprejemali, so bili v nadaljevanju namenjeni tudi ohranjanje podjetij in delovnih mest. Samozaposlenim in najbolj ogroženim državljanom smo nudili podporo, da s čim manj posledicami prebrodijo to krizo. Sprejeti so bili tudi v javnosti nepriljubljeni ukrepi. Dejstvo je, da so bili ukrepi v številnih državah mnogo strožji in bolj omejevalni z vidika svobode gibanja in združevanja kot v Sloveniji. V tem okviru se Vlada ne osredotoča na očitke javnosti in polena, ki nam jih mečejo pod noge, pač pa na to, da so ukrepi uspešni, učinkoviti in da delujejo.

V postopku sprejema je že deveti t. i. protikorona paket. Veliko ukrepov, ki zadeva veliko število ljudi. Verjamemo, da ste prejeli veliko predlogov in da je vse ne-mogoče upoštevati, saj na voljo ni

neomejenih sredstev. Tudi Združenje občin Slovenije vam je posredovalo veliko predlogov ukrepov in za nekatere nam je žal, da niso bili realizirani. Mogoče veste, čez koliko predlogov ste se morali prebiti? Vam je mogoče za katerega žal, da ga niste mogli realizirati? Ste prejeli tudi kakšnega, za katerega bi bilo bolje, da ga ne bi?

S sprejemom protikoronske zakonodaje se veljavni zakonodajni okvir ne preneha uporabljati, pač pa se le dopolni veljavne akte z uvedbo novih institutov, ki jih zahteva omejevanje učinkov epidemije. Upoštevati moramo še izjemno kratko časovno dimenzijo priprave in sprejema ukrepa. V času trajanja epidemije je bilo sprejetih veliko ukrepov in vsi so bili v tistem trenutku utemeljeni. Ker pa se situacija spreminja in so okoliščine nepredvidljive, smo morali nekatere ukrepe tudi prilagajati. Kar zadeva predloge občin, lahko zatrdim, da je bila večina sprejeta ali pa so bili cilji doseženi z drugimi ukrepi.

Na Združenju občin Slovenije smo tako Vladi kot pristojnim mi-

nistrom večkrat ponudili roko v boju z epidemijo COVID-19 in pri blaženju njenih posledic. Županje in župani so večkrat poudarjali, da lahko pomembno pripomorejo k zajezitvi virusa, da so lahko podaljšana roka epidemiologov, saj poznajo tako teren kot prebivalce. Kako bi ocenili sodelovanje občin in pristojnih služb v tem času?

Županjam in županom ter njihovim sodelavcem bi se želel še posebej zahvaliti za opravljeno delo pri zmanjševanju učinkov epidemije, saj so bili najbližje reševanju konkretnih problemov na terenu. Pravzaprav so nekateri županje in župani v prvem valu prevzeli mnoge dodatne naloge. V občinah tako dnevno izvajajo aktivnosti na področju organiziranja varstva otrok, šolanja osnovnošolcev, organiziranja dela zdravstvenih domov in predvsem dela domov za ostarele. Zavedamo se njihovega neprecenljivega in nesebičnega dela in se jim še enkrat zahvaljujem za vse, kar so že doslej naredili za dobro skupnosti. Občine so se skoraj brez izjem odlično odzvale na vse izzive, ki jih je prednje postavila epidemija. Pohvalno je tudi izjemno dobro sodelovanje z državnimi organi. Občine so izkazale visoko stopnjo medsebojno solidarnosti, saj težave na tej ravni očitno ne poznajo občinskih meja. Vrednote, ki jih velja posnemati.

Poleg izhoda iz epidemije pa bo zelo pomembno tudi okrevanje gospodarstva po njej. Tu bodo zelo pomembno vlogo igrala sredstva iz Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) ter večletnega finančnega okvirja (VFO). Slovenija bo lahko za izvedbo naložb v okviru NOO do konca leta 2026 koristila do 5,2 milijarde evrov, od tega do 1,6 milijarde nepovratnih sredstev in do 3,6 milijarde evrov povratnih sredstev. V okviru VFO bo Slovenija v obdobju 2021–2027 prejela 2,9 milijarde evrov na področju evropske kohezijske politike, 1,5 milijarde sredstev v okviru kmetijske politike in 100 milijonov iz Sklada za pravičen prehod. Gre resnično za visoke zneske, zato je še toliko bolj pomembno, za katere projekte jih bomo namenili.

Vsebin je veliko, treba pa je izbrati tiste prave. Prav tako je pomembno tudi ustrezno utemeljevanje pred Evropsko komisijo. Pred Slovenijo je resnično zahtevna naloga, zato bi vas vprašali, katere so tiste vsebine, ki jim je treba nameniti največ pozornosti? Pri čem boste vztrajali v pogovorih z Evropsko komisijo?

Nacionalni načrt za okrevanje in odpornost je pripravljen. Na njem smo trdo delali, saj se zavedamo, da so pred nami ključna leta, ko moramo obnoviti in preoblikovati gospodarstvo, če želimo ostati konkurenčni, in nadoknaditi zamujene priložnosti iz preteklosti. Pandemija koronavirusa ni ohromila le Evropsko unijo, ampak ves svet, in skrajni čas je, da preoblikujemo našo miselnost. Gradnja odpornosti na podobne krize, tako zdravstvene kot ekonomske, je temelj našega načrta. Pri koriščenju evropskih sredstev izhajamo iz načela, da morajo sredstva biti v korist posameznika in da noben del Slovenije ne bo ostal zapostavljen. Ob tem bomo morali upoštevati usmeritve Evropske komisije, zato je prek 70 % sredstev namenjenih področjema zelenege prehoda, predvsem v smeri trajnostne mobilnosti in trajnostni prenovi stavb, in obnovljivim virom energije. Slovenija se bo še naprej zavzemala za čisto in varno okolje, okrepili bomo krožno gospodarstvo in povečali učinkovito rabo virov. Osebo vidim strateški ključ v digitalni preobrazbi celotnega državnega aparata in gospodarstva, zato je bil sredi aprila ustanovljen Strateški svet za digitalizacijo, ki bo rešitve in ukrepe prenesel iz realnega sektorja in dobrih praks v tujini.

Pa preidimo še na eno aktualno temo. Že več kot 12 let govorimo o ustanavljanju pokrajin. Verjetno se še dobro spomnite prvega poskusa ustanovitve pokrajin. Bili smo blizu, pa vendar daleč. Tako med laično kot strokovno javnostjo je bilo veliko polemik in pogovorov, zakaj ni prišlo do ustanovitve pokrajin. Vsi pa so si bili in so si enotni, da jih potrebujemo za nadaljnji razvoj Slovenije. Kaj je bil po vašem mnenju ključen razlog?

Pokrajine nedvomno potrebujemo, žal pa je ključni razlog v razmerju sil v Državnem zboru, ki celoten mandat ni takšno, da bi ustanovitev pokrajin lahko uspela.

Zdaj je pobudo prevzel Državni svet, ki je politično nevtralnno telo, in ustanovil strokovno delovno skupino, ki pripravlja zakonske podlage. Narejenega je veliko dela. Mislite, da bo dovolj modrosti, da vse strani strnejo glave in končno pridemo do pokrajin, ki bi jih po Ustavi že morali imeti? Tudi Združenje občin Slovenije je v preteklosti ničkolikokrat opozarjalo, da Slovenija izgublja ogromno razvojnega potenciala in seveda tudi evropskih sredstev, saj ni regionalnih projektov. So občinski, medobčinski, regionalnih pa ni. Kaj bi bil največji doprinos pokrajin po vašem mnenju? Smo prišli do točke, da bodo vse strani zmogle doseči kompromis?

Strinjam se z vami, da Slovenija prav zato, ker pokrajin še nima, izgublja ogromno razvojnega potenciala in seveda tudi evropskih sredstev, saj ni regionalnih projektov. Pomen pokrajin pa ni le v možnosti pridobitve dodatnih evropskih sredstev, temveč tudi v administrativni razbremenitvi državljanov, pa tudi občin in državnih organov, ker bi del pristojnosti lahko prenesli na pokrajine. Kljub številnim prednostim, ki bi jih prinesle pokrajine, bomo z njihovo ustanovitvijo očitno morali počakati do takrat, ko bo razmerje sil v Državnem zboru takšno, da jih bomo lahko ustanovili in da bodo lahko tudi polno operativno delovale.

Bliža se predsedovanje Slovenije Svetu EU. Slovenija bo v tem položaju drugič in tudi vi boste drugič na tem mestu. Zaradi epidemije s COVID-19 so se načrtovanja zelo spremenila, verjetno tudi predvidena višina stroškov. Pa pustimo slednje ob strani. Čemu bo vaša Vlada namenila največ pozornosti?

Slovenija se bo osredotočila na štiri med seboj povezane vsebinske prioritete. Prva je krepitev odpornosti EU na krize, predvsem na področju pandemij

in zdravja ter kibernetске varnosti. EU si mora zagotoviti več avtonomnosti na področju proizvodnje zdravil, cepiv in zdravstvenih pripomočkov, prav tako pa mora okrepiti kritično infrastrukturo na področju kibernetike. Drugo prioriteto predstavlja gospodarska prenova unije, torej čim hitreje izvajanje več milijard evrov vrednega instrumenta za okrevanje, o katerem smo se dogovorili lansko poletje. V tem sklopu bo izjemnega pomena tudi začetek gradnje temeljev prihodnjega razvoja EU, predvsem prek t. i. zelene in digitalne tranzicije, umetne inteligence in regulacije trga digitalnih storitev. Naslednja prioriteta se dotika vladavine prava in evropskega načina življenja. Prizadevali si bomo za napredek v pogajanjih glede novega pakta o migracijah in azilu ter za vzpostavitev trdnjšega, bolj robustnega in na izzive pripravljenega schengenskega območja. Na področju vladavine prava bo Slovenija zasledovala predvsem cilj poenotenja držav članic pri razumevanju tega pojma in nediskriminacije. Na področju zunanje politike bo naš cilj tesno sodelovanje z ZDA in Natom, ki je najboljšje jamstvo za krepitev položaja EU v svetu. Posebna pozornost bo posvečena tudi zahodnemu

Balkanu, kjer želimo organizirati Vrh EU-ZB ter opraviti strateško razpravo o prihodnosti te regije skupaj z njenimi voditelji s ciljem, da določimo strateške usmeritve. Posebna pozornost bo namenjena gospodarskemu približevanju regije Evropski uniji, izboljšanju povezanosti in zagotavljanju pozitivne perspektive za mlade.

Ena pomembnejših tem predsedovanja pa bo prav gotovo tudi Konferenca o prihodnosti Evrope, saj bo velik del nalog v povezavi s konferenco časovno umeščen prav v čas našega predsedovanja. Gre za veliko priložnost za EU, da preseže nesoglasja, ki smo jim priča v zadnjem obdobju, da se poenoti glede vizije prihodnosti in da na tej podlagi ponovno zadihne s polnimi pljuči. Slovenija se bo naloge usklajevanja različnih pogledov in stališč lotila odločno in ambiciozno.

Do konca mandata vaše Vlade je še kar nekaj časa. Vsekakor verjamemo, da projektov ne manjka, pa vendar bi vprašali, čemu boste namenili največ časa?

Največ pozornosti bo zagotovo še naprej namenjeno epidemiji koronavirusa.

Ne zatiskamo si oči, da jeseni lahko pričakujemo nov val širjenja virusa. Naše aktivnosti bodo usmerjene tudi v gospodarsko, socialno in splošno okrevanje države. Ne smemo seveda pozabiti slovenskega predsedovanja Svetu EU. Vodili bomo sedemindvajset držav, kar terja dodatne napore ob vseh izzivih, ki so pred nami.

Zahvaljujemo se vam za čas, ki ste ga namenili nam in našim bralcem. Bi ob koncu želeli še kaj sporočiti županjam in županom, deliti z nami kakšno misel?

Nedavno sem prebral kitajski pogovor: *»Ne ustraši se, če napreduješ počasi, boj se, če obstaneš na mestu.«* Misel, ki nas opominja, kako smo v nekaterih vidikih v času epidemije napredovali s svetlobno hitrostjo, kako hitro smo se kot narod prilagodili spremenjenim razmeram in da nas s takšnim pristopom, ki smo ga izkazali, ne more biti nikoli strah, da bi obstali na mestu.

Županjam in županom ter njihovim sodelavcem pa želim še naprej uspešno vodenje občin in da bi v naših prizadevanjih za blaginjo Slovenije vedno našli skupni jezik.

Za podporo slovenskemu kmetijstvu in podeželju v pripravi Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) intenzivno pripravlja Strateški načrt Skupne kmetijske politike (SKP) za obdobje 2023–2027. Epidemija COVID-19 je močno posegla v delovanje evropskih institucij ter izrazilo zavrla sprejemanje bodočega zakonodajnega okvira za pripravo strateških načrtov. Datum začetka izvajanja nove SKP se je, glede na sprejete dogovore, premaknil na 1. 1. 2023.

Podaljšano izvajanje programskega obdobja 2014–2020 (prehodno obdobje)

Programsko obdobje 2014–2020 se zaradi zamika reforme skupne kmetijske politike podaljšuje za dve leti, tako da bodo izplačila v okviru trenutne finančne perspektive možna do 31. 12. 2025.

Za nemoteno izvajanje tega dveletnega prehodnega obdobja imajo države članice na voljo pravico porabe sredstev za leti 2021 in 2022, ki sta bili sicer v okviru večletnega finančnega okvirja predvideni za izvajanje Strateškega načrta v novem programskem obdobju. Tako bo Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja (PRP) 2014–2020 prejela dodatna sredstva v višini 244,7 milijona evrov. Omenjena sredstva bodo Sloveniji na voljo z 10. spremembo PRP 2014–2020, v okviru katere bo pripravljena tudi razdelitev sredstev med posameznimi ukrepi oziroma vsebinami. Pravila za izvajanje v nadaljnjih dveh letih ostajajo enaka.

Z 10. spremembo PRP se dodatna sredstva namenjajo tudi ukrepu LEADER. Decembra 2021 je tako predviden 6. javni razpis na podukrepu M19.3 Priprava in izvedba aktivnosti sodelovanja lokalnih akcijskih skupin (LAS). Pri tem razpisu bo dan večji poudarek vsebinam, ki prispevajo k strategiji »Od vil do vilic«, kot npr. spodbujanje in promocija trajnostne pridelave in predelave hrane, spodbujanje trajnostne porabe hrane ter spodbujanje prehoda na zdrave in trajnostne načine prehranjevanja, zdravlje ljudi, ozaveščanje ipd.

V tem t. i. prehodnem obdobju bo MKGP več sredstev iz PRP in EURI (Instrument Evropske unije za okrevanje) namenil podnebnemu paketu ukrepov. Tako je prvi izmed javnih razpisov na podukrepu 4.3 Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva, ki bo predvidoma objavljen junija, namenjen operaciji Izgradnja namakalnih sistemov, ki so namenjeni več uporabnikom.

Načrtovanje skupne kmetijske politike v obdobju 2023–2027

SKP se nenehno prilagaja izzivom, s katerimi se srečuje evropsko kmetijstvo. **Bistvena novost reformnih predlogov SKP je nov izvedbeni model oziroma strateško načrtovanje držav članic, ki bodo morale za izvajanje SKP pripraviti strateški načrt (SN), v katerem bodo zajeti ukrepi I. stebra (neposredna plačila, sektorski ukrepi, npr. za čebelarstvo, za sektor vina) ter II. stebra (ukrepi za razvoj podeželja) SKP. Financiranje bo zagotovljeno iz dveh skladov, EKJS (Evropski kmetijski jamstveni sklad) in EKSRP (Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja).**

Predlog Uredbe o pravilih za strateške načrte SKP določa tri splošne in devet specifičnih ciljev SKP.

Splošni cilji:

- spodbujanje pametnega, odpornega in raznolikega kmetijskega sektorja, ki zagotavlja prehransko varnost;

- krepitev skrbi za okolje in podnebnih ukrepov ter prispevanje k doseganju okoljskih in podnebnih ciljev EU;
- krepitev socio-ekonomskega razvoja podeželskih območij.

Horizontalni cilj:

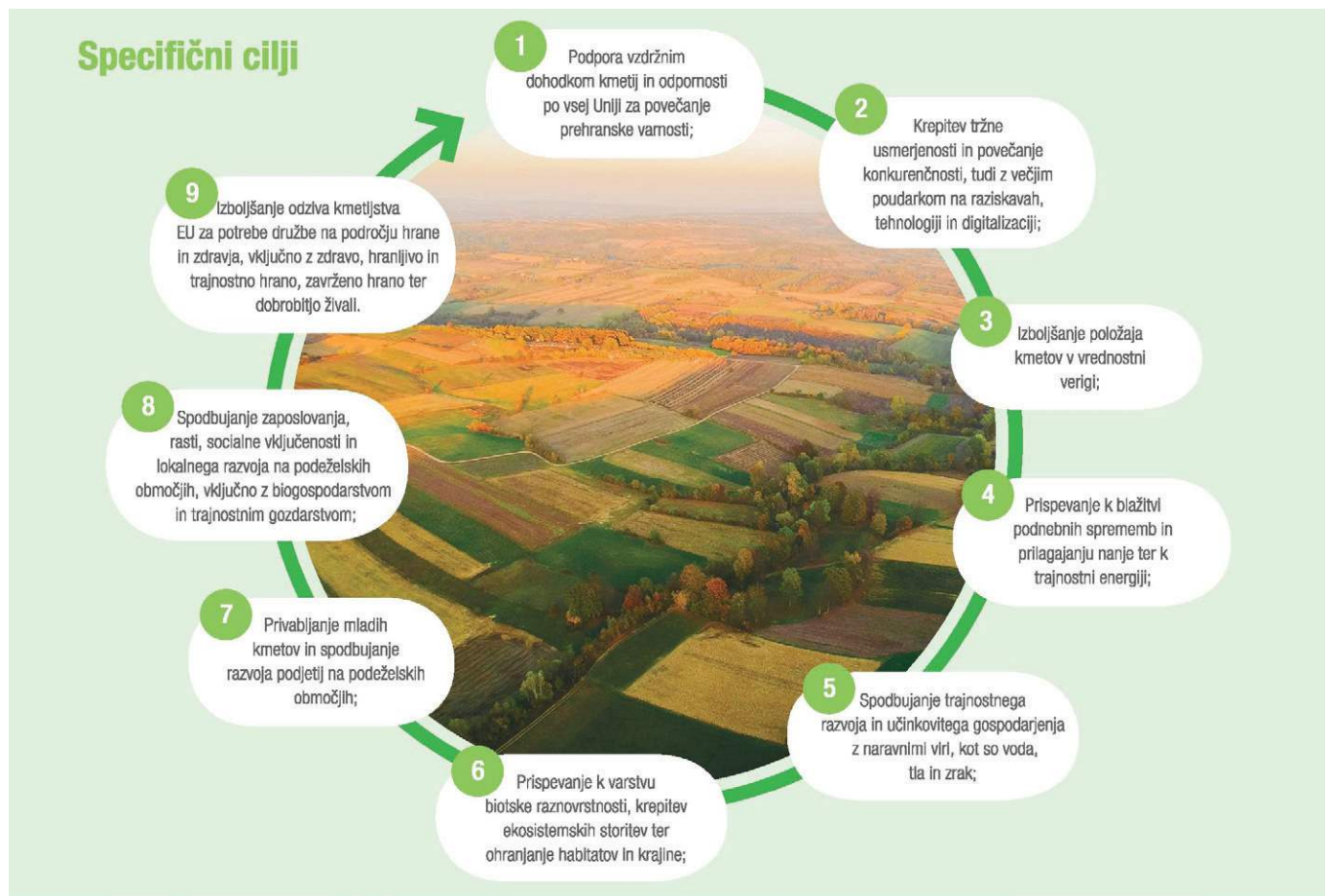
- spodbujanje znanja, inovacij in digitalizacije v kmetijstvu in na podeželskih območjih.

Specifični cilji (slika 1):

- podpora vzdržnim dohodkom in odpornosti kmetij na vsem ozemlju EU za povečanje prehranske varnosti;
- krepitev tržne usmerjenosti in povečanje konkurenčnosti, tudi z večjim poudarkom na raziskavah, tehnologiji in digitalizaciji;
- izboljšanje položaja kmetov v verigah vrednosti;
- prispevanje k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje ter k trajnostnim virom energije;
- spodbujanje trajnostnega razvoja in učinkovitega upravljanja naravnih virov, kot so voda, zemlja in zrak;
- prispevanje k varstvu biotske raznolikosti, krepitev ekosistemskih storitev ter ohranjanje habitatov in krajine;
- privabljanje mladih kmetov in spodbujanje razvoja podjetništva na podeželju;
- spodbujanje zaposlovanja, rasti, socialne vključenosti in lokalnega razvoja na podeželskih območjih, vključno z biogospodarstvom in trajnostnim gozdarstvom;
- izboljšanje odziva kmetijstva EU na zahteve družbe v zvezi s hrano in zdravjem, vključno z varno, hranljivo in trajnostno hrano, ter dobrobit živali.

SKP bo še naprej naslavljal dohodkovni položaj kmetov in njihov položaj v prehranski verigi, krepila tržno naravnost in konkurenčnost kmetijskega sektorja ter zagotavljala pridelavo varne in kakovostne hrane.

V primerjavi z obdobjem izvajanja Programa razvoja podeželja 2014–2020 (PRP 2014–2020) pa bo še večji poudarek

na prispevku kmetijstva k varovanju okolja, ohranjanju naravnih ekosistemov, prilagajanju na podnebne spremembe ter blaženju njihovih posledic. Od držav članic se pričakuje, da bodo okrepile ambicije za doseganje »zelenih« ciljev prek ukrepov, financiranih v okviru Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

Poleg tega bo SKP še naprej prispevala h generacijski prenovi ter razvoju podeželskih območij s spodbujanjem zaposlovanja, rasti, socialne vključenosti in lokalnega razvoja, vključno z biogospodarstvom in trajnostnim gozdarstvom, kar je eden izmed specifičnih ciljev. Ta specifični cilj naslavlja vrsto potreb, kot so razvoj osnovnih storitev, dvig kakovosti življenja in zagotavljanje infrastrukturnega razvoja na podeželju, socialna vključenost vseh prebivalcev, spodbujanje zaposlovanja in podjetništva na podeželju, razvoj krožnega gospodarstva in biogospodarstva na podeželju ter spodbujanje različnih oblik sodelovanja ter izboljšanje prenosa znanja in informiranje deležnikov na podeželju. Vključno s podporo pametnim vasem se

ohranja tudi pristop LEADER kot pristop od spodaj navzgor.

Na pripravo strateškega načrta nove SKP vplivajo tudi drugi ključni dokumenti: maja lani je Evropska komisija predstavila dve novi strategiji, ki sta nova elementa Evropskega zelenega dogovora, in sicer Strategijo »Od vil do vilic« ter Strategijo o biotski raznovrstnosti do leta 2030. Strategiji sta elementa Evropskega zelenega dogovora t. j. načrta za prehod na ogljično nevtralno in krožno gospodarstvo do leta 2050. Od kmetijstva se pričakuje zmanjšanje odvisnosti od pesticidov in protimikrobnih zdravil, zmanjšanje pretirane uporabe gnojil, povečanje deleža ekološkega kmetovanja, izboljšanje dobrobiti živali, obrnitev trenda izgube biotske raznovrstnosti.

MKGP v tem obdobju intenzivno pripravlja SN 2023–2027, katerega rdeča nit je »zeleno-digitalno-povezovalno«. V tem letu se načrtuje nadaljevanje ciljno usmerjene komunikacije z javnostjo. Način tega dela bo prilagojen epidemiološkim razmeram v želji, da bi se približali zainteresirani

javnosti, pridelovalcem, podjetjem na določenem območju. Sledila bo široka javna razgrnitev Strateškega načrta 2023–2027, ob tem pa bo ves čas potekalo intenzivno sodelovanje s predstavniki, imenovanimi v okviru delovnih skupin, predstavniki kmetijskih sektorjev, izvajalci predhodnega vrednotenja in pripravljavci okoljskega poročila, mnenjedajalci v okviru postopka celovite presoje vplivov na okolje ter drugimi ministrstvi. Ko bo Strateški načrt medresorsko usklajen, ga bo obravnavala tudi Vlada Republike Slovenije.

SKP kot skupna politika posebnega pomena za EU se ohranja in utrjuje, kar je pomembno tudi z vidika Slovenije.

Za vse dodatne informacije se lahko obrnete na MKGP na elektronski naslov gp.mkgp@gov.si ali na telefonsko številko 01 478 90 00.

Za vsebino je odgovorno Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je tudi organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja 2014–2020.

Pogajanja s sindikati javnega sektorja

Dosežen dogovor med sindikati in Vlado RS

Pogajanja med Vlado RS in sindikati javnega sektorja so se pričela že v začetku leta 2021 in maja, po desetih sejah vladne pogajalske skupine, je bil dosežen dogovor. Pa pojdimo lepo po vrsti čez celoten proces pogajanj.

Prva seja vladne pogajalske skupine

Tako je že 29. 1. 2021 potekal prvi sestanek vladne pogajalske skupine, katere člani so tudi predstavniki ZOS. Sestanek je vodil minister javno upravo Boštjan Koritnik, na njem pa je bil predstavljen predlog aneksa h kolektivni pogodbi za negospodarstvo, podana je bila informacija v zvezi z stanjem zavez iz dogovora o plačah in izhodiščih za pogajanja glede odprave varčevalnih ukrepov na področju povračil stroškov in drugih prejemkov. Na koncu pa so bila predstavljena izhodišča v zvezi s predlogom o novem plačnem sistemu.

V zvezi z **Aneksom h kolektivni pogodbi za negospodarstvo** je bil predstavljen predlog, da se izplačilni dan spremeni na najpozneje do 15. v mesecu, in sicer prvič s 15. 6. 2021, in sicer z namenom, da ne bo več poračunov pri plači. Bila pa je odprta razprava glede problematike trajnikov in ali lahko izplačilo regresa zamenja izplačilo plače. Datum za izplačilo regresa pa je 4.6.2021

Podane so bile tudi **informacije o stanju realizacije zavez iz dogovora o plačah in o izhodiščih za pogajanja glede odprave varčevalnih ukrepov na področju povračil stroškov in drugih prejemkov**, in sicer:

- **regres za prehrano** - povišanje zneska, pri čemer povišanje za 0,10 EUR pomeni finančni učinek v višini cca 4,6 mio EUR na letni ravni;
- **dnevnice za službena potovanja v Republiki Sloveniji** - povišanje zneska

za dnevnicu za službeno potovanje v državi nad 12 ur ter določitev dnevnice za službeno potovanje v trajanju nad 8 do 12 ur. Ohrani pa se sedaj veljavna ureditev glede povračila stroškov prehrane za službena potovanja v trajanju 6 do 8 ur kot regres za prehrano med delom.

- **jubilejne nagrade** - ohranitev vezanosti izplačila jubilejnih nagrad na delovno dobo pri delodajalcih v javnem sektorju.
- **solidarnostna pomoč** - kriteriji za ugotavljanje upravičenosti do solidarnostne pomoči ostanejo nespremenjeni;
- **povračilo stroškov prevoza na delo in z dela** - vladna stran je predlog drugačne ureditve povračila stroškov prevoza na delo in z dela sindikalni strani že posredovala - kriterij razdalje od bivališča do delovnega mesta kot izključni kriterij za povrnitev stroškov prevoza, in sicer v obliki kilometrine, razen v primerih, ko javni uslužbenec izkaže, da je kupil vozovnico za javni prevoz in v tem primeru se povrnejo stroški nakupa te vozovnice.

Vladna stran je predstavila nov predlog plačnega sistema, in sicer:

- ne bo več enotni plačni sistem temveč skupni plačni sistem;
- plačni sistem bo imel del, ki se financira iz proračuna in del, ki se pretežno financira iz drugih virov (neodvisni, samostojni, nevladni PU). Kriterij bi bil delež javnih sredstev, ostalo bi bilo skupno (sestava plače, plačna lestvica, višina dodatkov, metodologija obračunavanja plač, katalog DM, razpon pr – 10);
- sprememba nagrajevanja;
- ukinitvev letnega ocenjevanje uslužbencev;
- uvedba avtomatskega napredovanja, s tem da bo posameznik lahko v 40 letih napredoval do 10 plačnih razredov. Napredovalo se bo samo za en plačni razred in obdobje napredovanja bo raztegnjeno;

- materialne nagrade glede na rezultate dela;
- postopno povečevanje mase za delovno uspešnost do 5%;
- združitve delovnih uspešnosti - POD in RDU, sredstva se ocene se bodo delila;
- ne bo se posegalo v delovno uspešnost iz prodaje blaga na trgu;
- uvedena bo možnost povišanja osnovne plače do 50% za izjemne dosežke na nacionalni ravni;
- uvedba posebnega dodatka za deficitarne poklice;
- večja avtonomija delodajalca za določitev plačnega razreda ob zaposlitvi ali premestitvi;
- uvedba trajnega povečanja plačnega razreda - ob zaposlitvi ostaja možnost plus 5 plačnih razredov, s tem da se ukinja soglasje vlade in možnost plus 5 plačnih razredov kadarkoli v teku delovnega razmerja;
- uvedba možnosti začasnega povečanja plačnega razreda - npr. za čas sodelovanja na nekem projektu, delovni skupini,..;
- ukinitvev pravilnikov za uvrščanje plač direktorjev, ker je vse v uredbi in so pravilniki nepotrebni;
- možnost sistematizacije delovnega mesta ne glede na uvrstitev v kolektivni pogodbi ob poprejšnjem soglasju;
- uvedba plačne lestvice do 75 plačnega razreda;
- ureditev razmerja plač med funkcionarji in ostalimi javnimi uslužbenci, saj so razmerja na robu vzdržnosti;
- plačna skupina J bi šla tudi v kolektivno pogodbo;
- določbe glede kvoruma za sindikate, saj imamo 44 sindikatov, 2 na področju policajev, 7 na področju zdravstva;
- finančni učinki naj bi bili blizu ničle (največ prihrankov je iz naslova raztegnitve obdobja napredovanja);
- zakon bo dajal možnosti ne pa predpisoval obveznosti;

- sprememba naj bi prinesla bolj avtonomno upravljanje s HRM.

Druga seja vladne pogajalske skupine

9. februarja 2021 je potekala seja pogajalske skupine, na kateri je minister za javno upravo Boštjan Koritnik sindikatom predstavil predlog spremembe kolektivne pogodbe za gospodarstvo, in sicer:

1. izplačilni dan 15. v mesecu - zadeva naj bi se začela izvajati 15. 6. 2021 - namen je izogibanje poračunov za mesec nazaj. Sindikati se s tem niso strinjali.

2. pregled zavez iz stavkovnega sporazuma - pogajalska skupina je predstavila gradivo sprejeto na vladi, in sicer je šlo za 2 sklopa:

- pregled stanja realizacije zavez in sproščanje varčevalnih ukrepov Veliko zavez je že realiziranih;
- pri nerealiziranih sklepih so bili določeni roki kdaj bodo zadeve realizirane.

Vladna stran je predlagala, da sindikati podajo pisni odziv s čim se ne strinjajo glede pregleda realizacije zavez, česar pa sindikati niso podprli, tako da so realizacijo pregledali od točke do točke.

Sindikati so želeli, da je analiza kariernega napredovanja podlaga za spremembe plačnega sistema in bili kritični tudi do skupine, ki je bila ustanovljena za namen redne delovne uspešnosti. Sindikati so želeli, da se raven pravic (razen redkih izjem) povrne na raven pred znižanjem.

3. Ponovno so bila predstavljena izhodišča **sprememb plačnega sistema** in mnenje sindikatov je bilo, da plačni sistem funkcionira in ni nič urgentnega, da bi ga bilo potrebno spreminjati v roku 1 leta. Predlagali so, da se najprej realizirajo zaveze iz stavkovnega sporazuma.

Tretja seja vladne pogajalske skupine

15. 2. 2021 so se nadaljevala pogajanja s sindikati javnega sektorja in sindikatom so bila predstavljena izhodišča za prenovo javnega sektorja.

Po izhodiščih v okviru plačnega sistema v javnem sektorju bi se tako določili **dve skupini**. V prvi bi bili tisti, ki se **v celoti financirajo iz proračunskih sredstev** in pri katerih ima vsaka sprememba neposreden vpliv na proračun (npr. organi državne uprave, občine, centri za

socialno delo). Za ta del bi veljala bolj zavezujoča centralno določena pravila plačnega sistema.

Večjo avtonomijo glede urejanja plač pa bi imeli v tistem delu javnega sektorja, ki s **svojimi storitvami sredstva pridobiva na trgu oz. se financira še iz drugih sredstev, ne le iz proračuna**, ter določene institucije, ki jim že ustava ali zakon zagotavlja večjo samostojnost in neodvisnost (npr. zdravstvo in raziskovalna dejavnost). Vladno izhodišče je bilo, da se spremembe uvajajo znotraj enake mase sredstev za plače.

Še vedno pa bi za vse v javnem sektorju ohranili nekatere skupne temelje, ko gre za sestavo plače, plačno lestvico, višino dodatkov, metodologijo obračunavanja in izplačevanja plač. Ostala bi tudi obveznost poročanja podatkov o plačah v informacijski sistem ISPAP.

Kar zadeva vprašanje t. i. izstopa posameznih poklicev ali dejavnosti iz enotnega plačnega sistema, kar so omenjali zlasti v povezavi z zdravniki, policisti ali vojaki, dokončnega odgovora še ni bilo.

Četrta seja vladne pogajalske skupine

2. marca 2021 je potekala nova seja pogajalske skupine, na kateri so predstavniki vladne pogajalske skupine in reprezentativni sindikati javnega sektorja obravnavali odpravo preostalih varčevalnih ukrepov na področju povračila stroškov in drugih prejemkov iz delovnega razmerja javnih uslužbencev.

Šlo je za točko, ki zajema ureditev **regresa za prehrano med delom, nadomestila za ločeno življenje, povračila stroškov na službenem potovanju v državi, kilometrine za uporabo lastnega avtomobila, solidarnostne pomoči, terenskega dodatka, spremembe povračil stroškov prevoza na delo in z dela ter usklajevanja zneskov**.

Peta seja vladne pogajalske skupine

2. 4. 2021 so se nadaljevala pogajanja s sindikati javnega sektorja. Ključna točka dnevnega reda je bila predvidena odprava preostalih varčevalnih ukrepov na področju povračila stroškov in drugih prejemkov iz delovnega razmerja javnih uslužbencev. Sindikati javnega sektorja so pod točko razno predlagali, da se

regres za letni dopust za letos določi v višini 1.300 evrov. Usklajen predlog obeh sindikalnih pogajalskih skupin je bil 1.300 evrov za vse zaposlene v javnem sektorju. Za leto 2020 je bil regres za javne uslužbence, katerih plače so umeščene do vključno 20. plačnega razreda, določen v višini 1.050 evrov, za vse ostale pa 940 evrov, kolikor je znašala minimalna plača. Po zakonu zaposlenemu pripada regres najmanj v višini minimalne plače. Ta pa je v letu 2021 določena v višini 1.024 evrov.

Vlada RS je podala **predlog višine za regres za prehrano med delom, nadomestilo za ločeno življenje, povračilo stroškov na službenem potovanju v državi, kilometrino za uporabo lastnega avtomobila v službene namene, solidarnostno pomoč, povračilo stroškov prevoza na delo in z dela, nagrado dijakom in študentom za obvezno opravljanje prakse, pa tudi na odpravo znižanja vrednosti plačnih razredov iz leta 2012**.

Šesta seja vladne pogajalske skupine

12. 4. 2021 so se ponovno sestali člani vladne pogajalske skupine in reprezentativni sindikati javnega sektorja. Med točkami dnevnega reda so bile odprava preostalih varčevalnih ukrepov na področju povračila stroškov in drugih prejemkov iz delovnega razmerja javnih uslužbencev, sprememba izplačilnega dneva za plače pri proračunskih uporabnikih in pogajanja o znesku regresa za letni dopust 2021 v javnem sektorju.

V razpravi o spremembi izplačilnega dneva za plače pri proračunskih uporabnikih je vladna stran ponovno izpostavila interes za spremembo predvsem v luči zmanjšanja administrativnih bremen ter lažjega obračuna plač in drugih prejemkov, ki so posledica dejstva, da je izplačilni dan določen že 5. v mesecu. Obe strani sta v zvezi s spremembo izplačilnega dne izkazali interes poiskati rešitev, ki bo za zaposlene ob spremembi predstavljala čim manj težav.

Vladna stran je v zvezi s predlagano višino regresa v znesku 1.300 evrov podala oceno, da bo regres za letni dopust, katerega višina je določena najmanj v višini minimalne plače, višji za vse zaposlene v javnem sektorju že iz naslova dviga minimalne plače, zaradi

česar ne vidi utemeljenih razlogov za dvig višine regresa za vse javne uslužbence na predlagani znesek.

Sedma seja vladne pogajalske skupine

Na dnevnem redu seje, ki je potekala 4. 5. 2021, je bila odprava preostalih varčevalnih ukrepov na področju povračila stroškov in drugih prejemkov iz delovnega razmerja javnih uslužbencev, sprememba izplačilnega dneva za plače pri proračunskih uporabnikih in regres za letni dopust 2021.

Vladna pogajalska skupina je pokazala pripravljenost javnim uslužbencem zvišati regres za letni dopust, ki sicer letos znaša 1.024 evrov. Medtem, ko so sindikati pred zahtevali 1.300 evrov regresa, je vlada izrazila pripravljenost, da bi vsem javnim uslužbencem izplačalo 1.050 evrov, in sicer pod pogojem, da se izplačilo plače javnim uslužbencem zamakne na 15. v mesecu. Sindikati so predlog zavrnil in kot protipredlog zahtevali 1.100 evrov regresa za vse javne uslužbence. Na izplačilo plač 10. v mesecu pa so bili pripravljeni pristati, če vlada ugodi tudi še nekaterim drugim ukrepom.

Osma seja vladne pogajalske skupine

Na osmi seji pogajalske skupine je Vlada RS sindikatom javnega sektorja predstavila svoj končni predlog, in sicer:

1. Dnevnice za službena potovanja v Republiki Sloveniji:

- povišanje zneska za dnevnicu za službeno potovanje v državi nad 12 ur ter določitev dnevnice za službeno potovanje v trajanju nad 8 do 12 ur, ohrani pa se sedaj veljavna ureditev glede povračila stroškov prehrane za službena potovanja v trajanju 6-8 ur kot regres za prehrano med delom.

2. Nadomestilo za ločeno življenje

- ohranitev sedaj veljavne ureditve (povračilo zgolj stroškov za stanovanje).

3. Solidarnostna pomoč:

- ohranitev cenzusa glede minimalne plače; povišanje cenzusa za člane sindikatov na 140 % minimalne plače,
- ohranitev različnih višin solidarnostnih pomoči, kot velja sedaj.

4. Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela:

- povračilo stroškov kilometrine v višini 10% cene neosvinčenega motornega bencina 95 oktanov, pri čemer se glede višine cene bencina upošteva referenčni podatek maloprodajne cene, kot je bilo dogovorjeno z aneksi h kolektivnim pogodbam dejavnosti in poklicev (Uradni list RS, 160/20), vendar v znesku izplačila ne manj kot 30 evrov;
- če javni uslužbenec predloži dokazilo o nakupu imenske mesečne vozovnice (javni prevoz), se mu povrnejo stroški v višini cene te vozovnice;
- pri ostalih določbah glede povračila stroškov prevoza na delo in z dela vladna stran vztraja pri predlogu, ki je sindikalni strani bil posredovan s predlogom aneksa h KPND, dne 23. 10. 2020.

5. Odprava znižanja vrednosti plačnih razredov plačne lestvice

- gre za trajni ukrep, ki je sovpadal z istočasnim povišanjem plač večine javnih uslužbencev zaradi odprave tretje in četrte četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah;
- vrednost plačnih razredov plačne lestvice naj se usklajuje v skladu s 5. členom ZSPJS, pri čemer se vladna in sindikalna dogovorita, kakšna mora biti vrednost določenih makroekonomskih kazalnikov, da se izvede prva uskladitev.

6. Zamik izplačila plače pri proračunskih uporabnikih in regres za letni dopust v letu 2021

- dan izplačila plače pri proračunskih uporabnikih se zamakne na 10. delovni dan v mesecu, vendar ne kasneje kot na 15. koledarski dan v mesecu;
- za leto 2021 se določi regres za letni dopust v višini 1.050 evrov.

Deveta seja vladne pogajalske skupine

Velika večina sindikatov javnega sektorja iz pogajalske skupine, ki jo vodi Jakob Počivavšek, se je odločila, da zavrne končni vladni predlog v pogajanjih o odpravi še preostalih varčevalnih ukrepov na področju povračila stroškov in drugih prejemkov iz delovnega razmerja, spremembi izplačilnega dneva in letošnjem regresu.

Deseta seja vladne pogajalske skupine

Deseta seja je potekala 14. 5. 2021, njen namen pa je bil seznanitev vseh sodelujočih z odzivi sindikalne strani na končni vladni predlog o odpravi nekaterih varčevalnih ukrepov glede povračil stroškov in drugih prejemkov iz delovnega razmerja javnih uslužbencev z dne 10. 5. 2021.

Vladna stran je pogoje, ki so jih posamezni sindikati postavili za sprejem končne vladne ponudbe, preučila ter tudi ob upoštevanju teh pogojev pripravila

besedilo Dogovora o odpravi varčevalnih ukrepov v zvezi s povračili stroškov in drugimi prejemki javnih uslužbencev, zamiku izplačilnega dneva plače pri proračunskih uporabnikih ter regresu za letni dopust za leto 2021.

Kljub vloženemu naporu vladne strani v to, da bi prišlo do dogovora, pa na pogoje, pri katerih vztraja Pogajalska skupina sindikatov javnega sektorja, ki jo vodi Jakob Počivavšek – da naj se vse plače v javnem sektorju uskladijo za 8% - enostavno ni mogla pristati.

Vlada RS je Dogovor sprejela na svoji 78. redni seji, del sindikatov ga je podpisal do konca meseca maja. Potem so sledile aktivnosti na področju sprejemanja aneksov h kolektivnim pogodbam.

Dogovor med Vlado RS in sindikati javnega sektorja

Na Združenju občin Slovenije smo pripravili povzetek Dogovora med Vlado RS sindikati javnega sektorja.

UKREP	Aneks h KPND 88/2021 (VELJA SAMO ZA JAVNE USLUŽBENCE)
Regres za prehrano med delom	4,30 EUR / dan velja od 1.6.2021 in pripada vsem javnim uslužbencem, ki so prisotni na delu najmanj s polovičnim delovnim časom Ukrep velja od 1.6.2021 dalje
Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela	Povračilo stroškov kilometrine v višini 10 % cene neosvinčenega motornega bencina 95 oktanov, pri čemer se glede višine cene bencina upošteva referenčni podatek maloprodajne cene, vendar v znesku izplačila ne manj kot 30 evrov (upošteva se dejansko število prihodov in odhodov na delo). Če javni uslužbenec predloži dokazilo o nakupu imenske mesečne vozovnice (javni prevoz), se mu povrnejo stroški v višini cene te vozovnice. Pogoj za izplačilo stroškov prevoza na delo in z dela je najmanj 2 km oddaljenosti med krajem bivanja in krajem opravljanja dela. Ukrep velja od 1.6.2021 dalje Razdalje za upravičenost do povračila stroškov prevoza na delo in z dela ter za povračilo kilometrine se določijo na podlagi daljinomera »Google Zemljevidi«. Varna pot je tista, ki je urejena, redno vzdrževana in prevozna vse leto. Med varne poti ne spadajo gozdne ceste, vinske ceste, makadamske ceste, poti, ki vodijo čez travnike in njive, pešpoti, neprevozne in druge neprimerne poti, ki so kot take določene v skladu s kriteriji pristojnega organa oziroma so kot takšne nedvoumno izkazane s strani delavca. Pri izračunu se ne upoštevajo poti, ki vodijo prek drugih držav, razen kadar gre za prevoz na delovno mesto v tujino ali če javni uslužbenec to sam zahteva. Kadar ima javni uslužbenec možnost prevoza po avtocesti, lahko za izračun najkrajše varne poti v digitalnem merilniku razdalje »Google Zemljevidi«, označi prevoz po avtocesti.
Dnevnice za službeno potovanje v državi	nad 12 ur: 21,39 EUR 8-12 ur: 10,68 EUR 6-8 ur: 5,16 EUR Ukrep velja od 1. 6. 2021 dalje
Regres za letni dopust 2021	1050 evrov. Izplačilo v celoti 4. 6. 2021.
Zamik izplačilnega dne Ureditev je različna po KP dejavnosti in poklicev.	Dan izplačila plače se pri proračunskih uporabnikih, ki imajo izplačilni dan v kolektivni pogodbi dejavnosti ali poklicev določen pred 10. dnem v mesecu za pretekli mesec, ter pri proračunskih uporabnikih, ki sedaj v kolektivni pogodbi nimajo določenega izplačilnega dneva plače, zamakne na najpozneje 10. dan v mesecu, razen pri proračunskih uporabnikih, ki za obračun in izplačilo plač uporabljajo MFeRAC, pri katerih se izplačilni dan zamakne na najpozneje 10. delovni dan, vendar ne pozneje kotna 15. koledarski dan v mesecu. Ukrep se je upošteval že pri izplačilu plače za mesec maj. Pri čemer beseda »najpozneje« pomeni, da se lahko izplačilo izvede kadarkoli, to je od 1. do 10. v tekočem mesecu za pretekli mesec. (npr. izplačilo plače za mesec maj 2021 se je lahko izvedlo tudi na dan 4. 6. 2021)

Horjul, Grad, Idrija in Hodoš nove članice družine Združenja občin Slovenije

V času od zadnje izdaje časopisa Glas občin so se Združenju občin Slovenije pridružile štiri nove članice – Občina Horjul, Občina Grad, Občina Idrija in Občina Hodoš. Trend povečevanja članstva se tako že drugo leto nadaljuje, kar nas izjemno veseli. To je dokaz, da v združenju delo opravljamo kakovostno in v dobrobit naših članic. Smo dokaz, da se lahko tudi z maloštevilno ekipo naredi veliko dobrega. Verjamemo, da bomo z dodatnimi močmi in novimi pogledi delovanje združenja še izboljšali ter upravičili zaupanje naših članic. Vsem novim članicam še enkrat izrekamo dobrodošlico.

Občina Horjul

V začetku marca 2020 se je Združenju občin Slovenije pridružila Občina Horjul. Občina Horjul je bila ustanovljena leta 1998, ko se je Krajevna skupnost Horjul ločila iz občine Dobrova–Horjul–Polhov Gradec in ustanovila novo občino Horjul s sedežem v Horjulu. Aktivnosti za njeno ustanovitev so tekle vse od leta 1994. Občina Horjul svoj občinski praznik praznuje 21. junija kot spomin na 21. 6. 1998, ko so se prebivalci na referendumu odločili za ustanovitev samostojne občine.

Občina Horjul leži v osrednji Sloveniji, zahodno od Ljubljane, v najbolj razširjenem delu doline potoka Horjulščica. Na severnem gričevnem obrobju so njive in travniki. Prebivalstvo je v glavnem zaposleno v industriji.

Na severu in vzhodu meji na občino Dobrova–Polhov Gradec, na zahodu na Logatec, na jugu na Vrhniko. Na površini 33 km² živi približno 2950 prebivalcev.

Današnja občina obsega naselja Horjul, Vrzdenc, Zaklanec, Žazar, Samotorica, Koreno, Lesno Brdo, Ljubogojna in Podolnica.

Na lokalnih volitvah 2018 je bil – za drugo mandatno obdobje – za župana izvoljen Janko Prebil.

Občina Grad

V začetku oktobra 2020 se je Združenju občin Slovenije pridružila Občina Grad, ki je bila ustanovljena leta 1998. Občina Grad svoj praznik praznuje 8. avgusta.

Je del Pomurske statistične regije, leži na zahodnem delu Goričkega. Občina Grad se razprostira na 37,4 km² površine, kjer v sedmih naseljih živi 2.148 prebivalcev.

Občina zajema 7 naselij - Dolnji Slaveči, Grad, Kovačevci, Kruplivnik, Motovilci, Radovci in Vidonci. Prebivalci se pretežno ukvarjajo s kmetijstvom za lastno rabo, nekaj je živinoreje in prašičjih farm, vse več pa jih je zaposlenih v Murski Soboti, v sosednji Avstriji in drugje v tujini ali pa hodijo na sezonsko delo čez mejo v bližnje vasi.

Od naravnih danosti občine Grad je najznačilnejša ta, da je to območje večinoma vulkanskega izvora.

Na lokalnih volitvah leta 2018 so občani in občanke občine Grad že drugič za županja izvolili Cvetko Ficko.

Občina Idrija

Decembra 2020 se je Združenju občin Slovenije pridružila Občina Idrija, ki je bila ustanovljena leta 1995. Občina Idrija praznuje občinski praznik 22. junija, in sicer v spomin na dan, ko so leta 1508 odkrili izjemno bogato ležišče živega srebra. To je zagotovilo večstoletno neprekinjeno delovanje rudnika in z njim povezanega življenja na tem območju. Na ta dan so vse od leta 1508 pa do leta 1945 slavili kot dan sv. Ahacija.

Na zemljevidu idrijsko območje razpoznavno zaznamuje zgornje porečje reke Idrijce s pritoki, kjer se stikata alpski in dinarski svet, ki je razbrazdan s številnimi grapami in dolinami. Tri četrtine površja prekrivajo gozdovi, proti vrhu pobočij pa se razprostirajo kraške planote: Črnovrška, Zadloška, Vojskarska, Ledinska, Vrsniška. Tudi v geološkem pogledu je to eno od najzanimivejših predelov, saj čezenj poteka idrijska tektonska prelomnica.

Občina Idrija obsega 294 km² in šteje 11.642 prebivalcev, ki živijo v 38 naseljenih krajih - Čekovnik, Črni Vrh, Dole, Godovič, Gore, Gorenja Kanomlja, Gorenji Vrsnik, Govejk, Idršek, Idrija,

Idrijska Bela, Idrijske Krnice, Idrijski Log, Javornik, Jelični Vrh, Kanji Dol, Korita, Ledine, Ledinske Krnice, Ledinsko Razpotje, Lome, Masore, Mrzli Log, Mrzli Vrh, Pečnik, Potok, Predgriže, Razpotje, Rejcov grič, Spodnja Idrija, Spodnja Kanomlja, Spodnji Vrsnik, Srednja Kanomlja, Strmec, Vojsko, Zadlog, Zavratac in Žirovnica.

Nekdaj drugi največji rudnik živega srebra na svetu je omogočil mestu Idriji osnove za razvoj in prepoznavni pečat v svojski stanovanjski in industrijski arhitekturi. Idrija ni bila prepoznavna samo kot rudarsko mesto, temveč tudi kot kulturno, izobraževalno in nenazadnje politično naselje, ki je že leta 1581 dobilo protestantsko ljudsko šolo, 1876 čipkarsko, 1892 pa gozdarsko šolo. Leta 1901 je občina ustanovila realko, ki velja za prvo srednjo šolo na Slovenskem, kjer so poučevali v maternem jeziku.

Dobra dva kilometra južno od mesta Idrija leži kraški vodni izvir Divje jezero,

ki je urejen kot muzej v naravi in leži pod prepadnimi stenami severnega roba Črnovrške planote. Poznan je po tem, da se ob obilnem deževju vodna gladina lahko dvigne do treh metrov in takrat jezero dobesedno bruha.

Na mesto župana je bil leta 2018 izvoljen Tomaž Vencelj.

Občina Hodoš

V začetku marca 2021 se je Združenju občin Slovenije pridružila Občina

Hodoš, ki je bila ustanovljena leta 1998. Občina 19. julija praznuje svoj praznik kot spomin na dan, ko je bilo v Državnem zboru izglasovano, da je občina Hodoš samostojna občina.

Občina Hodoš je del Pomurske statistične regije in leži v Krajinskem parku Goričko. Občina se razteza na 18km², kjer v dveh krajih živi 360 prebivalcev. Večina prebivalcev je madžarske narodnosti in je tako edina občina v Sloveniji, kjer večino prebivalstva sestavljajo Neslovenci. Prav tako je edina občina v Sloveniji, kjer večina prebivalcev pripada evangeličanski veroizpovedi.

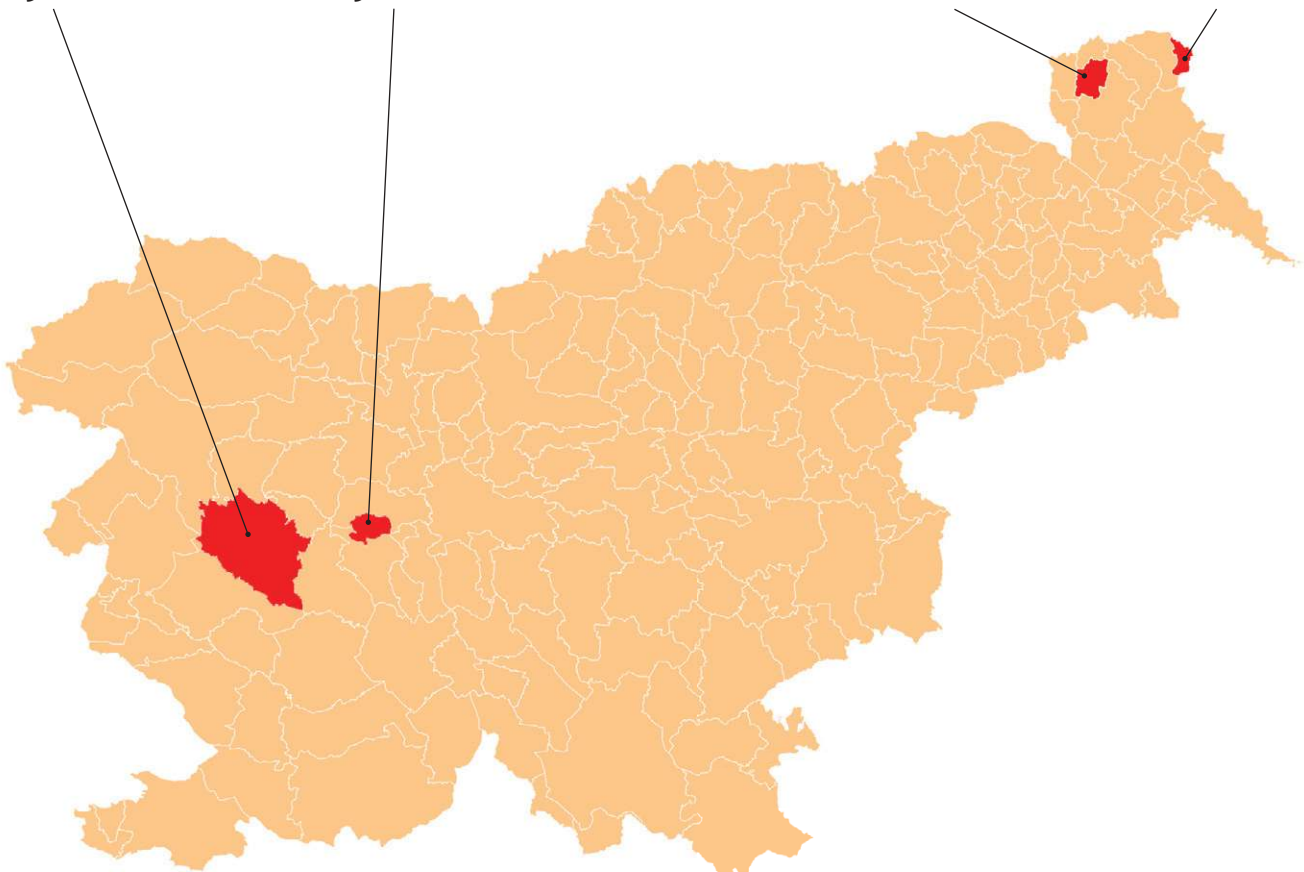
Občino Hodoš že peti mandat vodi župan Ludvik Orban.

Občina
Idrija

Občina
Horjul

Občina
Grad

Občina
Hodoš

Noveliran Zakon o vrtcih ponovno uvaja brezplačni vrtec za drugega otroka in dodaja strožje pogoje izvajanja dejavnosti predšolske vzgoje

Na 22. redni seji Državnega zbora RS je bil s 75 glasovi za in nobenim proti sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih (ZVrt-G). Z njim uvaja brezplačni vrtec za drugega otroka, ki je v vrtcu hkrati s starejšim sorojencem. Prav tako pa se prepoveduje opravljanje predšolske vzgoje in varstva otrok tistim, ki niso vpisani v register oz. razvid pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport. Združenje občin Slovenije ni nasprotovalo spremembam, je pa hkrati s tem predlagalo, da se uredi tudi področje financiranja zasebnih vrtcev, in sicer na način, da bi občine imele večjo avtonomijo pri odločanju o tem ali bodo financirale zasebne vrtce ali ne. O tem sedaj razprava poteka znotraj delovne skupine pri MIZŠ.

Uvedba brezplačnega vrtca za drugega otroka, ki je hkrati vrtcu hkrati s starejšim sorojencem ni nekaj novega, saj je to že veljalo med leti 2008 in 2012, ko je to odpravil Zakon o uravnoteženju javnih financ. Ta pravica pa se na novo pa širi na družine s tremi ali več otroki, tako da je tretji in vsak nadaljnji otrok upravičen do brezplačnega vrtca ne glede na to, ali je še kateri otrok v vrtcu ali ne. Sedaj velja, da starši za drugega otroka plačujejo 30% od izračunane cene vrtca, za vsakega tretjega in nadaljnjega otroka, ki je v vrtcu hkrati s sorojenci, pa je vrtec že sedaj brezplačen. Tako se bo izboljšala finančna dostopnost vrtca za starše, zaradi česar se pričakuje dvig deleža vključenosti predšolskih otrok v vrtce.

Leta 2018 so se v primeru hudih nepravilnosti v ljubljanskem vrtcu Kengurujčki, na

področju nadzora nad izvajalci predšolske vzgoje in varstva otrok, pokazale pomanjkljivosti Zakona o vrtcih. Tako se sedaj s prepovedjo opravljanja predšolske vzgoje in varstva otrok tistim, ki niso vpisani v razvid izvajalcev javno veljavnih programov ali v register varuhov predšolskih otrok, želi odpraviti pomanjkljivosti na tem področju. Sedaj ima šolska inšpekcija več pristojnosti in pogoji za opravljanje varstva predšolskih otrok so strožji. Tako se fizičnim in pravnim osebam, ki niso vpisane v razvid izvajalcev javno veljavnih programov ali v register varuhov predšolskih otrok, prepoveduje opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok. Ob tem so določene stroge sankcije za kršitev te prepovedi, in sicer takojšnjo prepoved opravljanja dejavnosti in globo za kršitev prepovedi v razponu od 5.000 do 10.000 evrov.

Z zakonom se tako dograjuje institut varuha predšolskih otrok na domu z ustreznimi rešitvami, ki določajo pravila za nadomeščanje odsotnega varuha tako za krajšo, kot tudi daljšo odsotnost. Prav tako pa mora imeti varuh predšolskih otrok s starši otrok sklenjeno pisno pogodbo in voditi evidenco otrok, ki jih varuje na domu. Zakon pa tudi razmejuje med dejavnostjo predšolske vzgoje in dejavnostjo varstva otrok ter drugimi storitvami, ki so namenjene predšolskim otrokom, vendar njihov osnovni namen ni varstvo predšolskih otrok, temveč sem sodijo animacije, organiziranje rojstnodnevnih zabav itd.

Hkrati pa se v razvid in register pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport ne vpisujejo osebe, ki občasno varujejo otroke na njihovem domu, torej to dejavnost opravljajo kot osebno dopolnilno delo, in pravne osebe, ki kot pridobitno dejavnost opravljajo občasno varstvo otrok na njihovem domu.

34. člen Zakona o vrtcih

Ob oblikovanju predlogu Zakona o vrtcih, je bilo odprto tudi vprašanje financiranja zasebnih vrtcev, vendar je bilo to v sklepnem

delu aktivnosti umaknjeno iz besedila. Da je treba poseči tudi na to področje opozarja tudi Združenje občin Slovenije, saj je tematika o financiranju zasebnih vrtcev zelo aktualna že dve leti. Združenje je tako na Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport kot tudi na Državni zbor RS poslalo več dopisov s pripombami in mnenji. Vedno opozarjamo, da je treba občinam omogočiti, da se same odločijo ali bodo financirale zasebne vrtce ali ne ter na kakšen način. Prav tako pa opozarjamo, da občine nimajo nikakršnega vpliva na sam postopek ustanavljanja zasebnih vrtcev. Občine so tiste, ki so zadolžene za zagotavljanje javne službe predšolske dejavnosti, zato morajo imeti v rokah vzvode, s katerimi lahko načrtujejo kakovostno javno službo. Občine nenazadnje v izgradnje vrtcev vlagajo veliko sredstev in to so zahtevne investicije, ki se izvajajo več let, zato je treba najti rešitev, ki bo omogočala, da se vključuje zasebne vrtce v skladu s potrebami občin.

Poudarjamo tudi, da občine nikakor niso proti zasebnim vrtcem in je treba dopustiti izvajanje dejavnosti tudi zasebnim vrtcem, vendar v smislu dopolnitev javne službe. Zasebni vrtci bodo vedno imeli možnost, da se dejavnost predšolske vzgoje izvaja tudi pod njihovim in je nenazadnje treba razumeti tudi njihovo potrebo po stabilnosti delovanja. Zato se je v začetku marca 2021 na MIZŠ prvič sestala delovna skupina za pripravo usklajenega predloga dopolnitve 34. člena Zakona o vrtcih in pričakujemo, da se bodo aktivnosti nadaljevale v pravo smer. Če se želi najti ustreznna rešitev za vse, je resnično pomemben in potreben konstruktiven dialog ter sodelovanje vseh deležnikov.

Hkrati s tem pa opozarjamo tudi na dejstvo, da je treba pričeti z aktivnostmi tudi pri standardih in normativih na področju predšolske vzgoje. Te je treba prevetriti in tam, kjer je to možno, tudi racionalizirati. Združenje je pristojne že pozvalo k pričetkom pogovorov, tako da se nadejamo premikom v pravo smer tudi na tem področju.

S spremembo Stanovanjskega zakona v smeri krepitve stanovanjskega fonda

Poslanke in poslanci so na majski 75. izredni seji Državnega zbora RS z 52 glasovi za in enim proti sprejeli Zakon o spremembah in dopolnitvah Stanovanjskega zakona (SZ-1E), ki vključuje ključne rešitve za vzpostavitev delujoče stanovanjske politike in zagotovitev zadostnega števila dostopnih najemnih stanovanj. Na Združenju občin Slovenije smo pozdravili možnost višjega zadolževanja občinski stanovanjski skladov. Na podlagi teh sprememb se bo pospešila stanovanjska gradnja.

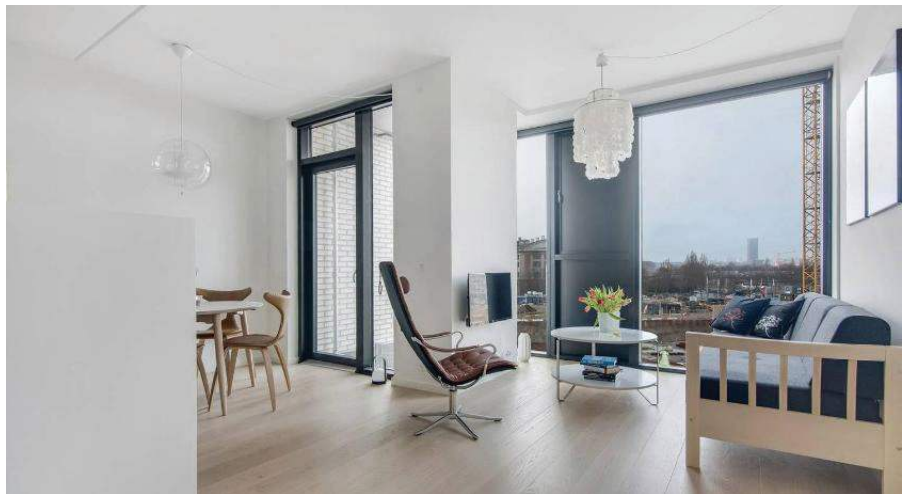
Republiški stanovanjski sklad bo tako do leta 2023 zagotovil skoraj 2400 novih stanovanj, s spremembo zakona se bo to število še povečalo. Pričakuje se tudi, da se bo skozi javno najemniško službo povečalo število najemnih stanovanj. Pristojni ocenjujejo, da se bo do leta 2025 pridobilo okvirno 2000 novih najemnih stanovanj. Pripravljalci novele Zakona so med cilje zapisali:

1. varovanje stanovanjskega fonda;
2. učinkovitejše upravljanje večstanovanjskih stavb;
3. pregledno vodenje sredstev rezervnih skladov;
4. olajšati etažnim lastnikom večstanovanjskih stavb sprejem odločitev, še posebno glede izboljšav in posegov, ki zahtevajo gradbeno dovoljenje;
5. pravočasno določanje neprofitne najemnine v neprofitnih stanovanjih, ki omogoča povrnitev sredstev, vloženi v gradnjo neprofitnih stanovanj, v doglednem času;
6. sorazmerna prilagoditev višine subvencije najemnine, ki zagotavlja socialno pravičnost ukrepa revalorizacije neprofitne najemnine;
7. povečanje obsega fonda javnih najemnih stanovanj;
8. aktiviranje obstoječega, a nenaseljenega stanovanjskega fonda;
9. zagotoviti lažjo dostopnost do stanovanj mladim, starejšim ter drugim ranljivejšim skupinam prebivalstva;
10. spodbujanje stanovanjske mobilnosti prebivalstva;

11. skrajšan postopek odpovedi najemne pogodbe in izročitve stanovanja lastniku, itd.

Na področju **najemnih razmerij** SZ-1E predvideva:

- skrajšan odpovedni rok v primeru, da najemnik ali lastnik odpove najemno pogodbo, ter skrajšan rok za izselitev, ki ga določi sodišče.
- skrajšan postopek odpovedi in izpraznitve stanovanja v primeru odpovedi najemne pogodbe zaradi neplačila najemnine ali stroškov.

Pri sami določitvi **višine stanovanjske najemnine** se predvideva povišanje vrednosti točke za določitev vrednosti stanovanja kot osnove za določitev neprofitne najemnine, in sicer iz 2,63 eura na 3,50 eura v prehodnem triletnem obdobju (2,92 evra 1. 7. 2021, 3,21 evra 1. 4. 2022, 3,50 evra 1. 4. 2023). V mesecu marcu 2024 pa se bo vrednost točke začela usklajevati z rastjo cen življenjskih potrebščin po podatkih SURS.

Pri **določitvi subvencije najemnine** se obstoječemu cenzusu za upravičenost do subvencije najemnine, ki se določi v višini razlike med neprofitno najemnino in ugotovljenim dohodkom, zmanjšanim za minimalni dohodek in za 30 % ugotovljenega dohodka, doda izjema za posameznike, ki prebivajo v stanovanju sami, pri katerih se minimalni dohodek zviša za 0,1 osnovnega zneska minimalnega dohodka.

Subvencija najemnine lahko znaša **največ 85%** neprofitne najemnine oziroma priznane neprofitne najemnine. Slednja pa se pri izračunu subvencije k plačilu tržne najemnine z obstoječih 3,00 evra poviša na 4 evre za kvadratni meter stanovanjske površine.

Uvaja se **obvezen lokacijski faktor**, ki bo lahko znašal največ 1,3 in bo določen na državnem nivoju. Uvedbo tega faktorja novela zakona predvideva s 1. 11. 2021. Te faktorje bo, na podlagi vrednostnih ravni

in con po modelu vrednotenja za stavbna zemljišča, predpisala vladna uredba.

Pri izvajanju **javnega najema stanovanj** bo Stanovanjski sklad RS najemal stanovanja na trgu, jih oddajal v podnajem ter imel vlogo posrednika, upravitelja in vzdrževalca najemnih stanovanj. Lastniki bodo razbremenjeni vseh poslov in tveganj, povezanih z oddajo stanovanj, dolgoročno pa jim bo zagotovljeno prejetje rednih dohodkov.

Tako se želi k oddajanju stanovanj spodbuditi tudi tiste lastnike praznih stanovanj, ki imajo zadržke glede tveganj, ki jih oddaja stanovanj prinaša.

Javna najemniška služba bo, preko Republiškega stanovanjskega sklada, pričela delovati z letom 2022. Občinska lista prosilcev najemniških stanovanj se ne bo upoštevala pri izbiri najemnikov. Čeprav bo lista prosilcev v sklopu javne najemniške službe ločena od občinskih, pa bo za prosilce, ki so uvrščeni na občinsko najemniško listo in niso bili izbrani, lahko to prednost pri kandidiranju na listi javne najemniške službe.

Stanovanjski sklad RS in občinski stanovanjski skladi bodo imeli možnost **višjega zadolževanja**, s čimer se jim bodo zagotovila zadostna sredstva za začetne investicije v pridobivanje novih javnih najemnih stanovanj. Ob predpostavki, da bi stanovanjski skladi v celoti izkoristili dano možnost dodatnega zadolževanja in bi se zadolžili za 50 % namenskega premoženja, bi kumulativna dodatna

zadolžitev skladov znašala okvirno 200 milijonov evrov. Omenjeno dodatno zadolževanje skladov bo potekalo postopoma in je odvisno od pripravljenosti projektov za stanovanjsko gradnjo.

Prav tako bo imel Stanovanjski sklad RS **predkupno pravico** v primeru prodaje občinskih zazidljivih zemljišč, namenjenih za večstanovanjsko gradnjo. Če Stanovanjski sklad RS v 14 dnevnem roku od prejema predkupne pravice ne bo sprejel, bo lahko občina zemljišče ponudila drugim kupcem. Temu občine niso oporekale.

Skrajšujejo se odpovedni roki najemnih pogodb, in sicer iz 90 na 60 dni. Prav tako pa se poenostavlja možnost odpovedi najemne pogodbe v primeru krivdnega razloga neplačevanja najemnine in ostalih stroškov, povezanih s stanovanjem.

Pripravljačev SZ-1E je navedel, da je analiza razpoložljivih podatkov pokazala, da se bo ob uveljavitvi polne vrednosti točke za izračun neprofitne najemnine **priliv občinam iz neprofitnih najemnin**

povečal za 14.898.649 evrov. Ob upoštevanju večjih izdatkov občin za subvencije neprofitnih in tržnih najemnin pa se bo **skupni neto prihodek občin povečal za 11.180.109 evrov**.

Sredstva za izvedbo predlaganih rešitev SZ-1E so zagotovljena v proračunu za leto 2021 v višini 787.500 evrov pri Ministrstvu za okolje in prostor. Za leto 2022 pa so sredstva delno zagotovljena pri Ministrstvu za okolje in prostor, manjkajoča sredstva v višini 220.500 evrov pa bodo načrtovana pri spremembi proračuna za leto 2022.

Zaradi sprememb zakona na ministrstvu pripravljajo tudi potrebne podzakonske akte - Uredbo o javnem najemu, Uredbo o metodologiji za oblikovanje neprofitne najemnine in določitvi višine subvencij najemnin ter spremembo Pravilnika o upravljanju večstanovanjskih stavb. Uredba o metodologiji za oblikovanje neprofitne najemnine in določitvi višine subvencij najemnin je že v javni obravnavi, in sicer do 12. 7. 2021.

Sprejeta novela Zakona o vodah bo še nekaj časa burila duhove

Poslanke in poslanci so na marčevski izredni seji s 44 glasovi za in 38 proti potrdili novelo Zakona o vodah. Od javne obravnave do sprejema je preteklo pet mesecev, odločilni veto na novelo zakona je zavrnil tudi Državni svet RS, sedaj pa se bo o njegovi usodi odločalo še na referendumu, ki bo potekal 11. julija 2021. Osnovni namen novele Zakona o vodah je predvsem razbremenitev in debirokratizacija slovenskih občin, ki bodo odslej lažje urejale vodotoke in priobalna zemljišča. Prav tako je pomemben razlog za sprejem novele tudi občutno povečanje sredstev za vzdrževanje vodotokov in poplavno varnost.

Novela Zakona o vodah zagotavlja večjo zaščito vodnih virov in priobalnega pasu in pomembno povečuje sredstva za poplavno varnost. Na priobalnem pasu bo onemogočena gradnja tovarn in drugih industrijskih objektov ter tudi zasebnih objektov. Pod zaostrenimi vodovarstvenimi pogoji bo na teh zemljiščih mogoče graditi le še enostavne objekte javne rabe (denimo otroška in športna igrišča,

čolnarne in podobno), vendar le tam, kjer bodo to dopuščali prostorski akti občin. Občine bodo morale, enako kot do sedaj, za spremembe prostorskih aktov, pridobiti soglasje Direkcije RS za vode in drugih pristojnih organov. Omejitve ostajajo in brez soglasij številnih strokovnih služb umestitev objektov v prostor ne bo mogoča. Tako odločanje o morebitnih gradbenih posegih na območju priobalnega pasu

z novim zakonom prehaja pod okrilje Direkcije RS za vode in Vlada RS ne bo več imela pravice določati izjem. To pomeni, da se spreminja samo postopek in spušča nivo preverjanja izpolnjevanja pogojev za gradnjo na priobalnem pasu iz Vlade RS z uredbo na Direkcijo RS za vode z odločbo. Tako bo omogočeno hitrejšo reševanje vlog, kar za stranke pomeni, da se v luči odprave administrativnih ovir skrajšujejo oziroma ukiniteljajo dosedanja dolgotrajnejši postopki sprejema uredbe na vladi, hkrati pa se stranke s tem istočasno tudi finančno in časovno razbremenjujejo. Ne glede na spremembe, pa obseg preveritev pogojev, ki jih je treba izpolniti preden bo dovoljen poseg na priobalno zemljišče, ostaja enak. Razširja pa se nabor ureditev, ki se jim bo potencialno dovolilo poseganje na priobalno zemljišče.

Gradnja na priobalnih zemljiščih nikakor ne bo dopustna v primeru ogrožene poplavne varnosti, ob tveganju za

poslabšanje stanja voda ali če bi bilo to v nasprotju s cilji odgovornega in skrbnega upravljanja voda. Prav tako ne bo dopustno, da bi morebitni novozgrajeni objekti omejevali dostop do vode.

Poleg dodatne zaščite pitne vode in priobalnih zemljišč pa novela Zakona o vodah omogoča tudi večjo poplavno varnost. Povečujejo se sredstva za vzdrževanje vodotokov. Tako se bo lahko za vzdrževanje in sanacijo, poleg sredstev iz državnega proračuna, koristilo tudi 17 milijonov evrov iz namenskih sredstev Sklada za vode. S temi sredstvi bi lahko zagotovili poplavno varnost za velik del prebivalcev in njihovega premoženja. To pomeni, da se bodo sredstva lahko uporabila tudi za izvajanje javnih gospodarskih služb urejanja voda, vendar zgolj v primerih, ko sredstev za financiranje teh nalog ni mogoče v celoti zagotoviti iz drugih finančnih virov. Uvaja se postopek, ki je preglednejši, saj omogoča izvajanje cenovne politike na področju upravljanja z vodami v skladu s prejeto evropsko politiko do voda, ki zahteva od države članice povračilo stroškov za vse naloge, povezane z upravljanjem z vodami. Na ta način se potencialno razbremeni tudi državni proračun, saj se namensko zbrana sredstva za upravljanje z vodami tudi namensko porabijo. V primeru, ko sredstev za financiranje nalog izvajanja javnih gospodarskih služb ne bo v celoti mogoče zagotoviti iz drugih finančnih virov, se bo to izvajanje javnih gospodarskih služb financiralo iz sredstev Sklada za vode. O tem bo presojala in odločala Komisija Sklada za vode,

in sicer ob vsakokratnem konkretnem primeru in z upoštevanjem sprejetega programa porabe sredstev sklada.

V razpravi v Državnem zboru RS so v vseh poslanskih skupinah pozdravljali krepitev sredstev za redno vzdrževanje in upravljanje vodotokov, vendar pa so bile opozicijske stranke zelo kritične zlasti do sprememb, povezanih s posegi na vodna in priobalna zemljišča. Tudi okoljevarstveniki in strokovna društva opozarjajo, da novela zakona na široko odpira vrata za pozidavo priobalnih pasov s turističnimi in drugimi objekti. Ministrstvo za okolje in prostor pa očitke zavrača in zatrjuje, da posegov ne razširjajo, ampak celo zožujejo dostop na priobalna zemljišča.

Kaj pravijo pobudniki referenduma?

Po mnenju nasprotnikov novele Zakona o vodah je ta sporna zaradi vsaj treh razlogov, in sicer, da ne varuje več pitne vode kot javnega dobra, kljub temu da je pravica do pitne vode zapisana v ustavo RS; da onemogoča varovanje pravice dostopa do vode kot javnega dobra, saj omogoča pozidavo bregov rek, jezer in morja; da dopušča gradnjo na območjih, ki bodo zaradi podnebnih sprememb pogosteje podvržena izrednim naravnim dogodkom, predvsem poplavam. Pravijo, da bi se pozidavi teh območij morali izogibati že po načelu previdnosti, ki ga uzakonja zakon o varstvu okolja.

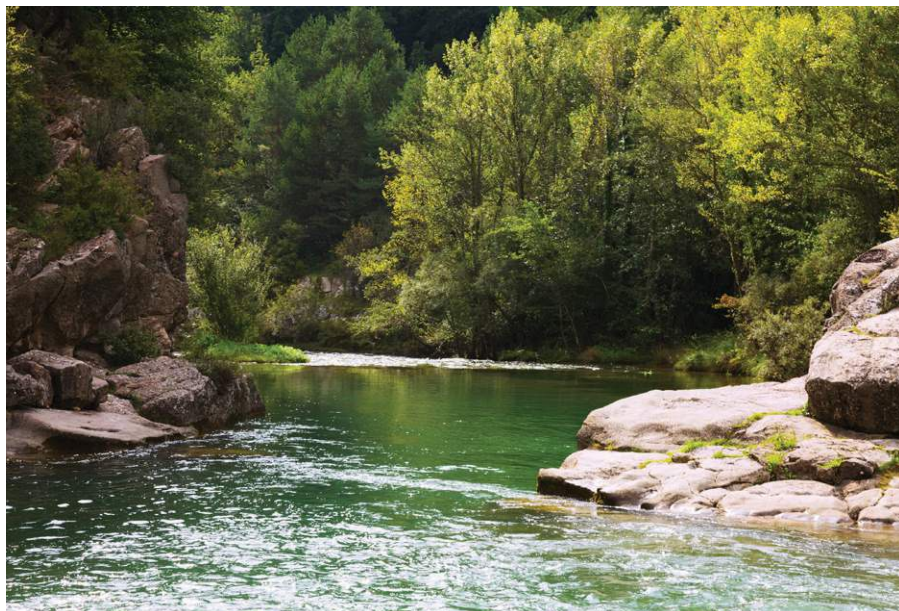
Dodajajo, da dopuščanje gradnje na priobalnih območjih pomeni tudi ožanje razliivnih območij in s tem večjo poplavno ogroženost. Pravijo tudi, da sporna sprememba 37. člena vodi stran od sodobnih usmeritev, saj bo pozidava obal slej ko prej privedla do zahtev po varstvu tega premoženja in do novih tehničnih protipoplavnih ukrepov. Sprememba pa naj bi bila tudi v nasprotju z državnimi strateškimi dokumenti, kot je na primer Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja, ki je za cilj postavila doseganje neto ničelne pozidave.

Ministrstvo za okolje in prostor v odzivih na razpis referenduma pravi, da je referendum škodljiv za slovenske vode, saj blokira 17 milijonov evrov, ki se jih z novelo zakona namenja prepotrebemu vzdrževanju vodotokov in zagotavljanju poplavne varnosti. Hkrati pa se prav zaradi referenduma ohranjajo določbe dosedanjega zakona, ki pa na priobalnem pasu omogočajo tudi postavitve industrijskih objektov, in občinam otežujejo urejanje priobalnih zemljišč in postavitve prepotrebne javne infrastrukture.

Mnenje Združenja občin Slovenije

Na vsebino predloga Zakona o vodah nismo imeli pripomb, vendar le v kolikor ta ne prinaša novih finančnih obremenitev občinam. V kolikor pa bi Zakon občinam prinesel nove finančne obremenitve, pa smo pristojne pozvali, da se skladno z določili Zakona o lokalni samoupravi, zagotovitvi ustrezna finančna sredstva.

Kakšna bo usoda novele Zakona o vodah pa bomo vsi izvedeli na referendumu 11. julija 2021, ko bo pred volivci referendumsko vprašanje: "Ali ste za to, da se uveljavi Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah (ZV-1G), ki ga je sprejel Državni zbor na seji dne 30. marca 2021?" Zakon bo na referendumu zavrnjen, če bo proti njemu glasovala večina volivcev, ki so glasovali veljavno. Proti zakonu mora ob tem glasovati najmanj petina vseh volivcev.

Bo Zakon o varstvu okolja prinesel več reda na področju ravnanja z odpadki?

S predlogom zakona, ki je bil meseca maja v medresorskem usklajevanju, se ohranjajo nekatere rešitve, ki so se skozi šestnajstletno izvajanje zakona pokazale kot dobre, hkrati pa se uvaja nove, s katerimi se urejajo najbolj pereči problemi (npr. neodgovorno ravnanje z odpadki). V postopku javne obravnave je svoje pripombe podalo tudi Združenje občin Slovenije.

Pripravljaivec predloga zakona je pod namen varstva okolja navedel »spodbujanje in usmerjanje takšnega družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za zdravje, počutje in kakovost življenja ljudi ter ohranjanje biotske raznovrstnosti, med cilje predloga zakona pa je zapisal:

1. preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja,
2. ohranjanje in izboljševanje kakovosti okolja,
3. trajnostna raba naravnih virov,
4. zmanjšanje rabe energije in večja uporaba obnovljivih virov energije,
5. odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti,
6. povečevanje snovne učinkovitosti proizvodnje in potrošnje ter
7. opuščanje in nadomeščanje uporabe nevarnih snovi.

Za dosego zastavljenih ciljev pa je treba:

1. spodbujati proizvodnjo in potrošnjo, ki prispeva k zmanjšanju obremenjevanja okolja, uresničevanju obnovljive rasti in pospeševanju prehoda na krožno gospodarstvo,
2. spodbujati razvoj in uporabo tehnologij, ki preprečujejo, odpravljajo ali zmanjšujejo obremenjevanje okolja,
3. plačati onesnaževanje in rabo naravnih virov.

Sam koncept zakona ostaja enak kot v ZVO-1, vsebuje pa štirinajst vsebinskih poglavij.

Na novo in celoviteje se ureja **ravnanje z odpadki**, vključno z **določitvijo temeljnih pravil ravnanja z odpadki, pogojev ter meril za prenehanje statusa odpadka in ureditvijo sistema proizvajalčeve razširjene odgovornosti.**

Bolj jasno in pregledno se ureja ključne upravne postopke - predhodni postopek, postopek presoje vplivov na okolje, postopek izdaje okoljevarstvenih dovoljenj, postopek ugotavljanja neposredne nevarnosti za okoljsko škodo in postopek ugotavljanja okoljske škode. Urejena je tudi **pravica javnosti do sodelovanja ter pravno varstvo te pravice.**

Predlog zakona spreminja določila o **presoji vplivov na okolje in izdaji okoljevarstvenih dovoljenj.** Upošteva se, da se v skladu z Gradbenim zakonom v primerih, ko je za izvedbo posega potrebno tudi gradbeno dovoljenje, ne izdaja samostojna odločba o okoljevarstvenem soglasju, ampak je presoja vplivov na okolje nesamostojni del postopka izdaje integralnega gradbenega dovoljenja. Določbe o presoji, kot jih je poznal ZVO-1 se nadgrajujejo tudi v povezavi s predsodnim postopkom, v katerem Evropska komisija zatrjuje nepravilen prenos posameznih določb zadnje spremembe direktive. Med temi velja poudariti izrecno **ureditev položaja občine**, ki je v teh postopkih mnenjedajalec in pa časovno omejitve sklepa o predhodni presoji na 5 let. Novost pa je tudi, da se drugače ureja vloga in položaj (zainteresirane) javnosti in stranska udeležba v upravnem postopku in upravičenost do tožbe v upravnem sporu. V upravnem postopku izdaje dovoljenja, **nevladne organizacije v**

javnem interesu (prvi odstavek 237. člena) ter fizične osebe in pravne osebe s stalnim prebivališčem ali sedežem na območju občine nameravanega posega ali na območju občine, ki meji na občino nameravanega posega in so zainteresirane za okoljske odločitve, **ni-majo položaja stranskega udeleženca.** Lahko pa zoper izdano okoljevarstveno soglasje vložijo tožbo.

Novost pri okoljevarstvenih dovoljenjih so določbe, ki veljajo za vse kategorije okoljevarstvenih dovoljenj – npr. zahteva, da ministrstvo ob vsaki spremembi okoljevarstvenega dovoljenja pripravi čistopis izreka okoljevarstvenega dovoljenja in pa prenehanje obratovanja naprave ali obrata; zahteva, da se v primeru, kadar se OVD za IE ali drugo napravo izda za odlagališče odpadkov, v zemljiški knjigi zaznamuje ustrezno javnopravno omejitev. Spremembe so tako npr. pri ureditvi:

- mirovanja okoljevarstvenega dovoljenja;
- začasni prepovedi obratovanja;
- dvostopenjski izdelavi izhodiščnega poročila;
- postopku prilagoditve zaključkom o BAT, ki se začne na vlogo upravljavca in ne več po uradni dolžnosti;
- odvzemu okoljevarstvenega dovoljenja;
- sodelovanju javnosti, itd.

Ureja se tudi okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje druge naprave oziroma za opravljanje dejavnosti brez naprave. V samem postopku je javna objava predvidena le za osnutek dovoljenja za (so)sežig. Posebej oziroma drugače kot v ZUS-1 je urejeno tudi pravno varstvo pravice zainteresirane javnosti, da zoper izdano okoljevarstveno dovoljenje sproži upravni spor, če gre za primer sežiga ali sosežiga odpadkov, ki se ne uvršča med naprave in dejavnosti, ki povzročajo industrijske emisije.

Prav tako se nekoliko spreminja ureditev gospodarskih javnih služb varstva okolja, poenostavlja postopke za dodeljevanje spodbud Eko-sklada,

krepi določbe o inšpekcijskem in naravovarstvenem nadzoru.

Nacionalni program varstva okolja, katerega pripravi okoljsko ministrstvo in sprejme Državni zbor RS, ostaja **primarni strateški dokument države na področju varstva okolja**. Predlagani zakon pa ga v določenih segmentih nadgrajuje, in sicer se ne določa obdobja, za katero se program sprejema, samo poročanje o njegovem izvajanju pa je racionalizirano na način, da bo potekalo v okviru poročila o stanju okolja, ki ga bo vlada sprejela na vsaka štiri leta.

Zakon daje podlago za to, da se z uredbo vlade predpišejo **okoljske dajatve za onesnaževanje okolja**, ki so namenjene temu, da povzročitelji onesnaževanja okolja internalizira stroške onesnaževanja, ki jih sicer nosi družba kot celota. Okoljske dajatve za rabo naravnih dobrin pa se, kot do sedaj, prepuščajo področni zakonodaji. Zakonske določbe dajejo podlago za podzakonsko urejanje finančnega jamstva, ki je namenjeno zavarovanju tveganja, da neka oseba ne bo izpolnila obveznosti preprečevanja ali sanacije obremenjevanja okolja.

Vsebinsko enako kot v prej uveljavljenem ZVO-1, je urejen tudi **sistem trgovanja pravicami do emisije toplogrednih plinov** v EU, ki je namenjen zmanjševanju emisij toplogrednih plinov iz določenih naprav oziroma dejavnosti in letalske dejavnosti, a so v tem delu nekoliko drugače kot v ZVO-1 razporejene posamezne določbe.

Cilj zmanjševanja emisij toplogrednih plinov za obdobje 2021-2030 določa Uredba (EU) 2018/842 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 (UL L 156 z dne 19. 6. 2018, str. 26), ki Republiko Slovenijo obvezuje, da emisije TGP v ne-ETS sektorjih zmanjša za 15 % glede na leto 2005. Navedeni akti določajo tudi dodeljene letne emisije, ki jih Slovenija v skupnih emisijah ne-ETS sektorjev ne sme preseči. V kolikor bi emisije toplogrednih plinov v ne-ETS sektorjih v posameznem letu presegle dodeljene letne emisije,

lahko Slovenija uporabi prilagodljivosti v obliki izposoje, shranitve in prenosa, ki so določene v petem členu omenjene uredbe. Sam prenos dodeljenih letnih emisij na ali od druge države članice pa lahko za Slovenijo predstavlja priliv ali izpad proračuna. Na novo se ureja področje **zavezujočega letnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov** za države članice, pristojnost za upravljanje z enotami dodeljenih letnih emisij in vir, v katerega se prilijejo sredstva, pridobljena iz prenosa enot dodeljenih letnih emisij.

Gospodarske javne službe varstva okolja

Na pomanjkljivosti na tem področju je opozarjalo tudi Računsko sodišče RS. Tako se ureja tudi vprašanje najemnine, ki jo občina za uporabo javne infrastrukture zaračuna izvajalcu javne službe. Prav tako pa se upošteva tudi dejstvo, da je obvezna državna gospodarska javna služba varstva okolja ravnanje z radioaktivnimi odpadki in njihovo odlaganje urejena Zakonom o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti.

Z zakonom pa se ustrezno ureja tudi pooblastilo vladi glede javne službe zbiranje, predelave ali odstranjevanja določenih vrst drugih odpadkov ter jasneje ureja strokovni nadzor v javnem interesu.

Novost za občine

Predlog zakona ohranja zasnovano dodelitev ureditve na področju standardov kakovosti okolja in sanacije okolja zaradi razpršenih virov onesnaževanja. **Standarde kakovosti okolja** sprejema vlada, resorni minister pa razvršča posamezna območja v razrede in stopnje onesnaženosti. Na novo pa se določa, da **to lahko stori tudi občina**, ob predpostavki, da vlada to uredi v podzakonskem predpisu. V slednjem vlada občini določi tudi pravila za razvrščanje. To pomeni, da lahko tako vlada kot občina določata in sprejemata ukrepe ukrepe za zmanjševanje onesnaženja, in sicer vsaka v skladu s svojimi pristojnostmi. Prav tako se z zakonom na novo ureja območje okoljskih omejitev, ki

je namenjeno zlasti predpisovanju omejitev pri načrtovanju in bodočemu poseganju v okolje, lahko pa tudi spremljanju stanja okolja. Tu lahko vlada uveljavi posebne režime ali pa s predpisom predvidi tudi različno stroge režime znotraj teh območij. Določeno je tudi, da lahko vlada predpiše obveznost sanacije okolja ali dela okolja, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo subsidiarno odgovornost države.

Tudi na področju **ukrepanja ob okoljski nesreči** se predvideva aktivnosti občin in sicer na način, da je umeščeno v sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Namreč, zakon predvideva posebno ureditev na področju sanacije škode za primer, ko povzročitelj nesreče ni znan in ko je treba izvesti večje sanacijske ukrepe. V tem primeru okoljsko ministrstvo, v sodelovanju z drugimi ministri in **prizadeto občino, pripravi program za izvedbo sanacije**, katerega pa ga sprejme vlada.

Nadgrajuje se inšpekcijski in finančni nadzor, in sicer se poleg nadgrajenih pooblastil državni inšpekciji tudi občinski inšpekciji omogoča zavarovanje terjatev z zastavno pravico.

Aktivnosti Združenja občin Slovenije

Združenje občin Slovenije je pozdravilo namero Ministrstva za okolje in prostor, da se podrobneje uredi področje ravnanja z odpadki in da odgovornost prevzemajo vsi deležniki. Menimo namreč, da je treba urediti stvari na način, da se odpadki ne bodo več kopičili z zbirnih centrih ter da bo njihovo obdelavo in predelavo moč izvajati na okolju prijazen način v Sloveniji.

Pozdravljamo namero, da se občine intenzivneje vključuje v same postopke izdaje okoljevarstvenih dovoljenj in obveščanja s strani pristojnih služb.

Pripravlja se pa je upošteval tudi nekaj predlogov in pripomb združenja, in sicer, da se vpis zastavne pravice na premoženju povzročitelja **omogoči tudi občini** in ne zgolj državi.

Opozorili pa smo tudi, da je treba za občine, v primeru dodelitve novih nalog, zagotoviti tudi ustrezna proračunska sredstva.

Komunalni prispevek mora ostati obveznost pred izdajo gradbenega dovoljenja tudi v novem Gradbenem zakonu

Predlog Gradbenega zakona (GZ-1) se trenutno nahaja v vladnem postopku sprejema in po prvotnih načrtih Ministrstva za okolje in prostor naj bi bil v Državnem zboru RS sprejet do julija 2021, vendar do tega ne bo prišlo. Na pomanjkljivosti predloga zakona opozarja tudi Združenje občin Slovenije.

Predlog Gradbenega zakona (GZ-1) gre v smeri administrativnih razbremenitev in pospeševanja trajnostnega gospodarskega razvoja, in sicer na način uveljavljanja učinkovitega in kvalitetnega izvajanja postopkov ter prilagoditve časovnih okvirjev z vpeljavo elementov digitalizacije. Tako bo gradbeno dovoljenje moč pridobiti po skrajšanem ugotovitvenem postopku v roku 30 dni po oddani vlogi, obravnava pa bo potekala prek državnega oblaka eProstor ter eGraditev.

Sam razlog za njegovo spremembo pa je odločba Ustavnega sodišča U-I-64/14, v kateri je ugotovilo neustavnost in nezakonitost določb 152. in 156. člena Zakona o graditvi objektov. Ugotovilo je neustavnost v poseg v pravico do

spoštovanja doma. Tako je sedaj GZ-1 dopolnjen na način, da bo posamezniku bo pred odstranitvijo nelegalnega objekta, ki predstavlja dom, omogočeno, da pristojno sodišče presodi sorazmernost posega v pravico do spoštovanja doma. In šele, ko in če bo sodišče ugotovilo, da ne gre za dom, bo lahko pristojni inšpektor opravil izvršbo (odstranitev nelegalnega objekta), v nasprotnem primeru pa bo za pet let odložil izvršitev inšpekcijskega ukrepa (odstranitev objekta).

Žal pa tudi dopolnjen osnutek GZ-1 ohranja »novost«, da je **plačilo komunalnega prispevka ne bo več pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja**. Ta dolžnost naj bi se izpolnila pred prijavo začetka gradnje, sami prijavi začetka gradnje pa investitor priloži dokazilo o tem, da so poravnane obveznosti glede plačila komunalnega prispevka. Pri spremembi namembnosti, kjer ni prijave začetka gradnje, se dokazilo predloži v postopku izdaje uporabnega dovoljenja. Ostali pogoji za izdajo gradbenega dovoljenja se ohranjajo. Ta določba se bo uporabljala po vzpostavitvi sistema eGraditev.

Deloma so dopolnjene določbe, ki se nanašajo na **integralno dovoljenje**. Kot integralno dovoljenje je sedaj jasno pomenovano gradbeno dovoljenje za objekt

z vplivi na okolje in predstavlja odločitev o sami gradnji in hkrati ugotovitev, da gradnja ne bo imela pomembnih škodljivih vplivov na okolje. Po vzoru Zakona o ohranjanju narave se ureja področje sodelovanja nevladnih organizacij in določa pogoje za njihov vstop v postopek izdaje integralnega dovoljenja.

Kot novost se uvaja pojem »**manjša rekonstrukcija**«, kar naj bi premostilo vrzel med vzdrževalnimi deli in rekonstrukcijo. Dela se bodo lahko izvajala zgolj na podlagi prijave začetka gradnje. Tako ne bo več potrebno gradbeno dovoljenje za zamenjavo več posameznih konstrukcijskih elementov, za večji preboj konstrukcije, vgradnjo dvigala v stavbi in prizidavo zunanjih stopnic med dvema etažama. Pri posegih v zunanost objekta pa bo potrebno soglasje občine.

Širi se nabor začasnih objektov tudi na objekte, postavljene v primeru izrednih razmer (npr. v zvezi z epidemijo Covid-19). Prav tako se predvideva možnost postavitve začasnih objektov za skladiščenje kot dopolnitev obstoječe dejavnosti znotraj industrijskih in prometnih območij, s čemer bo industriji omogočeno hitrejšo prilagajanje na spreminjajoče se gospodarske razmere na trgu. Velja tudi v primeru naravne in druge nesreče in zadostuje le prijava začetka gradnje za dela, ki so nujna. Pri tem se tovrstne objekte časovno omejuje, začetek njihove postavitve pa je treba prijaviti.

Med novostmi GZ-1 je tudi, da bo **prijavo začetka gradnje stavb, ki so enostavni objekti, mogoče vložiti na občino**. S tem naj bi se občini omogočalo lažji inšpekcijski nadzor, odmera komunalnega prispevka in evidentiranje. Zaradi predvidenega elektronskega poslovanja preko storitev prostorskega informacijskega sistema (eGraditev) se vzpostavlja **dodatna pravna podlaga za poslovanje v elektronski obliki**.

GZ-1 ponovno omogoča možnost, da lahko investitor na lastno odgovornost

začne z gradnjo tudi že po dokončnosti gradbenega dovoljenja, torej da ni treba čakati na njegovo pravnomočnost. Za učinkovito pravno varstvo se uvaja **prednostno obravnavo v upravnih sporih in možnost zadržanja izvajanja** v primerih, ko bi lahko prišlo do hujše škode za okolje, naravo in ljudi.

Na novo se določa pristojnost ministrstva, pristojnega za graditev, za izdajo gradbenih dovoljenj za objekte, ki jih v skladu s predpisi, ki urejajo spodbujanje investicij, kot **strateško investicijo določi vlada**.

GZ-1 natančno **določa naloge investitorja, izvajalca in vodje del, ter vzpostavlja enakopravne pogoje za tuje ponudnike**. Ohranjajo se naloge nadzornika in projektanta, pri čemer se odpravlja nejasnost določanja vodje projekta.

Sam postopek izdaje gradbenega dovoljenja se v svojem pomenu ne spreminja. Novost je določba, ki omogoča uvedbo **postopka izdaje gradbenega dovoljenja brez priloženih dokazil o pravici graditi**. Ker pa je dokazilo o pravici graditi pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja, bodo morala biti dokazila predložena pred izdajo gradbenega dovoljenja. Predlog zakona ne določa več predodločbe, saj ta s spremembo pogojev za popolnost vloge (brez dokazil o pravici graditi) izgublja svoj namen.

Upravni organi bodo v postopkih izdaje gradbenega dovoljenja morali dosledno upoštevati mnenja pristojnih organov in organizacij, ki nastopajo kot mnenjedajci v postopku. To velja tudi za ugotavljanje skladnosti gradnje s prostorskimi akti. Dodatno je določeno tudi, kdaj preneha veljati gradbeno dovoljenje za spremembo namembnosti.

Ohranja se zahteva po **zakoličenju objekta**, pri čemer se ta izvede na podlagi dokumentacije za izvedbo in ne (kot do sedaj) gradbenega dovoljenja, saj so glede same izvedbe gradnje dopustna tudi manjša odstopanja. Za manjša odstopanja, se poleg dosedanjih meril, dodatno določa možno spreminjanje kote stavbe, omejuje se premik objekta po parceli ter prepoveduje spreminjanje gradbene parcele.

GZ-1 natančneje opredeljuje **prijavo začetka gradnje in potrebne dokumente**, ki se prilagajajo glede na vrsto gradnje, ter določa obvezne dopolnitve

prijave v primeru spremembe nadzornika ali dokumentacije. Bolj natančno se določa obveznost ureditve in označitve gradbišča ter dokumentacije, ki mora biti v času izvajanja gradnje objekta dostopna na gradbišču.

GZ-1 bistveno ne spreminja postopka **pridobivanja uporabnega dovoljenja, le odpravlja zaznane težave**. Zahtevo za izdajo uporabnega dovoljenja lahko vloži tudi druga oseba (npr. izvajalec), če investitor tega ne izvede v osmih dneh po dokončanju gradnje. Omogoča se pridobivanje uporabnega dovoljenja za enostanovanjske hiše na lažji in cenejši način. Prav tako se omogoča pridobivanje samo uporabnega dovoljenja za objekte, ki so bili pred letom 1998 zgrajeni »le« z gradbenim dovoljenjem. Prav tako pa se vzpostavlja pravna fikcija izdanega uporabnega dovoljenja za vse enostanovanjske stavbe, ki so bile zgrajene v skladu z gradbenim dovoljenjem pred 1. 6. 2018 in so seveda ustrezno evidentirane.

Inšpekcijsko ukrepanje se deloma dopolnjuje. **Na novo se določi pristojnost gradbenega ali drugega pristojnega inšpektorja** v primeru, če se gradnja ne izvaja v skladu z dokumentacijo za izvedbo gradnje ali če so se dela začela izvajati po roku, ki je določen za začetek del, če gre za naravno ali drugo nesrečo.

Upravljalci, notarji, in druge osebe javnega in zasebnega prava bodo pri izdaji dovoljenj, soglasij, pri vpisih in sklepanju pravnih poslov morali po uradni dolžnosti paziti le na prepovedi, ki jih je izrekel inšpektor kot del inšpekcijskega ukrepa in so vpisane v zemljiško knjigo. Stranko pa bodo dolžni opozoriti na posledice, če gradbenega dovoljenja ne bo predložila.

Ohranjajo ter deloma dopolnjujejo se določbe, ki se nanašajo **na legalizacijo** in sicer tako, da se omogoči legalizacija tudi za dele objekta. Hkrati je jasno določeno, da mora biti nelegalen objekt dokončan, da je mogoče izdati odločbo o legalizaciji, ki se šteje za uporabno dovoljenje. Omogoča se lažje pridobivanje dovoljenja za objekt daljšega obstoja (za objekte, ki so bili zgrajeni pred 1.1.1998 v skladu z gradbenim dovoljenjem) ter vzpostavlja pravna fikcija izdanega uporabnega dovoljenja za vse enostanovanjske stavbe, ki so bile zgrajene v skladu z gradbenim

dovoljenjem pred 1.6.2018 in so ustrezno evidentirane.

Združenje občin Slovenije proti ukinitvi obveznega plačila komunalnega prispevka

GZ-1 predvideva, da je za evidentiranje prijave začetka novogradenj enostavnih stavb in postavitve začasnih skladiščnih objektov občina, na območju katere je objekt predviden ali se nahaja.

Združenje občin Slovenije se s tem ne strinja, saj je za evidentiranje prijave začetka gradnje je že sedaj pristojna upravna enota, zato bi morala biti tudi za tovrstne naloge. To v že utečenem sistemu pomeni samo zgolj zaznamba. Občine pa na drugi strani nimajo sistema niti dovolj zaposlenih, da bi lahko opravljali še dodatna dela, ki bi izhajala iz tega člena.

Opozorili smo tudi na težave s stranskimi udeleženci v postopkih pridobivanja gradbenih dovoljenj pri občinskih investicijah v javno infrastrukturo. Prepričani smo, da bi bilo vsaj pri investicijah javnega pomena smiselno omejiti možnost, da se lahko za vsako malenkost v postopek vključi vsak lastnik sosednjega zemljišča.

Vsekakor je pa ena glavnih in prvih pripomb na predlog GZ-1 ta, da **plačilo komunalnega prispevka ne bo več pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja**. Pristojne smo večkrat opozorili, da ni nobene potrebe po spreminjanju nečesa kar deluje. Črtanje te obveznosti iz zakona je povsem napačna pot, ki bo občinam, za določeno obdobje onemogočila pridobivanje prihodkov iz naslova komunalnih prispevkov. Komunalni prispevek bi moral biti plačan pred pričetkom kakršnihkoli del, še posebej pa smo opozorili na težave pri priključevanju na gospodarsko javno službo. Iz tega naslova bo prihajalo do zapletov, saj komunalne službe ne bodo imele napotnic oz. naročilnic, da se posamezno delo izvede brez dokazila oziroma plačila komunalnega prispevka. Združenje občin Slovenije bo na to tekom sprejemanja zakona opozarjalo še naprej.

Kaj bo prinesel Zakon o urejanju prostora?

Predlog Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3) je bil v začetku junija vložen v vladni postopek sprejema. ZUreP-3 je pripravljen z namenom nadaljnega udejanjanja ciljev trajnostnega prostorskega razvoja, učinkovitega upravljanja s prostorom ter z namenom optimizacije in učinkovitejšega vodenja postopkov priprave prostorskih aktov. Združenje občin Slovenije je že od javne obravnave dalje opozarjalo, da mora komunalni prispevek ostati obveza, katera mora biti poravnana še pred izdajo gradbenega dovoljenja. Na tem bo združenje vztrajalo tudi še naprej.

V načelu usklajevanja interesov je zaradi aktualne prakse Ustavnega sodišča RS dodana zahteva po tehtanju javnih in zasebnih interesov ter pravica posameznika, da ima v primeru prekomernega bremena uresničitev javnega interesa pravico do povrnite tega dela bremena. Še vedno je ohranjena **prednost javnih interesov pred zasebnimi**. Samo načelo sodelovanje javnosti pa je razširjeno tako, da se poleg obveznosti seznanjanja javnosti preko storitev prostorskega informacijskega sistema poudari tudi uporabo drugih načinov komunikacije z javnostjo, ki omogočajo javnosti zgodnje in učinkovito seznanjanje z gradivi.

ZUREP-3, z namenom učinkovitejšega sodelovanja nosilcev urejanja prostora, vpeljuje obveznost, da nosilci urejanja prostora pripravijo smernice za vsako vrsto prostorskega izvedbenega akta in posredujejo podatke, s katerimi nosilec urejanja prostora razpolaga in so potrebni pri pripravi posamezne vrste prostorskega akta in da so ti podatki na razpolago v ustrezni digitalni obliki. ZUREP-3 tudi nalaga nosilcem urejanja prostora, da sodelujejo v projektni skupini pri državnem prostorskem načrtovanju in pri občinskem prostorskem načrtovanju; da zagotavljajo pripravljavcem prostorskih aktov svoje razvojne in varstvene potrebe,

razpoložljive strokovne podlage, ne podajajo pa več konkretnih smernic v posameznem postopku priprave prostorskega akta.

Oblikovanje projektne skupine je ena od bistvenih novosti, ki jih na področju učinkovitejšega vodenja postopkov priprave državnih in občinskih prostorskih načrtov vpeljuje ZUREP-3.

ZUREP-3 tudi določa, da se v postopku priprave DPN in postopku priprave OPN vedno izvede **celovita presoja vplivov na okolje**. Pri pripravi OPPN pa se celovita presoja vplivov na okolje načeloma ne izvede. **Občina** mora zaprositi ministrstvo, pristojno za celovito presojo vplivov na okolje, za oceno potrebnosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje samo za tiste OPPN, ki se bodo pripravili še **na podlagi starih prostorskih aktov**, na podlagi **Zakona o kmetijskih zemljiščih** ali tistih, kjer se bo, v skladu s pravili ZUREP-3, z OPPN **spreminjala namenska raba prostora**. Postopek priprave prostorskega akta in postopek celovite presoje vplivov na okolje sta še bolj povezana.

Z namenom optimizacije postopka priprave OPN, in to se smiselno uporablja tudi za pripravo OPPN, je ta postopek močno razbremenjen več obveznih zaporednih faz. Ohranjajo se obveznosti glede zgodnjega, in siceršnjega **vkjučevanja javnosti**, posvetovanj, ipd. Prostorski akti so si zelo različni, zato je naloga občine, da za konkreten prostorski akt izbere najustreznejši način sodelovanja z javnostjo. Poročilo o tem mora dodati k obveznim prilogam prostorskega akta.

ZUREP-3 uvaja možnost spremembe namenske rabe prostora z OPPN, kadar je ta potrebna zaradi širitve obstoječe gospodarske ali družbene dejavnosti v vseh poselitvenih območjih (razen pri posamični poselitvi, kjer je ta možnost že dana z lokacijsko preveritvijo).

Na področju ukrepov zemljiške politike so s predlogom ZUREP-3 največje spremembe izvedene na **področju komunalnega opremljanja in komunalnega prispevka**. Spremembe so pri določitvi **dopustne samooskrbe objektov**, tako da bodo obveznost priključevanja na posamezno vrsto komunalne opreme določali drugi predpisi in ne občinski prostorski akt. Se pa seveda

z občinskim prostorskim aktom načrtuje vse vrste komunalne opreme in druge gospodarske javne infrastrukture, ki jo je treba zgraditi ali dograditi. Same podlage **za odmero komunalnega prispevka** bo občina določila v **Odloku o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo**. S tem se poenostavlja sistem določanja posameznih meril in poenotenje komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo na območju celotne občine. Se bo pa **program opremljanja** izdelal le za gradnjo nove komunalne opreme na funkcionalno zaključenih območjih, pri čemer se ta ne bo sprejemal hkrati s prostorskim aktom, ampak šele tedaj, ko bo občina pristopila k dejanskemu opremljanju zemljišč.

Jasno se **določa namen komunalnega prispevka**, ki je dajatev občine in ki jo plača zavezanec zaradi priključitve oziroma uporabe komunalne opreme. Ker je plačilo komunalnega prispevka **pogoj za priključitev objekta na posamezno vrsto komunalne opreme**, so dodane tudi kazenske določbe za zavezanca za plačilo, kakor tudi za pravne in odgovorne osebe upravljavca komunalne opreme, ki bi priključil objekt, za katerega ne bi bil poravnana komunalni prispevek.

ZUREP-3 predlaga, da se komunalni prispevek plača **po izdaji gradbenega dovoljenja**. **Oprostitve komunalnega prispevka** pa so določene samo za objekte, katerih **investitor je občina**, za objekte gospodarske javne infrastrukture (kadar ne gre za stavbe) in za nadomestitev objektov zaradi naravne nesreče. Enostavni in nezahtevni objekti pa ne bodo več oproščeni plačila komunalnega prispevka enostavni, saj je v praksi prihajalo do zlorab teh določb (izrabljanja posrednega priključevanja npr. v kampih, garažnih stavbah ipd., zahtev po razvrščanju objektov med enostavne objekte z namenom izogibanja plačilu komunalnega prispevka). Komunalni prispevek v celoti dajatev občine, zato ima ta možnost, da sama določi možne oprostitve komunalnega prispevka.

Finančne posledice za občine

ZUreP-3 **uvaja regionalni prostorski plan**, ki naj bi se pripravil v vsaki od 12

razvojnih regij, predvidenih po zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. To pa predstavlja tudi negativne finančne posledice. Za samo vodenje postopka priprave regionalnega prostorskega plana bodo občine, znotraj vsake razvojne regije, izbrale pripravljavca, pri tem pa se prvenstveno cilja na sodelovanje obstoječih in strokovno okrepljenih regionalnih razvojnih agencij.

Za vodenje postopka priprave in izdelavo samega dokumenta se v grobem ocenjuje, strošek v višini cca. **165.000,00 evrov za posamezno razvojno regijo**. To pomeni skupaj **1.980.000,00 evrov, pri čemer se ta strošek razdeli na obdobje treh let**, za kolikor se ocenjuje, da bo trajal postopek priprave dokumenta. Sama priprava dokumenta se bo pričela v letu 2022, finančne posledice pa se načrtujejo šele v letu 2023 in sicer polovica v višini 990.000,00 evrov, v letu 2024 četrtnina v višini 495.000 evrov in v letu 2025 četrtnina v višini 495.000 evrov.

Zaradi samih vsebin, ki naj bi se v regionalnem prostorskem planu obdelale, so zanj zainteresirane tako občine, kot tudi država, tako da je pri tem določeno razmerja sofinanciranja države in občin, in sicer **60:40**. To v številkah za leto 2023 pomeni 594.000 evrov/396.000 evrov, 2024 297.000 evrov/198.000 evrov in za leto 2025 297.000 evrov/198.000 evrov.

V stroške niso zajeti stroški izdelave strokovnih podlag, saj jih ni mogoče oceniti, ker bodo odvisne od vsebin, ki jih bodo v posameznem regionalnem prostorskem planu dogovorile in uskladile občine in resorna ministrstva. Glede na izvajanje Operativnega programa za obdobje 2014-2020, v skladu s katerim so bili že odobreni regionalni projekti v smislu regionalnega prostorskega načrtovanja, bo veliko podlag za pripravo regionalnega prostorskega plana že pripravljenih tudi na tej podlagi. Glede na vsebino regionalnega prostorskega plana, ki bo usklajeval tudi zasnove prostorskih ureditev državnega pomena, bodo te strokovne podlage prispevali pobudniki državno prostorsko načrtovanje. Prispevek občine, namenjen regionalnemu prostorskemu planu, se deloma pokrije iz naslova zmanjšanja obsega in podlag za izdelavo občinskega prostorskega načrta.

Za vzpostavitev evidence stavbnih zemljišč in evidence dejanske rabe poseljenih zemljišč je tudi predvideno sodelovanje občin. Občine bodo določile predlog poseljenih zemljišč in nepozidanih stavbnih zemljišč ter jim določile razvojne stopnje. O tem bodo,

z javno razgrnitvijo podatkov, seznanile lastnike nepremičnin. Prispelo pripombe bo občina obravnavala in pripravila končni predlog podatkov. Podana je ocena, da bo na povprečni občini potrebno sodelovanje treh primerno usposobljenih oseb s področja urbane ekonomike in nepremičnin. Skupna ocena stroškov izvedbe naloge za 212 občin je **19.246.626,00 evrov** in ta se bodo načrtovala v okviru projekta eMOP. Financiranje tega projekta pa je načrtovano iz **Načrta za obnovo in okrevanje (NOO) oziroma sredstev kohezijske politike za obdobje 2021 - 2027**.

Se pa z vzpostavitvijo storitev za elektronsko poslovanje na področju graditve objektov predvidevajo tudi **pozitivni finančni učinki za občine**, in sicer bi se prihodki iz naslova komunalnega prispevka po vzpostavitvi storitev za elektronsko poslovanje na tem področju na letni ravni lahko povišali za 5%. To pa glede na povprečne prihodke občin iz naslova komunalnega prispevka v obdobju od leta 2007 do leta 2019 za vse občine zneso **2.500.000,00 evrov letno**. Pozitiven finančni učinek na prihodke občin iz naslova komunalnega prispevka omogoča tudi **instrument akontacije komunalnega prispevka za novo komunalno opremo**.

Pozitivni finančni učinki se predvidevajo tudi na področju **nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča**. Po vzpostavitvi evidence stavbnih zemljišč, katere skrajni rok je 31.12.2024, bodo občine pridobile podatke o nezazidanih stavbnih zemljiščih iz te evidence, kar predstavlja bistveno olajšavo in povečan prihodek. Pripravljavci zakona ocenjujejo, da bi se lahko prihodek v občinah povečal za okoli 15% na letni ravni celotnega plačanega NUSZ, torej za okoli 32.000.000 mio evrov za vse občine..

Zakon uvaja nov mehanizem, in sicer **takso na neizkoriščena stavbna zemljišča**. Namen tega je aktivacija nezazidanih stavbnih zemljišč, ki so v najvišji razvojni stopnji, vendar niso izkoriščena. Občina bo lahko določila takso na neizkoriščena stavbna zemljišča v višini največ **0,3 EUR/m² neizkoriščenega stavbnega zemljišča**. Dodatni prihodek bo možno realizirati **po preteku treh let po vpisu zemljišč v evidenco stavbnih zemljišč**. Skrajni rok za vzpostavitev evidence stavbnih zemljišč pa je 31.12.2024.

Tudi pri pripravi občinskih prostorskih aktov je pričakovati pozitivne finančne učinke. Z vzpostavitvijo evidence stavbnih zemljišč bi občine že imele pripravljeno strokovno

podlago na področju prostorskih planov, programov in planov opremljanja na letni ravni in tako bi občina v povprečju lahko ta strošek znižala za 10% in s tem bi na letni ravni prihranili približno 424.000,00 evrov.

Na kaj je opozarjalo Združenje občin Slovenije?

Združenje občin Slovenije je že od javne obravnave dalje opozarjalo, da mora **komunalni prispevek ostati obveza investitorja, katera mora biti poravnana še pred izdajo gradbenega dovoljenja**. Na tem bo združenje vztrajalo tudi še naprej.

200. člen zakona opredeljuje izključitev predkupne pravice. Predlagali smo dopolnitev navedenega člena, in sicer z opredelitvijo **kako je s plačilom kupnine po ponudbi za sorazmeren del, na katerem občina uveljavlja predkupno pravico**. Namreč po Obligacijskem zakoniku (OZ) je občina z izjavo, da predkupno pravico uveljavlja, dolžna plačati kupnino.

V zvezi z **lokacijskimi informacijami** je združenje opozorilo, da občine do vzpostavitve prostorsko informacijskega sistema oz. evidence stavbnih zemljišč ne razpolagajo s podatki oz. uradnimi evidencami o več javnopravnih dejstvih v prostoru in pravnih režimih, kar pomeni, da bo treba stranke na slednje opominjati oz. jih naslavljati na upravljavce evidenc. Zato smo predlagali določitev prehodnega obdobja.

Predloge smo podali tudi v zvezi **lokacijskimi preveritvami v postopkih legalizacije**. Namreč ukinitve možnosti legalizacije objektov zgrajenih na kmetijskem zemljišču bonitete do 40 točk dejansko uvaja neenakost pred zakonom in ni skladna z namenom države, da v čim večji meri omogoči legalizacijo vseh nelegalnih objektov.

Prav tako pa smo predlagali dopolnitev 295. člena zakona, in sicer z določilom, da lahko občine **izjemoma, vendar pred 1. januarjem 2025, izvedejo spremembo OPN za posamezno območje brez določitve ureditvenih območij** naselij in območij za dolgoročni razvoj naselij, kadar gre za investicijo v javnem interesu, ki ima podlago v državnih, regijskih ali občinskih razvojnih programih.

Prav tako smo opozorili, da je za vsakršno večanje finančnih obremenitev občin treba zagotoviti ustrezna proračunska sredstva.

Se bo s sprejetjem novega Zakona o javnem naročanju doseglo učinkovitejše javno naročanje?

Konec meseca aprila je Vlada RS določila besedilo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju in je sedaj v postopku sprejema v Državnem zboru RS. Združenje občin Slovenije je med pripombami na predlog zakona izpostavilo dvig mejnih vrednosti.

Cilj predlaganih sprememb in dopolnitev ZJN-3 je:

- ureditev poenostavljenega postopka javnega naročila pod mejnimi vrednostmi EU (to so naročila male vrednosti);
- odprava nekaterih administrativnih obveznosti na strani naročnikov (npr. poenostavljeno poročanje pri okvirnih sporazumih);
- dopustitev večje prožnosti.

Pripravljavec meni, da **zaostritev pravil ni potrebna**, ureja in dopolnjuje pa določbe o prekrških s tega področja. Predlagan je razširjen nabor prekrškov, za katere je praksa pokazala, da so potrebni za ustrežnejše ravnanje naročnikov in ponudnikov in njihovo večjo odgovornost pri izvajanju postopkov oziroma pri izvajanju pogodb.

Nekoliko se **dvigujejo mejne vrednosti** za uporabo ZJN-3 in mejna vrednost za uporabo postopka naročila male vrednosti, hkrati pa se zaradi zagotavljanja večje transparentnosti ureja objava seznamov evidenčnih naročil na portalu javnih naročil. Z vidika **transparentnosti** se ureja tudi objava vse dokumentacije izključno na portalu javnih naročil in objava vseh odločitev o oddaji javnih naročil, tudi tistih, ki se oddajo v postopkih s pogajanjem brez predhodne objave, vendar z izjemo najnujnih postopkov.

Ob dejstvu, da javno naročanje urejajo javno-naročniške direktive EU, države članice nimajo veliko manevrskega prostora za drugačno urejanje. Dovoljeno pa je dovoljeno, da država sistem lahko uredi na bolj prožen način. Zato se s predlaganimi spremembami in dopolnitvami zaradi **spodbujanja lokalnega in regionalnega gospodarstva**, vključno s kmetijstvom, uvaja nekaj novosti in izjem, ki bodo omogočale **večjo promocijo, regionalizacijo in potrošnje slovenskega blaga**.

Za naročnike, ki zaradi svoje specifikacije težko zasledujejo gospodarne cilje ali druge strateške usmeritve, se do mejnih vrednosti EU določajo **nove izjeme**, in sicer za:

- javno naročanje hrane oziroma živil;
- naročanje blaga za nadaljnjo prodajo ali za protokolarne namene oziroma promocijo Republike Slovenije.

V sistem javnega naročanja se umešča tudi **določene pravne storitve**, kot npr. pravno svetovanje in pravno zastopanje, ki so bile doslej zajete med t. i. socialne in druge posebne storitve ter za katere je veljal poenostavljen režim naročanja.

Kot že povedano, lahko države članice postopke pod vrednostmi, ki jih določajo evropske direktive, uredijo po lastni presoji. En tak postopek že imamo, in sicer NMV, katerega je mogoče uporabljati za blago in storitve do evropskih pragov, za gradnje pa do 500.000 EUR brez DDV na splošnem in do 1.000.000 EUR brez DDV na infrastrukturnem področju. Pristojni ocenjujejo, da bi to lahko **postopek tudi pri gradnjah uporabljali do evropskih pragov (5,35 mio EUR)**. Nenazadnje gre za transparenten postopek, ki pa naročnikom omogoča tudi vključitev pogajanj. To bi lahko predstavljalo prispevek k večji gospodarnosti naročanja, pri tem pa ni tveganja za zmanjšano transparentnost.

Zakon uvaja objavo vse dokumentacije, in sicer **izključno na portalu javnih naročil**, vseh odločitev o oddaji javnih naročil, tudi tistih, ki se oddajo v postopkih s pogajanjem brez predhodne objave, seveda z izjemo najnujnih postopkov.

V primeru javnih naročil, katerih ocenjena vrednost ne doseže evropski pragov, bi lahko z zakonom dopustili določene **izjeme**, in sicer pri javnih naročilih, ki zaradi svoje specifikacije težko zasledujejo gospodarne cilje ali druge strateške usmeritve. Kot primerno

za to področje se ocenjuje javno naročanje hrane oziroma živil, naročanje blaga za nadaljnjo prodajo (npr. lekarne ipd.) ali za protokolarne namene.

Predlog zakona pa prav tako določa pravila sporočanja pri **evidenčnih naročilih** zaradi zagotavljanja večje transparentnosti. Sedaj mora naročnik objaviti seznam naročil nad 10.000 EUR brez DDV. Zakon omogoča oddajo določenih sklopov (t.i. kratke verige) tudi na način, da se zakon ne uporabi, pri čemer gre za vrednosti do 80.000 EUR na sklop in zato je smiselno opredeliti zahtevo po objavi statističnih podatkov tudi v teh primerih. Prav tako se z vidika transparentnosti predlaga **objava seznamov evidenčnih naročil nad 10.000 EUR brez DDV zgolj na portalu javnih naročil**.

Pri delovanju elektronskega javnega naročanja občasno prihaja do težav in zato se želi z zakonom priti do ustrezne rešitve, ki bo veljala za vse primere enako in bo zagotovila, da morebitne tehnične težave ne ogrožajo načela enakopravne obravnave ponudnikov, niti same izvedbe postopka javnega naročanja od začetka do konca.

Zakon določa, da je treba v vseh primerih javnega naročanja izločiti ponudnike, ki nimajo poravnanih davkov in prispevkov, razen če je znesek neporavnane davka 50 EUR ali manj. Pri večjih infrastrukturnih projektih se je ta zahteva izkazala kot izrazito nesorazmerna, če je moral naročnik pri nekaj milijonskem poslu izločiti najugodnejšega ponudnika, ki je imel npr. neplačanih davkov v višini 100 EUR (včasih zgolj zaradi knjigovodskih težav v manjših zneskih, dejansko pa ni šlo za davčnega neplačnika) in posledično izbrati naslednjega po vrsti, katerega ponudba pa je lahko tudi za nekaj sto tisoč (ali milijonov) EUR dražja. Predlog tega zakona ureja področje tako, da omogoča sanacijo nepravilnosti, kar je tudi sicer namen izključitvenih razlogov in popravne mehanizma.

Hkrati z določitvijo besedila novele zakona pa je Vlada RS naložila vsem ministrstvom, organom v sestavi in vladnim službam, da v postopkih javnega naročanja uporabljajo **Smernice za javno naročanje gradenj in**

Smernice za javno naročanje arhitekturnih in inženjerskih storitev. Prav tako pa je Ministrstvu za javno upravo naložila, da do 1. 9. 2022 vzpostavi kompetenčni model za uslužbenca, ki izvajajo postopke javnega naročanja in zagotovi programe za usposabljanje.

Združenje občin Slovenije predlagalo dvig mejnih vrednosti

Na Združenju občin Slovenije smo preučili predlog novele Zakona o javnem naročanju

in med drugim predlagali **dvig mejnih vrednosti in njihovo izenačitev na splošnem in infrastrukturnem področju** – 50.000€ za javno naročilo blaga ali storitev ali projektni natečaj, 100.000€ za javno naročilo gradenj. Namreč dejstvo je, da so se, v času epidemije s COVID-19, z interventnim zakonom dvignile mejne vrednosti in pri tem ni bilo zaznati, da bi zaradi tega prihajalo do zlorab oz. kršitev zakonodaje.

Prav tako smo predlagali **izjeme pri javnih naročilih za protokolarna darila** ali druge oblike izvajanja promocije Republike Slovenije in lokalnih skupnosti, če vrednost javnega naročila ne presega vrednosti, od

katerih dalje je potrebna objava v Uradnem listu Evropske unije. Menimo namreč, da bi lahko tovrstna naročila predstavljala izjemo, saj občine le tako lahko zagotovijo promocijo na način, da predstavlja znamenitosti in posebnosti svoje lokalne skupnosti.

Občine so predlagale tudi **izboljšave portala javnih naročil**, in sicer, da se zagotovi tudi možnost naknadne objave dokumentacije, kot je npr. dodatna tehnična dokumentacija kot odgovor na zastavljeno vprašanje ponudnika, objava popravka dokumentacije, ipd.

Prihaja noveliran Zakon o zaščiti živali

V postopku sprejema v Državnem zboru RS se nahaja predlog novele Zakona o zaščiti živali, ki je predvideval povečanje stroškov oskrbe za 50%, in sicer iz 30 na 45 dni. Združenje občin Slovenije je tej nameri vseskozi nasprotovalo.

Aktivnosti v zvezi s spremembo Zakona o zaščiti živali potekajo že vse od leta 2018. Na Upravi RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je bil za ta namen ustanovljena tudi delovna skupina, znotraj katere je delovalo tudi Združenje občin Slovenije.

Kaj bo novega na področju zaščite živali?

Predlog zakona vsebuje rešitve zaradi uskladitve z določbami novele stvarno-pravnega zakonika in prinaša celovitejšo ureditev področja zapuščenih živali. Gre za določbe o omejitvi posedovanja nekaterih vrst živali ter osnovnih znanjih za skrbnike živali in tiste, ki opravljajo kakršno koli dejavnost, povezano z živalmi.

Predlog celoviteje ureja področje odgovornega lastništva in zapuščenih živali. Prepoveduje se privezovanje psov, usmrtitev zdravih zapuščenih živali v zavetiščih ter usmrtitev za pridobivanje kož ali krzna.

Z namenom preprečevanja in omejevanja preprodaje psov in ilegalne trgovine s psi prinaša predlog zakona natančnejše določanje sledljivosti izvora. Z zakonom

se želi nadgraditi področje odgovornega lastništva živali z zahtevo o osnovnih znanjih glede potreb in oskrbe živali.

S sprejemom novele zakona bo privezovanje psov, vendar z določenimi izjemami, kjer je privezovanje nujno. Prepovedana bo tudi usmrtitev zdravih zapuščenih živali v zavetiščih po 30 dneh ter usmrtitev živali zaradi pridobivanja kož ali krzna.

Uvajajo se določbe o odgovornem lastništvu mačk, o njihovi označitvi in to z namenom, da se zmanjša populacija zapuščenih mačk. Na področju zapuščenih psov je Slovenija zelo uspešna in nima potepuških oz. prostoživečih psov. Torej ni razloga, da ne bi temu sledila tudi na področju zapuščenih mačk.

Z zakonom pa se omejuje tudi posedovanje "eksotičnih vrst" živali, z obrazložitvijo, da zaradi »zaščite življenja, zdravja in dobrobiti živali, zaradi varovanja zdravja in življenja ljudi ter ohranjanja narave«.

Združenje občin Slovenije vseskozi aktivno

Predlog Zakona je predvideval povečanje stroškov oskrbe za 50%, in sicer

iz 30 na 45 dni. Predlog ZOS je bil upoštevan in to povečanje je v zadnjem predlogu Zakona črtano. Prav tako je predlog Zakona predvideval, da občine zavetiščem podelijo **koncesije**. Odzivi s strani občin so bili različni, zato smo predlagali, da zakon občinam dopušča možnost izbire, in sicer ali poslovni odnos z zavetišči urejajo na enak način kot do sedaj (s pogodbami, naročilnicami) ali pa zavetišču podelijo koncesijo. Pripomba ZOS je bila upoštevana in tega določila ni več v predlogu.

Združenje je prav tako **pozdravilo označitev mačk**, s čimer se bo doprineslo tudi k zmanjševanju stroškov občin. Prav tako smo pozdravili določilo, da mora zavetišče po najdbi zapuščene živali preveriti lastništvo in v 24 urah o tem obvestiti lastnika najdene živali. Menimo, da se bo s tem pripomoglo k odgovornejšemu lastništvu živali, na drugi strani pa k zmanjševanju stroškov tako zavetišč kot tudi občin.

Je pa predlog zakona uvedel tudi nov 31.a člen, ki določa, da občina »lahko zagotavlja sofinanciranje izvajanja kastracij in sterilizacij (lastniških) živali ter drugih ukrepov za zagotavljanje varnega okolja občanom v povezavi z zapuščenimi živalmi ter za spodbujanje odgovornega lastništva hišnih živali.« Gre za **dodatne stroške občin**, zato smo pripravljavca pozvali k zagotovitvi dodatnih finančnih sredstev za občine.

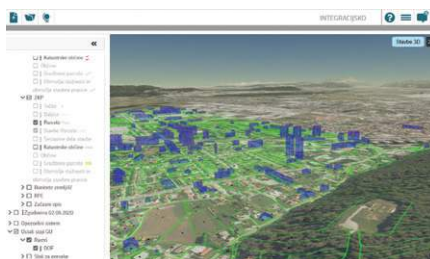
Program projektov eProstor

V okviru Programa projektov eProstor Geodetska uprava Republike Slovenije ter Ministrstvo za okolje in prostor izvajata aktivnosti za vzpostavitev pogojev za učinkovito, racionalno in še uspešnejše delovanje ter usmerjenost k uporabnikom podatkov in storitev.

Nastalo bo sodobno digitalno stičišče zbirk prostorskih podatkov različnih deležnikov, ki bo olajšalo življenje vsem, ki uporabljajo tovrstne podatke: državnim in občinskim organom, upravljavcem zbirk prostorskih podatkov, investitorjem, strokovnjakom, ki delujejo na področju prostorskih podatkov, in – kar je najpomembnejše – vsem državljanom, ki načrtujejo, gradijo ali upravljajo z nepremičninami.

Program projektov eProstor je na eni strani tehnično in strokovno najobsežnejša naloga, na drugi strani pa velik miselni preskok v dojetanju prostorskih podatkov. Prostorske podatke oziroma informacije o nepremičninah in druge podatke je treba pretvoriti v digitalno obliko in jih vpeti v enotno državno infrastrukturo za prostorske informacije, ki je kompatibilna z evropsko infrastrukturo. Pri načrtovanju gradnje objektov, urejanju prostora ali upravljanju z nepremičninami je treba pridobiti veliko podatkov in dokumentacije, kar je zagotovo povezano z vrsto težav in izzivov, ki so posledica zamudnih postopkov in tekanja od urada do urada. S programom projektov eProstor se uspešno vzpostavlja skupna in enotna informacijska infrastruktura za prostorske podatke v Sloveniji v skladu z evropsko direktivo INSPIRE, tako da bo večino postopkov na področju urejanja nepremičnin in prostora mogoče opraviti hitreje, učinkoviteje in preprosteje.

Program projektov eProstor, ki se sofinancira s sredstvi evropske kohezijske politike za obdobje 2014–2020, vstopa v zadnje petino svojega petletnega obdobja, kar pomeni, da je bilo uspešno izvedenih že štiri petine načrtovanih nalog. Pred nami je zadnja petina projekta, ki je po času sicer kratka, po zahtevnosti pa morda najtežja. Začenja se namreč faza implementacije doslej narejenega, kar pomeni, da se bo preoblikovalo obstoječe poslovne procese v skladu z novimi informacijsko podprtimi rešitvami.

Prostorski informacijski sistem

Prostorski informacijski sistem omogoča dostop do informacij s področja urejanja prostora in graditve objektov, aktualnih objav o postopkih priprave prostorskih aktov in postopkih s področja graditve, zbirk podatkov in grafičnih vpogledov v podatke ter digitalnih storitev.

Sistem bo obsegal štiri sklope digitalnih storitev:

- ePLAN – elektronsko poslovanje na področju prostorskega načrtovanja,
- eGRADITEV – elektronsko poslovanje na področju graditve objektov,
- STANJE PROSTORSKEGA RAZVOJA,
- EVIDENCO STAVBNIH ZEMLJIŠČ.

Te storitve dopolnjujejo zbirke prostorskih podatkov: zbirka predpisov, zbirka pristojnosti, državni prostorski red, zbirka poročil in strokovnih podlag ter seznam zbirk podatkov o pravnih režimih. Prostorski informacijski sistem prinaša mnoge prednosti občanom in občanom, med katerimi so ključne uvedba elektronskega poslovanja, boljša dostopnost do podatkov in večja informiranost o poteku postopkov.

Za uspešno elektronsko poslovanje je nujen dostop do mnogih prostorskih in drugih podatkov. Podatki iz državne pristojnosti bodo v prostorskem informacijskem sistemu zagotovljeni v okviru programa projektov eProstor. Za podatke v občinski pristojnosti bodo morale poskrbeti občine.

Za vzpostavitev evidence stavbnih zemljišč (ESZ) je Ministrstvo za okolje in prostor izvedlo masovni zajem poseljenih zemljišč, ki obsegajo pripadajoča zemljišča stavb in

nekaterih drugih objektov (npr. parkov, pokopališč, igrišč). Skupaj s podatki zemljišč javne cestne infrastrukture, ki jih občine zajemajo skladno z Zakonom o evidentiranju dejanske rabe zemljišč javne cestne in javne železniške infrastrukture (Uradni list RS, št. 13/18), bomo tako pridobili osnovno stanje pozidanih zemljišč v Sloveniji. To pa predstavlja tudi prvi korak do vzpostavitve ESZ. Masovni zajem je bil v obdobju od 1. 12. 2017 do 15. 4. 2021 izveden na območju celotne Slovenije. Rezultat masovnega zajema je predlog dejanske rabe poseljenih zemljišč.

V nadaljnjih korakih vzpostavitve ESZ morajo občine pripraviti dopolnjen predlog poseljenih zemljišč in določiti nepozidana stavbna zemljišča ter jih razvrstiti v ustrezne razvojne stopnje. ESZ bo za občine predstavljala orodje za učinkovito upravljanje z nepremičninami v lasti občin, strokovno podlago za pripravo prostorskih aktov, osnovo za objektivno vrednotenje in obdavčenje zemljišč idr. Prav tako bo predstavljala osnovo za načrtovanje razvoja prostora ob (za zdaj še nepredstavljenem) upoštevanju ničelne rasti stavbnih zemljišč.

Skupna infrastruktura za prostorske informacije

Infrastruktura za prostorske informacije (IPI) je sistem, ki javnim institucijam, poslovnim subjektom, organizacijam in občanom prek standardiziranih spletnih storitev zagotavlja prostorske podatke. Referenčna organizacija in hkrati nacionalna točka za stike IPI je Geodetska uprava RS, ki vodi in koordinira vse dejavnosti za vzpostavitev in zagotavljanje delovanja IPI.

Osnova za sistematično delo na področju infrastrukture za prostorske informacije je Zakon o infrastrukturi za prostorske informacije (ZIPI), v katerem so opredeljeni sestavni deli infrastrukture. Eden izmed ključnih členov so metapodatki, to so opisi zbirk podatkov in z njimi povezanih storitev. Metapodatkovni opisi so objavljeni na enem mestu - na Slovenskem INSPIRE metapodatkovnem sistemu (IMPS). Metapodatki so prosto dostopni vsem uporabnikom brez

predhodne prijave. Lani je bil sprejet tudi dokument Slovenski metapodatkovni profil, ki natančno opredeljuje vsebino metapodatkovnih opisov zbirk prostorskih podatkov in omrežnih storitev in je namenjen temu, da so vsi metapodatki izdelani na enoten in povezljiv način. Državni organi, občine, medobčinska združenja in skupne uprave, javni zavodi in inštituti, raziskovalne in zasebne organizacije in drugi upravljalci zbirk prostorskih podatkov lahko metapodatke izdelajo in objavijo prek metapodatkovnega sistema. Če pa ima določen upravljelec izdelane metapodatke v lastnem lokalnem metapodatkovnem sistemu, pa se lahko – prek vnaprej določenih pravil – ti metapodatki prepišejo v državni INSPIRE metapodatkovni sistem.

INSPIRE metapodatkovni sistem omogoča upravljavcem prostorskih zbirk podatkov zagotavljanje skladnosti glede obvez Direktive o ponovni uporabi podatkov javnega sektorja ter Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ). INSPIRE metapodatkovni sistem je prek posebnega protokola prepisa podatkov povezan s portalom OPSI, ki je nacionalni portal odprtih podatkov in predstavlja enotno nacionalno spletno točko za objavo odprtih podatkov ne samo za prostorske podatke, ampak za celotni javni sektor. Občine, ki objavijo svoje metapodatke v Slovenskem INSPIRE metapodatkovnem sistemu, s pomočjo samodejnega prepisa istočasno zagotovijo tudi objavo metapodatkov na nacionalnem portalu odprtih podatkov OPSI.

Zakon o katastru nepremičnin in informacijska prenova nepremičninskih evidenc

Državni zbor je 26. 3. 2021 potrdil predlog Zakona o katastru nepremičnin (ZKN), ki bo nadomestil sedanji Zakon o evidentiranju nepremičnin iz leta 2006. Glavni cilj novega Zakona o katastru nepremičnin je vzpostavitev enotne evidence, imenovane »katakster nepremičnin«, v kateri bodo združeni podatki o parcelah, stavbah in delih stavb v Republiki Sloveniji. Namen vzpostavitve enotne evidence o nepremičninah je zagotoviti vpise podatkov v nepremičninske evidence tako, da bodo izpolnile večnamensko vlogo, in sicer kot osnova za vpis stvarnih pravic v zemljiški knjigi, za davčne, prostorske, stanovanjske, socialne, energetske, varnostne, statistične in številne druge namene. Zakon o katastru nepremičnin prinaša spremembe predvsem na področju naslednjih vsebin:

vodenje podatkov o parcelah, stavbah in delih stavb v enotni evidenci; določitev enotnega postopka - t. i. "katastrskega postopka"; evidentiranje območja služnosti in območja stavbne pravice; vodenje sestavin delov stavb (npr. atrijev, parkirnih mest); evidentiranje podatkov ob upoštevanju pravne varnosti lastnikov nepremičnin.

Predlog zakona določa dve poti vpisa podatkov o nepremičninah v kataster nepremičnin. Prva je vpis podatkov o nepremičninah z elaboratom, ki ga izdela geodetsko podjetje, projektant za nekatere spremembe podatkov, dogovorjene v zakonu, ali pa sodni izvedenec.

Drugi način vpisa podatkov je prek vloge brez elaborata, kjer podatke vlagatelj priloži na predpisanem obrazcu.

Vzporedno s pripravo zakona se v okviru projekta eProstor izvaja tudi informacijska prenova nepremičninskih evidenc. Bistven doprinos informacijske prenove je vodenje vseh podatkov v enotni povezani podatkovni zbirki. Elaborate bo v informacijski sistem katastra vlagalo geodetsko podjetje (ali projektant ali sodni izvedenec), s čimer se bodo tehnične pomanjkljivosti preverile že ob oddaji elaborata. Prav tako bo zahtevo za vpis podatkov oddalo geodetsko podjetje (ali projektant ali sodni izvedenec) kot pooblaščenec vlagatelja. Letos se izvaja implementacija celotnega prenovljenega informacijskega sistema. Predvideno je, da naj bi se zakon in prenovljen informacijski sistem začela uporabljati aprila 2022.

Lokacijska izboljšava zemljiškokatastrskega prikaza

Geodetska uprava Republike Slovenije je projekt lokacijske izboljšave izvajala in zaključila v predvidenem terminskem planu od marca 2018 do oktobra 2020. Lokacijska izboljšava podatkov zemljiškokatastrskega prikaza se je izvajala z membransko metodo homogenizacije na podlagi obstoječih grafičnih podatkov in obstoječih kakovostno izmerjenih koordinat zemljiškokatastrskih

točk iz baze zemljiškega katastra, relativnih odnosov med zemljiškokatastrskimi točkami in dodatno novoizmerjenih točk. Cilj je bil izboljšava položajne natančnosti zemljiškokatastrskega prikaza na območju celotne države v državnem koordinatnem sistemu D96/TM.

Postopka lokacijske izboljšave ne smemo enačiti z upravnimi postopki urejanja ali spreminjanja mej zemljiških parcel. Z izboljšavo ne moremo odpraviti neskladij med neevidentiranim stanjem v zemljiškem katastru in dejanskim stanjem na terenu. Tovrstna neskladja se lahko rešijo samo z rednimi upravnimi ali sodnimi postopki. Z rezultati projekta se ne posega v lastninske in stvarnopravne pravice.

Rezultati lokacijske izboljšave se izkazujejo v novem zveznem sloju zemljiškega katastra (zemljiškokatastrski načrt) in predstavljajo ustrezno grafično podlago za različne uporabnike in njihovo izvajanje nalog: izdelava občinskih prostorskih načrtov, določanje pogojev za zaščitene kmetije, dodeljevanje kmetijskih subvencij, izračun pristojbin za gozdne ceste, izvajanje prostorske in gradbene zakonodaje, pravice do socialnih transferjev, določanje davčne politike ipd. Predvsem na področju prostorskega načrtovanja bo treba sistemsko povezati podatke prostorskih planov z izboljšanimi podatki zemljiškega katastra. S tem bo omogočeno, da se odpravijo neskladja med podatki.

Po zaključeni izboljšavi na območju celotne države bo Geodetska uprava v skladu z Zakonom o evidentiranju nepremičnin (ZEN-A) in novim Zakonom o katastru nepremičnin (ZKN) tudi v prihodnje nadaljevala z lokacijsko izboljšavo predvsem na manjših območjih, kjer bo možno ob upoštevanju vseh razpoložljivih ali dodatnih podatkov še izboljšati točnost grafičnih podatkov katastra.

Zaključek

Povezovanje evidenc na digitalni infrastrukturi izboljšuje njihovo dostopnost in državi ter lokalni skupnosti omogoča oblikovanje storitev po meri državljana, kar prispeva h krepitvi odpornosti družbe kot celote. Podatki o prostoru in okolju predstavljajo podatke visoke vrednosti, zato bo digitalna transformacija na področju prostora in okolja primerno vključena tudi v Načrt za okrevanje in odpornost kot tudi v večletni finančni okvir 2021–2027, kar bo omogočilo pospešen razvoj investicij z digitalnim in zelenim prehodom, izboljšalo poslovno okolje in prispevalo k administrativni razbremenitvi.

V Kočevju odprli nove prostore Podjetniškega inkubatorja Kočevje

V Kočevju so konec marca odprli prostore nove stavbe Podjetniškega inkubatorja Kočevje v hitro razvijajoči se gospodarski coni LIK. Investicijo v vrednosti 1,7 milijona evrov sta sofinancirala Evropski sklad za regionalni razvoj in državni proračun. Odpertju nove stavbe sta prisostvovala državna sekretarja Ajda Cuderman in Andrej Čuš. Ob tej priložnosti so skupaj z županom dr. Vladimirjem Prebiličem obiskali tudi podjetja Yaskawa, Koles in Melamin, ki so v fazi priprav na nove investicije. Vodstvo občine je predstavilo tudi uspešen razvoj zelene turistične destinacije Kočevsko in načrte za ureditev Unesco območja pragozda Krokar.

Državna sekretarka Ajda Cuderman je v uvodnem nagovoru ob odprtju nove stavbe izpostavila, da na MGRT velik poudarek namenjajo mladim podjetniškim iniciativam. Po njenem območje potrebuje nove prostore podjetniškega inkubatorja in da odprtje nove stavbe pove veliko o podjetniški aktivnosti v občini ter o pozornosti, ki jo tukaj namenjajo ustvarjanju svetle prihodnosti za mlade. Župan občine Kočevje dr. Vladimir Prebilič je izpostavil, da je nova sodobna stavba Podjetniškega inkubatorja Kočevje pomembna spodbuda lokalnemu gospodarstvu, saj prinaša še kako nujne poslovne prostore za nadaljnji razvoj podjetij in inovacij, hkrati pa inkubator z novo stavbo v coni LIK postaja tudi pomembno podjetniško vozlišče. Cilj investicije, ki sta jo v višini 1.34 milijona evrov podprli Evropska unija in država, in sicer iz Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike, je vsaj 6 odprtih podjetij do konca leta 2022 in vsaj 15 novoustvarjenih delovnih mest v omenjenih podjetjih, hkrati pa tudi zagon

in delovanje novih inovativnih podjetij ter omogočanje možnosti za izobraževanje in usposabljanje. S tem se sledi cilju večje zaposljivosti in gospodarskega razvoja na Kočevskem.

V novi sodobno opremljeni stavbi inkubatorja se na okoli 1600 kvadratnih metrih razprostira šest proizvodnih prostorov, sedem pisarn, prostor za sodelo, predavalnica in sejna soba, laboratorij za nove tehnologije, računalnica ter dve večji večnamenski dvorani. Da je bil takšen objekt z novimi poslovnimi prostori zares nujen, se je pokazalo že z javnim pozivom potencialnim najemnikom, saj so bili prostori takoj zapolnjeni. Nekaj podjetnikov pa ostaja tudi v prostorih Inkubatorja na stari lokaciji. Podjetniški inkubator Kočevje ima trenutno 38 inkubiranih podjetij.

O Podjetniškem inkubatorju Kočevje

Podjetniški inkubator Kočevje je bil ustanovljen 2008 s ciljem dviga gospodarstva v lokalnem okolju. V prvih letih delovanja je inkubator pomagal pri razvoju regionalnih in lokalnih programov za gospodarstvo ter pripomogel k začetku pospeševanja gospodarstva na Kočevskem. V zadnjih petih letih se je inkubator krepil tako na področju ekipe kot tudi na področju dela in spodbujanja podjetništva. Leta 2018, ko se je inkubatorju Kočevje pripojila še Ljudska univerza Kočevje, je štel prek 30 inkubirancev. Z rednim povečevanjem podjetij je rasla tudi potreba in povpraševanje po dodatnih poslovnih prostorih, ki so jih zdaj dobili z novo, sodobno opremljeno stavbo v središču rastoče gospodarske cone.

Odkrijte Geopark Idrija z gEoBIKE turami

V okviru LAS projekta eKOLOško KOLOvratenje so v Idriji razvili nov turistični produkt. Nova storitev bo namenjena splošni javnosti, v prvi vrsti aktivnim turistom, mladim in starejšim, ki jim je zaradi naravne specifičnosti idrijskega hribovja otežen dostop do podeželja brez uporabe avtomobila.

Idrija z okolico je umeščena v predalpski svet, za katerega je značilna poseljenost po težje dostopnem hribovju. Električni kolesarski turizem spodbuja trajnostne rešitve mobilnosti in dostopa do težje dostopnih kulturnih in naravnih znamenitosti, zato je kot tak idealna rešitev za enodnevne izlete iz mesta na hribovito podeželje in nazaj.

Idrija, biser UNESCO dediščine, najbolj poznana po drugem največjem rudniku živega srebra na svetu, čudoviti idrijski čipki ter tradicionalnih idrijskih žlikrofih, malo manj pa po svojem čudovitem in neokrnjenem podeželju, ki pohodnikom in kolesarjem ponuja neštete možnosti odkrivanja naravnih znamenitosti ter okušanja tradicionalnih dobrot. Celotno območje Idrijskega namreč sodi pod UNESCO globalni Geopark Idrija.

Idrijo z vseh strani obkroža slikovita pokrajina z visokimi bregovi in prostranimi planotami. V sklopu Geoparka Idrija so po razgibanem terenu speljane tematske pohodniške in kolesarske poti, ki ob ribolovu ali zimskih športih omogočajo aktivno spoznavanje bogate naravne in kulturne dediščine Krajinskega parka Zgornja Idrija ter Črnovrške, Vojskarske in Ledinske planote. Na višinskih pašnikih so idealne razmere botrovale razvoju živinoreje ter izdelavi kakovostnih sirov in drugih mlečnih izdelkov. Prostrani pašniki in neokrnjeni gozdovi so postali dom zeliščarstvu in čebelarstvu, ki ima na Idrijskem že večstoletno tradicijo izdelave vrhunškega medu in čebeljih pridelkov. Turistični ponudniki na podeželju bodo

poskrbeli za okusno lokalno okrepčilo med vašim izletom.

Geopark Idrija ponuja pester izbor kolesarskih poti za vsak okus - od lahkih ravninskih prog za družine do najzahtevnejših poti za izkušene kolesarje. Vzponi na idrijske vrhove vas bodo prevzeli z nepozabnimi razgledi, na svoj račun pa boste prišli tudi ljubitelji spusta. Če vas skrbi kondicija - v Hostlu Idrija (www.hostel-idrija.si) izposojajo e-kolesa, vendar vam priporočamo, da se podate na odkrivanje idrijskega podeželja na e-kolesu s turističnim vodnikom, saj boste le tako odkrili skrivnostne grape in travnate hribovske planote ob reki Idrijci, spoznali živahne domačine, ki vztrajno negujejo in gojijo to, kar so njihovi predniki zasadili že stoletja nazaj. Nekoč popolnoma divji svet vas vabi, da se mu prepustite in začutite utrip, ki je tako samosvoj in lep.

Z e-kolesi bodo planote na 1000 metrih nadmorske višine dosegljive z lahkotnim obratom pedal. Vabimo tako mlade kot stare, da priklopite dodaten pogon, ki ga omogoča nova tehnologija, in se izklopite v naravnem okolju UNESCO Geoparka Idrija.

Pot Čarobne Idrijske Krnice vas po začetnem vzponu skozi razpotegnjeno dolino Kanomlje vodi na Oblakov vrh, kjer boste opazovali dolino, ki se je oblikovala vzdolž idrijskega preloma, nato pa vas bo čakal strm klanec na Idrijske Krnice in Lokvarski vrh. Pot boste nadaljevali po planoti, kjer manjši dvigi ne bodo povzročali večjih težav. Da pa pot ne bo prenaporna, boste uživali ob izjemnih razgledih ter se okrepčali na obisku pri

lokalnem sirarju, v Hiši zelišč pa spoznali tradicionalno rudarsko pijačo geruš. Zeliščni čaj v objemu Dežele doživetij Log vas bo napolnil z energijo pred spustom v Idrijo. Tura, ki vas bo zagotovo očarala zaradi slikovitih razgledov in okušanja lokalnih dobrot.

Skrita dediščina Črnovrške planote vas bo na začetku vodila strmo navkreber na malce manj poznane, vendar zelo slikovite in razgledne planote ter zaselke idrijskega višavja, saj boste kolesarili skozi Dole in Gore. Pred Godovičem boste spoznali, kako so na Idrijsko prišle dinosavrove stopinje, na Črnovrški planoti pa se boste skozi slikovito pokrajino ustavili pri tamkajšnjem sirarju in se okrepčali z njegovimi dobrotami. Če vas bo zanimalo, boste lahko srečali tudi lanene žene ali pa lokalnega lončarja. Pot boste zaključili s spustom v dolino Idrijce, kjer se boste lahko ohladili v Idrijski Beli, občudovali skrivnostno Divje jezero in ugotovili, da imamo na idrijskem najkrajšo reko.

Vznemirljivi svet Zgornje Idrijce je zagotovo tura, ki vas bo navdušila z bogato naravno in tehnično dediščino krajinskega parka Zgornja Idrija, povezano s 500-letno zgodovino rudarjenja v Idriji. Od skrivnostnega Divjega jezera do mogočnih klavž, ki jim nekateri pravijo »slovenske piramide«. Na Lajštu, ki je naravno kopalnišče, se boste lahko na koncu ture osvežili s skokom v čudovito Idrijco, hkrati pa okusili tradicionalne dobrote lokalnih proizvajalcev.

Idrija z okolico je ena sama dogodivščina: odkrivanje razglednih točk, iskanje dinosavrovih stopinj ali Babjega zoba, čofotanje na Lajštu, brbotanje Divjega jezera, začinjeno z okušanjem lokalnih dobrot kakovostnih sirarjev, čebelarjev in zeliščarjev ter spoznavanje tradicionalne kulinarike v restavracijah, gostilnah ali na kmečkih turizmih.

Seveda pa v samem mestu ne pozabite odkriti bogate UNESCO zgodbe živega

srebra. Vse odkar je leta 1490 škafar ob namakanju soda v studencu našel kapljice nenavadno težke in neznane svetlikajoče se snovi, se je življenje v Idriji vrtelo le okrog ene stvari – živega srebra. Najstarejše slovensko rudarsko mesto, ki je z dragoceno tekočo kovino stoletja oskrbovalo ves svet, je na vsakem koraku prežeto z bogato dediščino živega srebra, povsem nov svet pa se odpre ob vstopu v globine skrivnostnega idrijskega podzemlja.

Pod mestnimi ulicami se skriva neprecenljivo bogastvo idrijskega rudnika, ki je 500 let poganjalo razvoj rudarskega mesta. Skozi Šelštev (vhodno stavbo) vstopite in se v soju jamskih svetilk po poti idrijskih knapov sprehodite po najstarejšem delu idrijskega rudnika. Z malo sreče vam morada pot prekriža celo hudomušni jamski škrat Perkmandl!

Priporočamo vam tudi ogled gradu Gewerkenegg, ki je pravi posebnost med gradovi, saj nikoli ni služil kot domovanje plemiških družin. V gradu nad mestom je od začetka 16. stoletja do konca druge svetovne vojne gospodovala rudniška

uprava, njegove dobro grajene in varovane kleti pa so služile tudi kot varno skladišče za dragoceno živo srebro. Danes si lahko v renesančnem gradu ogledate razstave Mestnega muzeja Idrija, ki predstavljajo pol tisočletja dolgo zgodbo zgodovine Idrije – zgodbo o tehniških dosežkih in njihovih povezavah s španskim Almadénom, kjer je deloval največji rudnik živega srebra na svetu, napornem delu rudarjev in prefinjenosti idrijske čipke.

Idrija je od nekdaj veljala za pomembno središče klekljarskega znanja, od koder se je spretnost oblikovanja in izdelovanja čipkastih umetnin širila v širni svet. Ob tradicionalnem znanju se danes v Idriji razvijajo novi pristopi in inovativni izdelki, ki čipko umeščajo v sodobne tokove mode in umetnostne obrti. Naj vas osupne prefinjenost prepletanja tisočerih niti ročno klekljane idrijske čipke!

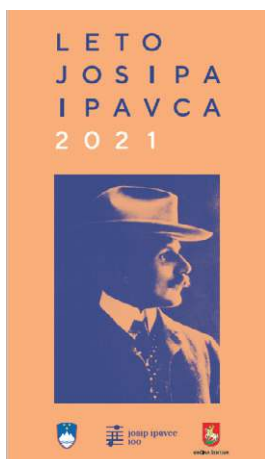
In ne pozabimo na idrijsko kulinariko, ki je znana po tem, da ji je uspelo iz izbranih, kakovostnih in lokalno dostopnih sestavin ustvariti neprecenljive kulinarčne bisere. Najbolj prepoznavni so idrijski

žlikrofi z nacionalno in evropsko oznako Zajamčena tradicionalna posebnost, k vsaki idrijski pojedini pa zagotovo sodita še smukavc in ocvirkovca. Če želite okusiti vse posebnosti idrijske kuhinje, priporočamo Frudl špancier. Gre za doživetje kulture idrijskih rudarjev in žena skozi jedi in pijače ter sprehod mimo najpomembnejših znamenitosti, ki so tudi del Unescove svetovne dediščine. Na 2,5 km dolgem kulinaricnem potepu se obiskovalci ustavijo na petih postajah, ki vsaka po svoje razkriva bogastvo lokalne kuhinje in doda svoj košček v mozaik raznolikih okusov idrijske rudarske preteklosti. Vsem jedem in pijačam je skupna uporaba kakovostnih, lokalno pridelanih sestavin. In kaj je frudl? Odgovor se skriva v špancierju. Pravo gurmansko doživetje boste doživeli v Hotelu Jožef in na Kendovem dvorcu, prejemnika Michelin Bib Gourmand in The Plate Michelin 2020.

Odkrijte, raziščite, občudujte in okusite Geopark Idrija. Presenečeni boste, kaj vse skriva v sebi.

Leto 2021 je leto Josipa Ipavca

Letos obeležujemo 100. obletnico smrti zadnjega velikega skladatelja in zdravnika Josipa Ipavca, avtorja prvega slovenskega baleta Možiček in opere Princesa Vrtoglavka. Na pobudo Občine Šentjur je Vlada Republike Slovenije s sklepom 2. 7. 2020 leto 2021 razglasila za leto Josipa Ipavca. Na občini imajo v sodelovanju z mnogimi soorganizatorji pripravljene številne dogodke in aktivnosti, s katerimi obeležujemo to obletnico. Kar nekaj so jih že realizirali, saj je 100 let od smrti Josipa Ipavca minilo ravno na slovenski kulturni praznik, 8. februarja, ko se spominjamo smrti našega največjega pesnika Franceta Prešerna.

Na podlagi brezčasnih glasbenih mojstrovina naših rojakov – skladateljev Ipavcev – lahko v Šentjurju s ponosom rečejo, da je Šentjur zibelka slovenske glasbe. Je mesto, kjer je glasba po zaslugi Ipavcev vzplamtela in se razbohotila v vsej svoji veličini! Ipavčevo glasbo in glas o znameniti dinastiji Ipavec se v občini Šentjur in na Občini Šentjur vseskozi trudijo ohranjati in širiti, saj se zavedamo pomena Ipavčeve glasbene zapuščine tako na lokalni kot na nacionalni ravni.

Ker ima obeležitev nacionalne razsežnosti, vljudno vabijo k soustvarjanju leta Josipa Ipavca. Ob tem vabljeni k ogledu spletne

strani www.josipipavec.si, kjer je program leta Josipa Ipavca, in k obisku Šentjurja – rojstnega mesta skladateljev in zdravnikov Ipavcev in njihove rojstne hiše, kjer se lahko podrobneje seznanite z življenjem in delom znamenitih Ipavcev. Vabljeni tudi, da glas(bo) Ipavcev širite v svojem okolju, da bodo tudi vaše kulturne ustanove, vzgojno-izobraževalni zavodi, društva in ostali lahko prispevali k oživitvi Ipavčeve dediščine in dodali svoj kamen v mozaik obeležitve leta Josipa Ipavca.

Naj nas Ipavčeva glasba povezuje in razveseljuje in naj nam skupaj uspe ustvariti nepozabno leto Josipa Ipavca.

Delovni sestanki s pristojnimi ministri

Kljub epidemiji in temu, da se je v zadnjem letu večji del aktivnosti odvijal okoli nje, se je aktivno delo nadaljevalo tudi na drugih področjih. S predstavniki ministrstev smo se na delovnih sestankih srečevali v pretežni meri na daljavo oz. preko videokonferenc.

Na gospodarskem ministrstvu o novem Zakonu o gostinstvu

Na temo novega Zakona o gostinstvu sta od septembra do marca potekala dva sestanka.

15. septembra 2020 je na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo potekal informativni sestanek, na katerem je bila predstavljena vsebina osnutka predloga novega Zakona o gostinstvu, ki je sredi junija končal pot javne razprave. Sestanka se je s strani Odbora ZOS za turizem udeležila gospa Majda Gazvoda, ki je med drugim opozorila predvsem na težave pri določanju obratovalnega časa gostinskih obratov.

Tako bo med drugim občinam dana možnost, da z odlokom določijo območje s podaljšanim delovnim časom in ta območja ne bi nadziral TIRS, ampak občinsko redarstvo. Občine bodo še vedno imele možnost individualno odločati o tem komu podaljšati obratovalni čas. Gostinskim ponudnikom ne bo več treba prijavljati obratovalnega časa občinam, kar predstavlja administrativno razbremenitev, saj bo to občina uredila z odlokom za posamezna območja.

Veliko razprave je bilo na namenjeni tudi področju ureditve sobodajalstva. Sobodajalce naj bi se izenačilo s ponudniki "airb'n'b" namestitve, saj slednja dejavnost ni registrirana. Za namen sobodajalstva naj bi se uredilo tudi področje oddajanje nastanitve v lastnem stanovanju ali počitniški hiši. Sobodajalci se bodo lahko vpisali v AJPEŠ le pod pogojem, da bodo predložili vsa potrebna dokazila o izpolnjevanju zakonskih pogojev. Prav tako naj bi se obdobje oddajanja nastanitve v večstanovanjski stavbi vezalo na odstotek soglasja lastnikov.

Glede kategorizacije obratov pa je bilo s strani MGRT povedano, da za to poskrbijo panožna združenja. Največ razprave je bilo glede ureditve glampinga, saj je

to področje še zelo neurejeno. To naj bi se urejalo tudi s Stanovanjskim zakonom. Kljub temu pa je bilo izpostavljeno, da je kategorizacija nujna tudi z vidika ureditve obratovalnega časa in posledično pristojnosti.

11. marca 2021 je sestanek med predstavniki MGRT in ključnimi deležniki turizma in lokalnih samouprav potekal preko videokonference. Beseda je tekla o spremembah zakona, ki so jih pripravili na MGRT in predlogih s strani ostalih prisotnih.

V začetku je državni sekretar Simon Zajc, predstavil glavne spremembe, ki jih v zakonu predvidevajo. Pričakujejo, da bodo z ostalimi deležniki s področja turizma in združenji občin, do poletja pripravili konstruktiven predlog, ki ga pošljejo vladi v potrditev in nato v Državni zbor in upajo, da bo zakon nekje do konca leta sprejet in veljaven. Predstavili so sledeče glavne spremembe:

- splošna določba gostinskih obratov; predlog zakona določa vrste gostinskih obratov in kje se lahko opravlja gostinska dejavnost.
- pogoji za opravljanje dejavnosti; minimalni tehnični pogoji in pogoje glede minimalnih storitev v posameznih vrstah gostinskih obratov, ki jih določa podzakonski akt (Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih in o obsegu storitev za opravljanje gostinske dejavnosti), ki bo po novem podrobneje določal tudi posamezne vrste gostinskih obratov znotraj kategorij, ki jih opredeljuje predlog zakona;
- pogoje, ki se nanašajo na kategorizacijo nastanitvenih obratov, ki jih določa podzakonski akt (Pravilnik o kategorizaciji nastanitvenih obratov), ki bo po novem določal tudi vrste obratov, za katere je potrebna kategorizacija;
- pogoje glede zagotavljanja varnosti živil ter varnosti in zdravja pri delu, ki jih določajo predpisi, ki urejajo ta področja;

- obratovalni čas - predlog zakona določa, da obratovalni čas gostinskih obratov ni več opredeljen v podzakonskem aktu, temveč vsem gostinskim obratom omogoča, da določijo obratovalni čas samostojno, v skladu z lastnimi poslovnimi interesi od 0. do 24. ure. Predlog zakona hkrati samoupravnim lokalnim skupnostim omogoča, da navedeni obratovalni čas omejijo, izhajajoč iz potreb prebivalcev in gostov, značilnosti ter potreb kraja. Pri določitvi drugačnega obratovalnega časa gostinskih obratov morajo upoštevati bistvene okoliščine območij, kot so na primer: namenska raba določenega območja, vrsta gostinskega obrata, zaprti ali odprti tip gostinskega obrata, ureditev obratovalnega časa ob posebnih priložnostih (praznovanja, poroke itd.), vendar tako določen obratovalni čas gostinskih obratov ne sme biti krajši od 6.00 do 22. ure.
- predlog zakona opredeljuje tudi obvezno nudenje pitne vode iz vodovodnega omrežja gostom gostinskih obratov, ki so priklopljeni na javno vodovodno omrežje, s čimer Slovenija uveljavlja načelo trajnostnega razvoja turizma.
- redefiniranje pogojev za kratkoročno oddajanje nastanitve turistom v lastnih ali najetih stanovanjih ali počitniških hišah. Predlog zakona vpeljuje nov pogoj, ki ga mora izpolnjevati izvajalec, ki opravlja to dejavnost, in sicer pridobitev soglasja pristojnega organa samoupravne lokalne skupnosti za opravljanje te dejavnosti. Dodatno lahko samoupravna lokalna skupnost sprejme akt, v katerem za dvo - ali večstanovanjske stavbe opredeli časovno in/ali območno dovoljeno izvajanje dejavnosti.
- sprememba v registru nastanitvenih obratov (RNO) in določitev obvezo vpisa v RNO za vse vrste nastanitvenih obratov, kjer se vpeljuje sprememba, in sicer identifikacijsko številko

nastanitvenega obrata za potrebe oglaševanja nepremičnin, ki se oddajajo v kratkoročni najem turistom.

V nadaljevanju je potekala razprava in razlaga nejasnosti, ki so se pojavile. V večini pa so bili nakazani predlogi, ki bi jih bilo potrebno še dodelati.

Na Ministrstvu za javno upravo o predlogu novele Zakona o lokalnih volitvah

15. 10. 2020 je na Ministrstvu za javno upravo potekal sestanek glede osnutka novele ZLV-K. Poleg sistematične in celovite ureditve volilnega spora se je predlagatelj spričo aktualnih razmer odločil predlagati še nekatere druge manjše spremembe zakona.

Predvidene spremembe:

- omejitev zaračunavanja nekaterih stroškov državnih organov, nastalih pri izvedbi lokalnih volitev,
- ureditev postopka odločanja občinske volilne komisije o ugovorih in ureditev postopka sodnega varstva volilne pravice (volilni spor),
- imenovanje sodnikov za predsednike občinskih volilnih komisij,
- pluralna sestava občinskih volilnih organov in nezdržljivost članstva,
- določitev pristojnega državnega organa za enotno uporabo določb zakona,
- določitev pravne podlage za povezovanje evidenc in obdelovanje osebnih podatkov in
- poenostavitev volitev v svete ožjih delov občin.

Rešitev, da se za predsednika občinske volilne komisije (OVK) imenuje sodnike, je za združenja načeloma ustrezna. V zvezi nezdržljivost članstva v OVK je bila izražena skrb, da bi kdo spregledal, da je v sorodstvu ali pa da bi prišlo do zlorab kandidatur z namenom izločitve članov OVK. Vendar vsi člani volilnih organov ob kandidaturi podpišejo posebno izjavo, ki opozarja na nezdržljivost zaradi sorodstvena razmerij. Podana je bila tudi bojazen glede razrešitve članov OVK saj bi predlagatelj članov OVK lahko to določbo izrabljali z namenom politične manipulacije. Prav zato zakon omejuje to možnost zgolj na tiste, ki so člani OVK predlagali.

Sprejet je bil predlog, da se zaradi majhnega interesa za kandidiranje v vse svete ožjih delov občin obstoječ predlog novele ZLV-K še dopolni.

Z MIZŠ o predlogih projektov v okviru Načrta za okrevanje in odpornost ter evropske kohezijske politike 2021 – 2027

19. 11. 2020, je s predstavniki Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport potekala videokonferenca, katere namen je bil predstavitev projektov v okviru Načrta za okrevanje in odpornost ter v okviru Evropske kohezijske politike 2021-2027. Predstavitev se je udeležil podpredsednik Združenja občin Slovenije mag. Marko Diaci in predsednica Odbora ZOS za socialo, vzgojo, izobraževanje, kulturo, šport in ostale družbene dejavnosti Nataša Rupnik.

Na sestanku so bili predstavljeni trije ukrepi Evropske kohezijske politike 2021-2027 in projekt iz mehanizma za okrevanje in odpornost (RRF). Predstavniki ministrstva so v predstavitev projektov poudarili, da gre za projekte, ki so trajnostno naravnani. V razpravi je bilo izpostavljena potreba občin, da je treba zagotoviti sredstva za investicije v športno infrastrukturo. Težave so predvsem pri investicijah v športne dvorane, medtem, ko je pri zunanjih objektih manj težav in je na tem področju narejen napredek. Podana je bila bojazen, da brez ustrezne infrastrukture tudi kakovostno izvajanje športnih aktivnosti ne bo mogoče.

Izpostavljeno je bilo, da bi bilo treba področje investicij sistemsko urediti, in sicer na način, da bi se npr. sredstva v višini med 20 in 25 mio evrov vsako leto namenjala za investicije v športne objekte in v nekem določenem časovnem obdobju bi na nivoju celotne države prišli do točke, ko bi bili vsi športni objekti ustrezno urejeni. Sofinanciranje večnamenskih športnih dvoran je izrednega pomena za razvoj športa na sploh in s tem tudi izboljšanja zdravja v vsej državi.

Ne gre zanemariti dejstva, da je Slovenija na področju športa močna in ne samo pri profesionalnem športu, temveč tudi pri rekreativnih športih, žal pa so športni objekti dotrajani in v posameznih delih Slovenije tudi popolnoma neprimerni.

Predstavniki MIZŠ so v zvezi s tem podali pojasnilo, da je bilo v letu 2020 sofinanciranje investicij v športne dvorane zaradi epidemije s koronavirusom COVID-19 žal zamrznjeno. Zavedajo se potreb lokalnih skupnosti in tako bo v letu 2021 v za to področje v okviru Nacionalnega programa športa predvidenih 6 mio evrov sredstev. Prav tako pa bodo na ministrstvu pristopili k organizaciji posvetovanj in delovnih skupin za posamezne sklope projektov.

Projekti Evropske kohezijske politike 2021 – 2027:

1. Integracija socialnih invalidov v šport

Cilj projekta je:

- vzpostavitev sistema za vključitev mladih invalidov v športne in gibalne dejavnosti in njihovo integracijo v družbo,
- razvoj ustreznih programov za promocijo gibanja in telesne dejavnosti med invalidi,
- usposobitev zadostnega števila strokovnih delavcev za šport invalidov,
- povečanje števila mladih invalidov, ki so športno in gibalno aktivni.

Ciljne skupine projekta so invalidi in njihove družine, športne organizacije, strokovni delavci v športu.

V razpravi je bilo poudarjeno, da je dostopnost športnih objektov za invalide ključnega pomena. Invalidom je dostop velikokrat otežen in bi se z vzpostavitvijo neke evidence objektov, ki imajo urejen dostop za invalide in so ustrezno opremljeni, veliko doprineslo k večji informiranosti invalidov saj bi na ta način prišli do informacij kateri športni objekt je ustrezen.

2. Vzpostavitev večnamenskega rekreacijskega objekta, zgrajenega v skladu s trajnostnimi smernicami zelene infrastrukture

Cilj projekta je vzpostavitev večnamenskega plavalnega kompleksa zgrajenega v skladu s trajnostnimi smernicami zelene infrastrukture in oživitve degradiranega urbanega področja, ki bo na voljo za najširšo uporabo skupnosti.

Ciljne skupine projekta so mestne občine, uporabniki pa bodo vsi prebivalci mestne občine, ki se bodo lahko vključili v različne programe od vadbe za dojenčke, plavalnega opismenjevanje za otroke,

treninge plavanja, rekreativnega plavanja, plavanja za nosečnice, rehabilitacijskih programov v vodi, vadbe za seniorje ali specialnih vadb prilagojenih skupinam ljudi, ki so zdravstveno ogroženi.

S strani ministrstva je bila podana informacija, da je bilo v obdobju 2000 do 2020 skozi različne javne razpise sofinanciralo 18 projektov športne infrastrukture bazenov v višini cca. 2.400.000 EUR, iz programa sofinanciranja ESSR v obdobju 200-2006 in 2007-2013 pa projekt v višini 70.947 EUR. Povprečna starost bazenov v zahodni kohezijski regiji je 33 let, v vzhodni pa 34 let.

MIZŠ je na podlagi analize stanja glede vlaganja v športno infrastrukturo ugotovil, da namerava 27 občin v obdobju 2020-2027 vlagati v različne investicije bazenov, od tega 18 občin v vzhodni kohezijski regiji in 9 v zahodni kohezijski regiji.

3. Spodbujanje zdravega življenjskega sloga na lokalni ravni

Cilj projekta je povečati število redno športno dejavnih prebivalcev (družin) ter povečati število športno dejavnih v strokovno vodenih športnih programih. Strokovnjaki s področja športa in gibalne dejavnosti za razvoj programov gibanja, športne organizacije na lokalni ravni za organiziranje vodenih vadb, strokovni delavci v športu za izvajanje vodenih vadb, prebivalci vključeni v vadbe.

Ciljne skupine projekta so strokovnjaki s področja športa in gibalne dejavnosti za razvoj programov gibanja, športne organizacije na lokalni ravni za organiziranje vodenih vadb, strokovni delavci v športu za izvajanje vodenih vadb, prebivalci vključeni v vadbe.

Mehanizem za okrevalje in odpornost (RRF)

Gre za nov mehanizem, ki je še v fazi usklajevanja. Izhodišča za naložbe in reforme izhajajo iz vsebin vezanih na specifična priporočila državam in prioritete kot so „digitalno“, „zeleno“, produktivnost, trg dela, izobraževanje in spretnosti, R&R, sociala, zdravje. Sredstva bodo na voljo od 2020 do konec junija 2026 in jih ne gre enačiti z evropsko kohezijsko politiko, saj gre za drugačno vsebino in se ne bo toliko osredotočalo na stroške, ki bodo samo nek grob okvir. Ključni bodo mejniki in cilji, ki bodo zelo podrobno

gledani. Vse naj bi bilo bolj prijazno uporabnikom.

1. Digitalizacija športa

Cilj projekta je vzpostavitev enotnega informacijskega sistema v športu za zagotavljanje dostopa do informacij, do postopkov ter storitev s področja športa z namenom:

- vodenja postopkov,
- razdeljevanja javnih sredstev,
- zbiranja, evidentiranja in priprave podatkov za analiziranje,
- posredovanja informacij s področja športa zainteresiranim uporabnikom.

Ciljne skupine projekta so:

- Upravljalci športa: država, lokalne skupnosti, Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.
- Izvajalci športa: športne organizacije, strokovni delavci v športu, športniki, vadeči.

V razpravi je bil podan predlog, da bi bilo dobrodošlo, da se med končne cilje projekta uvrsti tudi cilj vzpostavitve sistema, preko katerega bi lahko tudi starši pogledali ali je program financiran iz javnih sredstev, kakšni so izvajalci (usposobljenost kadra...) ipd. Prav tako pa bili bi lažje izvajati nadzor nad porabo sredstev.

Okrogla miza nasprotje interesov – tako popularen, pa tako nerazumljen institut

9. 12. 2020 je v organizaciji Komisije za preprečevanje korupcije, v sklopu Tedna boja proti korupciji 2020, kjer se je odvijalo več dogodkov z namenom ozaveščanja javnosti o pomenu integritete in boja proti korupciji, potekala tudi okrogla miza na temo nasprotja interesov. Na dogodku je sodeloval tudi predsednik Združenja občin Slovenije, Robert Smrdelj.

Nasprotje, navzkrižje, tudi konflikt interesov so besedne zveze, ki jih nemalokrat slišimo v slovenskem medijskem in strokovnem prostoru. Različne besedne zveze, pa vendar vse pomenijo odklonska ravnanja, ki niso družbeno sprejemljiva in zakonita. Pri nasprotju interesov trčita javni in zasebni interes. Uveljavljanje zasebnega interesa zase, za družinske člane, za fizične in pravne osebe, s katerimi je

uradna oseba imela ali ima poslovne, osebne ali politične stike, kaže na pristransko in neobjektivno opravljanje njenih javnih nalog.

Robert Smrdelj, predsednik Združenja občin Slovenije, Simon Savski, namestnik predsednika Komisije za preprečevanje korupcije, Gorazd Podbevšek, predsednik Združenja nadzornikov Slovenije, prof. dr. Bojan Dobovšek, redni profesor Fakultete za varnostne vede, Univerze v Mariboru in Janez Saje, pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto SDH d.d. so razpravljali o tem ali je v državi z dvema milijonoma prebivalcev javne naloge sploh mogoče opravljati nepristransko, objektivno in v celoti preprečiti nastanek nasprotja interesov. Pogovarjali so se tudi o različnih zakonskih ureditvah nasprotja interesov, o zaznanih praksah, ki se v Republiki Sloveniji pojavljajo ter o ustreznem upravljanju tveganj za nastanek kršitev nasprotja interesov.

Predsednik Združenja občin Slovenije Robert Smrdelj je z ostalimi udeleženci razpravljal o nasprotju interesov, o tem kakšno znanje in poznavanje imajo funkcionarji in javni uslužbenci na občinah in javnih zavodih v lasti občin za upravljanje korupcijskih tveganj na splošno ter konkretnih ravnanj v primeru nastanka okoliščin nasprotja interesov. Govora je bilo tudi o usposabljanjih in informacijah za ustrezno ravnanje v konkretnih situacijah nastanka okoliščin nasprotja interesov.

Z Ministrstvom za okolje in prostor o predlogu Gradbenega zakona

21. 12. 2020 je potekal delovni sestanek s predstavniki Ministrstva za okolje in prostor na temo predloga Gradbenega zakona. Sestanka se je udeležila tudi članica Odbora ZOS za okolje, prostor, urbanizem, promet in komunalno infrastrukturo, gospa Irena Jerič.

Predstavniki MOP so na kratko predstavili predlog zakona, ki je trenutno v medresorskem usklajevanju in naj bi bil v DZ RS sprejet do poletja 2021. Med predvidenimi spremembami predloga zakona je bila tudi sprememba določila v zvezi s plačilom komunalnega prispevka, kateri naj ne bi bil več pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja. Sprememba, ki je bila med občinami deležna največjega

števila kritik, se umika, kar pomeni, da ostaja v veljavi dosedanja ureditev.

Glavni odbor ZOS se je sestel z vodstvom Komisije za preprečevanje korupcije

14. 1. 2021 se je glavni odbor Združenja občin Slovenije (GO ZOS) sestel s predsednikom Komisije za preprečevanje korupcije (KPK). Na sestanku je bil sklenjen dogovor za skupen pristop pri še boljšemu poznavanju zakonodaje s področja dela KPK v segmentu lokalne samouprave.

Dogovorili smo se o tesnejšem sodelovanju na področju delovanja organov združenja in na področju izobraževanja ter informiranja s področja zakonodaje delovanja komisije. Podpredsednik ZOS mag. Diaci je dal pobudo, da bi se KPK udeleževal regijskih sestankov z občinami. Dogovorili smo se, da bomo občinam posredovali vprašalnik o tem kateri področja iz Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije bi si želeli boljše spoznati in kje vidijo potrebe po dodatnem izobraževanju

Prav tako je podpredsednik Brežan podal pobudo glede morebitne spremembe (boljša informatiziranost) sistema o poročanju premoženja funkcionarjev in uradnikov na položaju. S strani KPK smo dobili pojasnila, da izboljšave na tem področju že potekajo.

Dogovorjeno je bilo tudi, da bodo v prihodnje potekala srečanja na skupnih sejah vodstva KPK in predsedstva ZOS, na kateri bomo lahko odprli številne vsebine iz področja dela KPK.

Na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano o predlogu Zakona o kmetijskih zemljiščih

11. 2. 2021 je s predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano potekal sestanek, na katerem je razprava tekla o predlogu Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki je bil konec leta 2020 v javni obravnavi.

Predstavniki ministrstva so predstavili predlog zakona in predstavili okvirno časovnico sprejema zakona. Predlog

zakona naj bi bil marca 2021 obravnavan na Vladi RS in nato bi sledila obravnava in sprejem v Državnem zboru RS.

Ministrstvo je v času javne obravnave porajalo kar nekaj pripomb, te je poslalo tudi Združenje občin Slovenije. Največji del razprave je bil namenjen t.i. krčitevnim odločbam gozdov, katerih je letno izdano okoli 300. Težava je v tem, da jih ni v informacijskem sistemu PIS, kar tudi otežuje prostorsko načrtovanje v občinah. Ministrstvo bo poizkušalo najti rešitve, tudi s predstavniki okoljskega ministrstva.

Upoštevana je bila pripomba ZOS v zvezi z dopustnostjo nasadov sadik, ki so namenjeni pridelavi sadja in oljk ter pogozdovanju. Opozorili smo, da to ni dopustno na najboljših trajno varovanih zemljiščih. Ministrstvo je v zvezi s tem povedalo, da se na leto potrebuje 2 mio sadik za potrebe pogozdovanja, da pa bod vsekakor določilo dopolnili v smeri, da zemljišča ostanejo v trajni namenski rabi in da ne pride do zaraščanja z gozdom.

Glede omejevanja vrtičkarjev pri postavljanju različnih lop za orodje, ki kasneje postanejo tudi vikend hišice, je bilo s strani ministrstva podano stališče, da imajo občine vse možnosti omejevanja tega po Zakonu o urejanju prostora.

V razpravi o tem, da bi imele bile tudi občine predkupne upravičenke žal nismo našli soglasja. Ministrstvo je obrazložilo, da imajo to možnost po Zakonu o urejanju prostora.

Prav tako nismo prišli do soglasja pri predlogu, da se uveljavi pravna podlaga, ki bi občinam omogočila neposreden nakup kmetijskega zemljišča, brez odobritve upravne enote, v kolikor je za to izkazan javni interes. Bodo pa prisluhnili predlogu, da je občina predkupna upravičenka v primeru ko je na zemljišču že zgrajena cesta.

Pri predlogu ZOS, da se dopolni 98.b člen z ustrežno opredelitvijo, da delitev solastnine lahko izvedejo tudi Agrarne skupnosti, saj gre pri v velikih primerih za delitev solastninskih deležev, ker nekaterih nekdanjih deležev Agrarnih skupnosti ni mogoče dedovati, saj dedičev ni več, živijo izven meja Slovenije ipd., je bilo podano stališče ministrstva, da je to materija drugega zakona - Zakona o agrarnih skupnostih.

Bodo pa upoštevali predlog, da se na območjih trajno varovanih in ostalih

kmetijskih zemljiščih, dopusti postavitve tabel, ki označujejo npr. učne poti, označevalne table kmetij z namenom promocije njene dejavnosti.

S predstavniki Ministrstva za zdravje o izvajanju mrliško pregledne službe

19. 5. 2021 je potekal videokonferenčni sestanek med predstavniki ter Ministrstva za zdravje, Ministrstva za javno upravo in Ministrstva za finance ter predstavniki združenj občin. Sestanek je vodila generalna direktorica Direktorata za zdravstveno varstvo, mag. Marija Magajne, ki je uvodoma pojasnila, da je ministrstvo pripravilo predlog Pravilnika o pogojih in načinu opravljanja mrliško pregledne službe ter da bo kmalu posredovan združenjem v pregled in pripombe. Pravilnik mora ministrstvo pripraviti skladno z določili Zakona o finančni razbremenitvi občin, kateri je začel veljati z začetkom letošnjega leta. Ta pa je določil, da od 1. 1. 2021 dalje stroški izvajanja mrliško pregledne službe preidejo iz občin na državo. Občine ne bodo zalagale sredstev in jih preko refundacij pridobile nazaj, temveč bo izvajalec mrliško pregledne službe račun za storitev poslal direktno ministrstvu.

Ministrstvo za zdravje je občine zaprosilo za posredovanje informacij o izvajalcih mrliško pregledne službe in s strani 50 podatkov še niso prejeli. Občine bodo ponovno zaprosili za posredovanje le-teh. S strani predstavnikov ministrstva za zdravje je bilo tudi povedano, da se bo potekalo več aktivnosti na področju izobraževanja in strokovne usposobljenosti mrliških preglednikov te vzpostavitev elektronskega poročanja smrti s strani mrliškega preglednika.

Prav tako pa bodo pripravili sklep za poenotenje cen storitev mrliško pregledne službe, saj so cene navedenih storitev po državi zelo različna.

Občine ostajajo organizatorke mrliško pregledne službe in bodo imele z izvajalci še naprej sklenjene pogodbe, zato je bila izpostavljena dilema glede sklepanja teh pogodb, saj občine ne bodo več plačnice. Podan je bil predlog sklenitve tripartitne pogodbe. Ministrstvo bo pripravilo ustrezna pojasnila in jih posredovalo občinam.

Seje predsedstva Združenja občin Slovenije v letu 2021

V letošnjem letu je predsedstvo Združenja občin Slovenije zelo delovno. V prvem polletju je pripravilo in izpeljalo kar osem rednih sej predsedstva, ki so potekale preko spleta in eno dopisno. Letošnje seje so tematsko obarvane, saj je skoraj na vsaki seji gost minister področnega resorja. Skupaj je predsedstvo gostilo 5 ministrov.

1. REDNA SEJA PREDSEDSTVA ZOS

Na prvi redni seji v letu 2021 se je Predsedstvo Združenja občin Slovenije sestalo, 4. 1. 2021. Na seji so člani predsedstva sklenili, da Združenje občin Slovenije donira sredstva hrvaškimi občinam, za odpravo posledic decembrskega rušilnega potresa, Predsedstvo je odločilo donacijo v višini 15.000 evrov, ki ji je Združenje občin Slovenije nakazalo na račun Rdečega križa Slovenije in Slovenske Karitas. Predsedstvo Združenja občin Slovenije je že 30. 12. 2020 podalo pobudo vsem občinam v naši državi, da po svojih močeh pomagajo prizadetim v potresu na Hrvaškem. Odziv naših občin članic je bil, po naših podatkih, kar precejšen, saj je večino občin v katerih so župani naši člani, sredstva že doniralo. Slovenske občine pa so donirale pomoč tudi obliki materialnih dobrin.

2. REDNA SEJA PREDSEDSTVA

Druga redna seja predsedstva je potekala 18. 2. 2021. Na seji so člani predsedstva obravnavali Poročilo o delu ZOS za leto 2020 in Program dela ZOS za 2021. Predsedstvo je obravnavalo tudi pobudo glede razpisa o vlaganjih v vrtce in osnovno šolske zgradbe, na podlagi

katere je bilo pripravljeno povpraševanje oziroma anketa o tem kakšne potrebe imajo članice po infrastrukturi za predšolsko in osnovno šolsko infrastrukturo. Potrebe po sredstvih v občinah so dosti večje kot je razpisanih sredstev in pa tudi točkovanje v razpisu je tako, da se lahko predvideva, da bo veliko občin ostalo brez vsega. Zato bo Združenje občin na Ministrstvo poslalo pobudo za sestanek z ministrico in pa popis potreb po investicijah, ki ga bo Združenje pridobilo od občin.

3. REDNA SEJA PREDSEDSTVA

Na tretji redni seji predsedstva ZOS, ki je potekala 10. 3. 2021, so se člani predsedstva sestali z ministrom za razvoj in evropsko kohezijsko politiko Zvonetom Černačem. Glavna tema pogovorov je bila priprava dokumentov za črpanje sredstev iz sklada za okrevanje in odpornost (1,6 milijarde nepovratnih sredstev in 3,6 milijarde povratnih sredstev) ter iz večletnega finančnega okvirja (3,2 milijardi), predstavljen je bil tudi mehanizem ReactEU (300 milijonov), ki je že v fazi izvajanja.

Razprava pa je tekla tudi o mehanizmu CTN, in sicer o tem kdo bo upravičen, katere vsebine bodo financirane ter koliko sredstev bo na voljo. ZOS je v preteklosti že predlagal uvedbo drugačnih meril za izbor operacij, financiranih iz CTN mehanizma in da bi bile do teh sredstev upravičene tudi druge občine, ne samo mestne. Minister Černač je povedal, da gre do načrti v smeri, da bi do teh sredstev dostopale tudi občine s statusom mesta. Ta status podeli Vlada RS in v Sloveniji je takih občin 57. Člani predsedstva so opozorili, da še vedno ostaja 144 občin, ki na ta sredstva ne bodo mogla kandidirati. Kot primer je bilo podano urejanje trških središč na podeželju in na apel naj se razmisli o tem, da se omogoči dostop do teh sredstev vsem občinam.

Člani predsedstva so izrazili zadovoljstvo z dosedanjim sodelovanjem z Vlado RS,

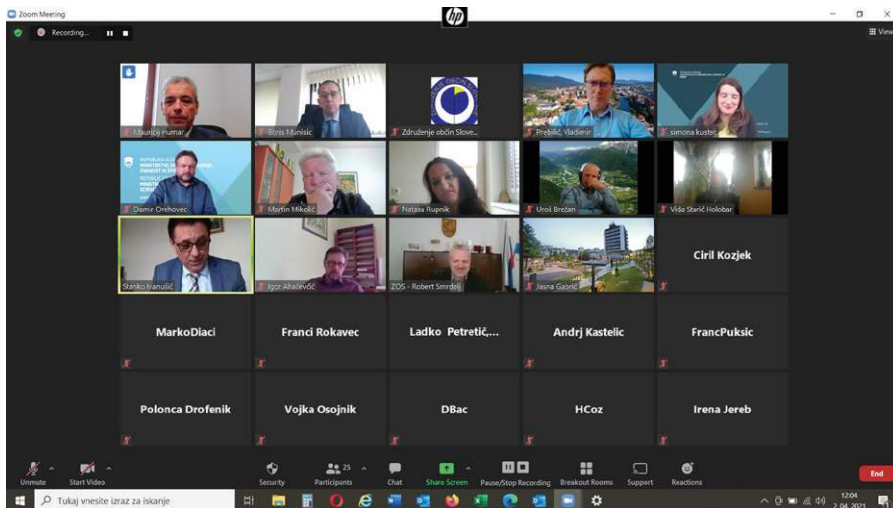
ki občine sprejema kot partnerje, jim prisluhne in sodeluje z njimi.

4. REDNA SEJA PREDSEDSTVA

Četrta redna seja predsedstva je potekala, 2. 4. 2021, še vedno preko videokonference. Predsedstvo Združenja občin Slovenije se je na tokratni seji sestalo na pogovoru z ministrico pristojno za izobraževanje, znanost in šport dr. Simono Kustec in sodelavci. Izpostavljene so bile vse aktualne teme tega področja, ki se prepletajo z delovanjem na lokalnem nivoju. Torej potrebe po dodatnih sredstvih za javni razpis za sofinanciranje investicij v vrtcih in osnovnih šolah, izvajanje trenutno uvedenih COVID ukrepov, ureditev področja delovanja zasebnih vrtcev in problematiko zaposlitve vzdrževalca učne tehnologije oz. vzdrževalca računalniške opreme v vrtcih.

Najaktualnejša tema na tem področju je zagotavljanje dodatnih sredstev za javni razpis za sofinanciranje investicij v vrtcih in osnovnem šolstvu, ki je bil tema tudi na eni prejšnjih sej. Člani predsedstva sicer pozdravljajo in so veseli še ene pozitivne poteze te vlade, ki je po 11 letih objavila prepotreben razpis za to področje.

Na ZOS smo na to temo skladno s sklepom seje predsedstva iz februarja pripravili analizo (sodelovalo je 105 občin) iz katere izhajajo natančne številke o potrebah na področju investicij v vrtce in osnovno šolstvo. Potrebe v teh 105 občinah znašajo okvirno 3,7 milijarde evrov. Člani predsedstva so ministrici predlagali potrebo po dodatni zagotovitvi sredstev v okviru priprave sprememb proračuna za leti 2021 in 2022 ter pri pripravi proračuna za leto 2023. Predstavili so ji številke iz analize in podali pobudo za zagotovitev finančnih sredstev iz državnega proračuna. V zvezi s to problematiko je predsedstvo ZOS sklenilo, da bo na predsednika vlade naslovilo predlog, da se skuša znotraj državnega proračuna v letih

Zajem slike zaslona s 4. redne seje predsedstva ZOS

2021, 2022 in 2023 zagotoviti dodaten obseg sredstev za ta namen. Diskusija je tekla tudi o trenutno uvedenih COVID ukrepih in vlogi občin, vlade in javnih zavodov pri izvedbi teh ukrepov. Odprto je bilo tudi vprašanje ureditve 34. člena obstoječega Zakona o vrtcih.

5. REDNA SEJA PREDSEDSTVA

13. 4. 2021 se je predsedstvo ZOS sestalo na 5. redni seji in gostilo ministra za okolje in prostor Andreja Vizjaka. Predsedstvo ZOS je ministra Vizjaka opozorilo na problematiko urejanja kategorizacije cest in razlastitve in na dolgotrajnost postopkov pri sprejemanju in spreminjanju OPN. Pozvali so tudi k zagotovitvi dodatnih sredstev za gradnjo malih čistilnih naprav in opozorili na problematiko urejanja parcelnih mej.

V razpravi o Zakonu o urejanju prostora je predsednik ZOS Robert Smrdelj povedal, da je tematika urejanja prostora na lokalnem nivoju izredno pereča in zelo živa. Tudi gospodarski razvoj je tisti, ki narekuje spremembe prostorskih dokumentov. Ministra je tako pozval, da je treba pri oblikovanju rešitev stremeti k temu, da se zmanjšujejo administrativne ovire in skrajšujejo postopki pri odločevalcih. Težava tudi veliko število deležnikov, ki sodelujejo pri sprejemanju prostorskih dokumentov, in se s tem tudi podaljšuje postopek dokončnega sprejema, na kar pa je Združenja občin Slovenije opozorilo že večkrat.

Da so težave na področju odpadkov in odpadnih vod se je strinjal tudi minister Vizjak. Pri urejanju težav tega področja je nujen sistematičen pristop, ki bo privedel do dolgotrajnih rešitev. Treba je najti skupno rešitev kako priti do manjše

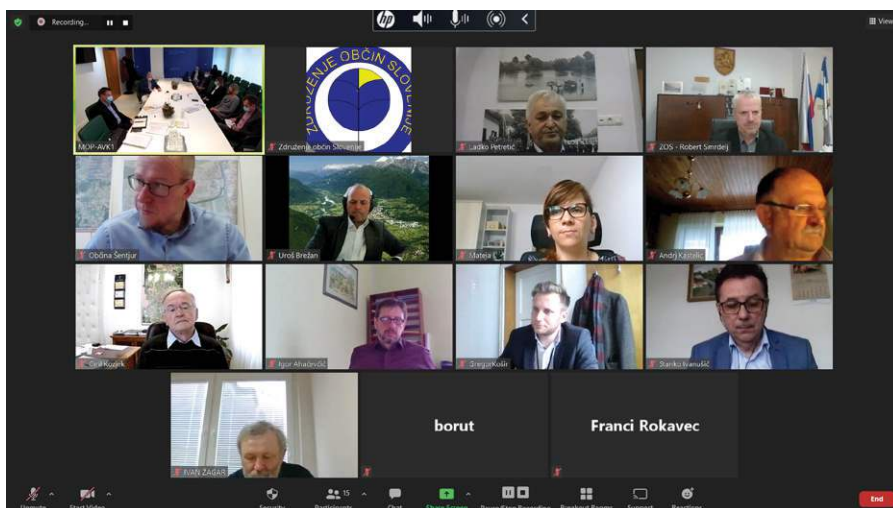
obremenitve komunalnih vod, predvsem pri aglomeracijah, ki so manjše od 2000 PE. Pri tem je minister povedal, da bo država sofinancirala te investicije v višini 50%, za samo izvedbo pa bodo zadolžene občine.

Župani pa so izpostavili tudi problematiko ureditve triprekatnih greznic in na ministra naslovili vprašanje kako to urediti v prihodnje. Triprekatne greznice bo zaradi njihove neučinkovitosti treba predelati v male čistilne naprave. To pa se lahko uredi ob prvi rekonstrukciji objekta. Precej aktualna tema so tudi sežigalnice odpadkov. Podpredsednik ZOS Uroš Brežan je v zvezi s tem predstavil problem sežigalnice v Anhovem. Gre za področje, ki izdatno bremeni okolje, zato je podal pobudo, da se to območje vključi v Sklad za pravičen razvoj. Izpostavljena je bila tudi problematika kategorizacije občinskih cest in s tem povezanih razlastitev

V nadaljnji razpravi je tekla beseda tudi o nedavno sprejetem Zakonu o vodah. Minister je poudaril, da novi zakon ne bo dovoljeval posegov v priobalno območje, razen za objekte javne rabe. Tu je priložnost tudi za občine, da izvedejo pomembne projekte – npr. objekti za šport in rekreacijo.

6. REDNA SEJA PREDSEDSTVA

Na šesti redni seji predsedstva, ki je potekala, 11. 4. 2021, so člani gostili ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jožeta Podgorška. Razprava z ministrom je tekla o sredstvih Večletnega finančnega okvirja namenjenih razvoju podeželja in njegovemu ohranjanju. Beseda je tekla tudi o noveli Zakona o kmetijskih zemljiščih, kjer je ZOS že v okviru javne obravnave med drugim predlagal, da se uvede pravna podlaga, ki bi občinam omogočila neposreden nakup kmetijskega zemljišča, brez odobritve upravne enote, v kolikor je za to izkazan javni interes. V postopku sprejema v DZ RS se nahaja tudi predlog novele Zakona o zaščiti živali, kjer ZOS jasno zagovarja stališče, da je povečevanje stroškov občin nesprejemljivo. Veliko težav pa že vrsto let predstavlja prenos zemljišč iz sklada na občine in izdaja potrdil o namenski rabi zemljišč za potrebe izvedbe prenosov zemljišč.

Zajem slike zaslona s 5. redne seje predsedstva ZOS

Zajem slike zaslona s 6. redne seje predsedstva ZOS

Predsedstvo ZOS je ministru Podgoršku predalo jasno sporočilo, da so sredstva Večletnega finančnega okvirja, v okviru politike razvoja podeželja, za občine izjemno pomembna. Za ta del bo na voljo skoraj 800 mio EUR, v okviru Instrumenta EU za okrevanje pa bo za razvoj podeželja na voljo dobrih 75 mio EUR. Gre za veliko sredstev, katera je treba smotno porabiti. Projektov občinam vsekakor ne manjka, zato smo ministra pozvali, da se v pripravo projektov vključi tudi občine oz. njihova združenja. Obenem pa so člani predsedstva predlagali 25 odstoten dvig sredstev na tem področju glede na sedanjo perspektivo.

Tudi na področju prihodnje Skupne kmetijske politike bodo na voljo sredstva za krepitev podeželskih območij in tudi tu bo sodelovanje z občinami dobrodošlo, če ne tudi ključno.

Da je za dosego rezultata pomembno sodelovanje med ministrstvi in združenji, se je pokazalo tudi pri oblikovanju predloga novele Zakona o zaščiti živali. Aktivnosti za spremembo potekajo že vse od leta 2018 in sedaj smo prišli do točke, ko je zakon pripravljen na sprejem. ZOS vseskozi nasprotuje povečevanju stroškov občin iz naslova oskrbe zapuščenih živali. Predlog Zakona je namreč predvideval povečanje stroškov oskrbe za 50%, in sicer iz 30 na 45 dni. Predlog ZOS je bil upoštevan in to povečanje je v zadnjem predlogu Zakona črtano. Prav tako je bilo predvideno, da občine zavetiščem podelijo koncesije. Odzivi s strani občin so bili različni, zato smo predlagali, da zakon občinam dopusti možnost izbire, in sicer ali poslovni odnos z zavetišči

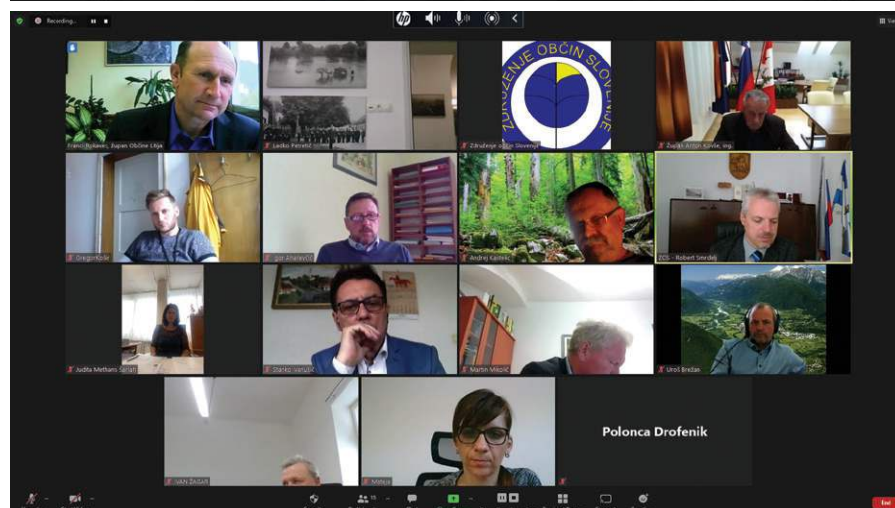
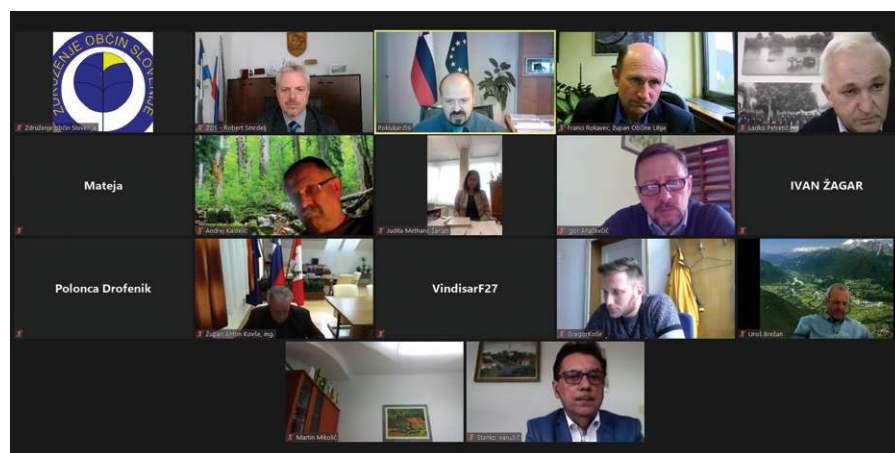
urejajo na enak način kot do sedaj (s pogodbami, naročilnicami) ali pa zavetišču podelijo koncesijo. Tudi ta predlog ZOS je bil upoštevan in tega določila ni več v predlogu.

Predsedstvo je ministra opomnilo, da je Zakon o kmetijskih zemljiščih za občine zelo pomemben, predvsem pri

prostorskem načrtovanju. Prav tako je bil ministru Podgoršku predstavljen predlog spremembe 23. člena ZKZ, ki opredeljuje predkupno pravico in kdo so predkupni upravičenci pri nakupu kmetijskega zemljišča. Predlagali smo spremembo, na podlagi katere bi bile samoupravne skupnosti opredeljene kot predkupne upravičenke kmetijskih zemljišč. S tem bi se občinam omogočilo lažje prostorsko načrtovanje.

7. REDNA SEJA PREDSEDSTVA

Sedma redna seja na tematiko zdravja je potekala 19. 5. 2021. Članom predsedstva se je pridružil minister za zdravje dr. Janez Poklukar. Razprava, ki je potekala z ministrom je bila med drugim namenjena težavam občin pri zagotavljanju osnovne zdravstvene oskrbe, o zagotavljanju dolgotrajne oskrbe, investicijah v primarno zdravstvo in o aktualnim razmeram pri spopadanju z epidemijo COVID-19.

Zajem slike zaslona s 7. redne seje predsedstva ZOS

Minister je kot prvo izpostavil epidemijo COVID-19 in aktivnosti države na področju cepljenja prebivalstva in se med drugim zahvalil za izvajanje dosedanjih aktivnosti, ki so jih občine izvajale v zvezi z zajezitvijo epidemije COVID-19. Predsedstvo ZOS pa je izpostavilo težave cepilnih imenikov, ki se med cepilnimi centri po državi razlikujejo..

Da se občine soočajo s precejšnjimi težavami na področju zagotavljanja osnovne zdravstvene oskrbe Združenje občin Slovenije opozarja že vrsto let. Tako so člani predsedstva ministra Poklukarja ponovno opozorili na težave pri zagotavljanju zdravnikov na primarnem nivoju. Največ težav je pri zagotavljanju družinskih zdravnikov, je pa pomanjkanje zdravnikov tudi na področju zobozdravstva (zobozdravniki, ortodonti..), fizioterapije, itd. Občine gredo nasproti z zagotovitvijo ustreznih prostorov in opremo, vendar kljub temu ne uspejo pridobiti kadra. Težava vsekakor ni samo v tem, da se bo v prihodnjih letih upokojilo veliko število družinskih zdravnikov, ampak

tudi v številu razpisanih specializacij in samem interesu za izbiro smeri družinskega zdravnika. Da gre za perečo problematiko se je strinjal tudi minister Poklukar in povedal, da gredo aktivnosti v smeri povečevanja števila specializacij za družinske zdravnike, prav tako pa je treba najti način kako mlade zdravnike vzpodbuditi k temu, da se odločijo za specializacijo iz družinske medicine. Iščejo se ustrezne rešitve kot npr. 6 letno kroženje po primarnem nivoju, plačne stimulacije v smislu dodatka za deficitarnost (tako po profilu specializacije kot po terenu opravljanja prakse) ipd. Minister je poudaril, da gre vsekakor za državni izziv.

Že več let je aktualna tudi tema dolgotrajne oskrbe in sprejem Zakona o dolgotrajni oskrbi. Na ZOS že vrsto let opozarjamo na nujnost sprejema zakona, s katerim se bi zagotavljala boljša oskrba oseb, potrebnih dolgotrajne oskrbe. Ker zakon po sedanjih predlogih predvideva tudi drugačno razdelitev nalog med državo in občine, je nujna vzpostavitev korektnega dialoga med državo

in občinami. V povezavi s skrbjo za starejše je bila izpostavljena predvsem problematika negovalnih bolnišnic, saj večinski del nege opravijo domovi za starejše. Treba je najti ustrezno rešitev in prispevati k nadgradnji sistema za dvig kakovosti življenja občanov v tem obdobju. Minister Poklukar se zaveda problematike in podpira dialog. Negovalne bolnišnice pa so tudi del Zakona o investicijah v zdravstvu, ki je v javni obravnavi. Ker je Zakon o dolgotrajni oskrbi v fazi medresorskega usklajevanja, Zakon o investicijah v zdravstvu, pa v javni obravnavi verjame, da bo kmalu čas za kakšen podrobnejši pogovor. S tem so se strinjali tudi župani.

Predsedstvo ZOS pa je z ministrom Poklukarjem razpravljalo tudi o mreži urgentnih centrov in nujni medicinski pomoči. Izpostavljena je bila tudi nujnost zagotovitve investicijskih sredstev v primarno zdravstvo. Potrebna na terenu je precej, občine pa vseh sredstev ne zmorejo zagotoviti, zato je nujno potrebno to storiti tudi na nivoju države.

23. redna letna Skupščina Združenja občin Slovenije tudi letos potekala malo drugače

Zaradi še vedno trajajočih razmer zaradi epidemije s koronavirusom COVID-19, smo bila na Združenju občin Slovenije primorani tudi letošnjo redno letno skupščino izpeljati na daljavo. Ob odločanju o tem ali pristopiti k organizaciji skupščina na klasičen način ali na daljavo, je prevladalo dejstvo, da je bila še vedno razglašena epidemija in da je zdravje nas vseh na prvem mestu. Tudi v lanskem letu smo ravno zaradi epidemije s COVID-19 prvič izvedli dopisno letno skupščino. Upali in želeli smo si, da bi se lahko srečali v živo.

Kot rečeno nam epidemiološka slika tudi v letošnjem letu ni bila naklonjena in smo bili primorani pristopiti k sklicu dopisne skupščine. Da pa ne bi ostali samo pri tem, je predsedstvo Združenja občin Slovenije na svoji dopisni seji odločilo, da bo letošnja skupščina potekala tako videokonferenčno kot dopisno.

Tako je dopisni del skupščine potekal v času od 26. 4. 2021 do 24. 5. 2021.

Županje in župani so z veliko večino sprejeli poročilo o delu združenja za leto 2020, program dela in finančni načrt za leto 2021 ter potrdili višino članarine, ki ostaja enaka lanskoletni. Leto 2020 je združenje zaključilo nadvse uspešno, tako v programskem kot finančnem smislu.

Videokonferenčni del 23. letne Skupščine Združenja občin Slovenije pa je potekal

24. 5. 2021 preko platforme ZOOM. Županje in župani so na dogodku gostili ministra za javno upravo Boštjana Koritnika, predsednika Komisije za preprečevanje korupcije dr. Roberta Šumija in državnega sekretarja na Ministrstvu za zunanje zadeve Gašperja Dovžana. Rdeča nit vseh treh pogovorov je bil pomen dialoga in partnerskega odnosa med občinami na eni in državo na drugi strani.

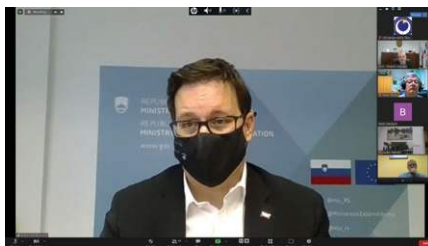
Že v procesu nastajanja nove **koalicijske pogodbe** smo izvajali pomembne aktivnosti na področju financiranja občin in dosegli, da je bil že v pogodbi opredeljen **dvig povprečnine za leto 2020. To je bilo uresničeno s t.i. PKP2 in občine so konec meseca maja na svoje račune dobile poračun povprečnine.**

V lanskem letu je bil podpisan **dogovor o višini povprečnine za leti 2021 in 2022**, ki je povprečnino za leto 2021 določil v višini 628,20€, za leto 2022 v višini 628,20€ plus dvig plač javnih uslužbencev. Da bo treba tudi na tem področju doseči poenostavitve, s katerimi se bomo izognili vsakoletnim pogajanjem, so županje in župani ponovno opozorili ministra Koritnika. Najti je treba ustrezen način določitve povprečnine, ki bo krila **dejanske stroške občin in ne povprečje zadnjih štirih let**. Hkrati s tem pa smo podali tudi pobudo, da se v aktih Vlade RS, ki opredeljujejo stroške občin, ustrezno ovrednoti tudi **stroške izvajanja zimskih služb**, ki se med občinami izredno razlikujejo. Tu ne gre zgolj za stroške zimskih služb, temveč posledično tudi za višje stroške vzdrževanja cest, ki so potrebna prav zaradi posledic tega.

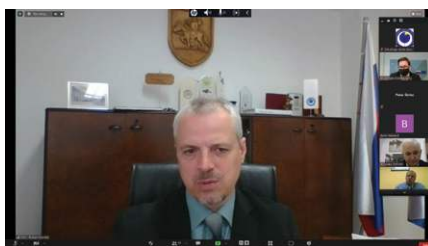
Naslednji izredno pomemben dosežek v preteklem letu je bila tudi **poenostavitev postopkov po 23. členu Zakona o financiranju občin**. To smo uspeli doseči kot člani delovne skupine za lokalno samoupravo, ki je pripravila Zakon o finančni razbremenitvi občin. Tako minister Koritnik kot županje in župani so si bili enotni, da je to rezultat sodelovanja in korektnega dialoga.

Minister za javno upravo Boštjan Koritnik je razpravi poudaril pomen dialoga med državo in občinami, ki so eden od temeljev demokracije. Ključni uspehi preteklega leta so bili oblikovani znotraj delovne skupine za lokalno samoupravo in skupina, katero sestavljajo tudi predstavniki ZOS, bo z delom nadaljevala tudi v prihodnje.

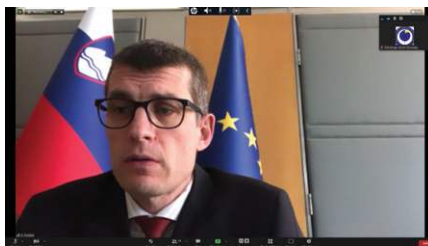
Župani so poudarili, da je treba **nadaljevati z aktivnostmi na področju zmanjševanja stroškov občin** in med drugim izpostavili tudi področje standardov na področju predšolske vzgoje. Gre za zelo občutljivo področje in nobeni strani ni v interesu zniževanja standardov na račun najmlajših, vendar menimo, da je treba pristopiti k preučitvi standardov na področju predšolske vzgoje glede na študijo OECD-e in vzpostaviti vzdržnejši sistem financiranja področja. Izpostavljena je bila tudi problematika vzdrževanja manjših vodotokov. To pristojnost bi veljalo, skupaj s finančnim delom, prenesti na občine in tako dolgoročno doprinesti k zmanjševanju

Boštjan Koritnik, minister za javno upravo

Robert Smrdelj, predsednik ZOS

Gašper Dovžan, državni sekretar MZZ

stroškov, ki nastajajo tudi pri pojavu naravnih nesreč. Teh pa je žal iz leta v leto več.

V razpravi z ministrom Koritnikom se ni bilo moč izogniti epidemiji s COVID-19. Poudarjena je bila vloga županov in županov ter direktorjev občinskih uprav boju z epidemijo. Žal bode v oči dejstvo, da le-ti kljub vsem vloženim naporom niso bili in niso upravičeni do nobenega t.i. COVID-19 dodatka. Priznanje in zahvalo za vložen trud je županjam in županom priznal tudi minister Koritnik in povedal, da bo o tem odprl razpravo na vladnem nivoju in morebiti se to vključi v naslednji t.i. protikorona paket. Sedaj je bilo sprejetih osem protikoronskih paketov, v postopku sprejema je deveti in ZOS je svoje predloge posredoval k vsem **devetim protikoronskim paketom** t.i. PKP.

Tudi kot člani **Strateškega sveta za debirokratizacijo** smo podali predloge za odpravo ovir pri več zakonih. Tako smo za prvi zakonskih predlog za

Mag. Saša Jazbec (MJU)

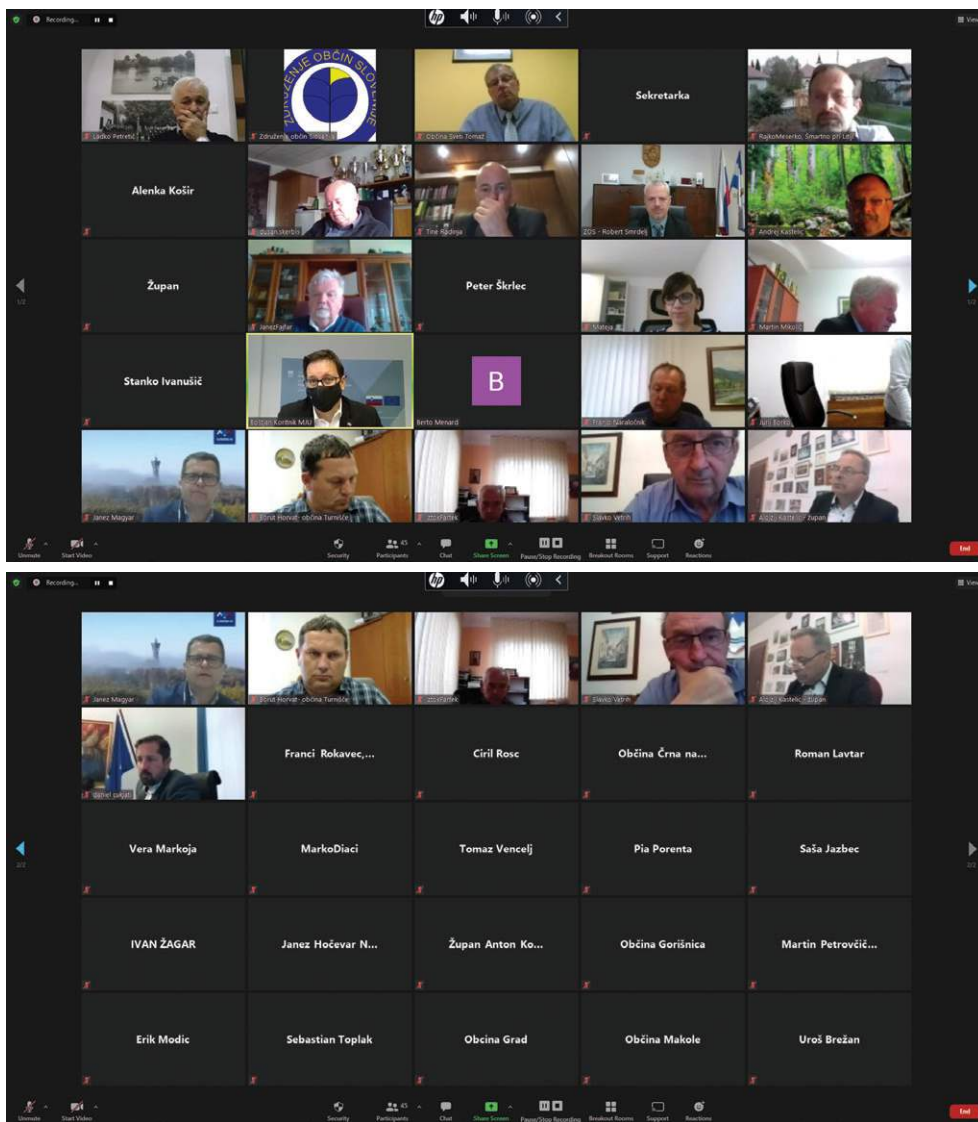
Katja Mihelič Sušnik (KPK)

Dr. Robert Šumi, predsednik KPK

odpravo birokratskih ovir uspeli doseči, da sta upoštevana dva predloga, in sicer sprememba Zakona o ohranjanju narave v delu, ki opredeljuje naravovarstveni nadzor. Tega bodo sedaj lahko izvajale tudi skupne občinske uprave. Naslednja sprememba, ki bo pomembno doprinesla k lažjemu delu občin je odprava anomalij pri davčnem postopku v Zakonu o agrarnih skupnostih. Prav tako pa je ZOS že podal predloge za t.i. drugi paket debirokratizacije, kjer smo tudi že podali predloge poenostavitve pri prenosu.

Z ministrom Koritnikom je potekala tudi razprava o **odpravo plačnih nesorazmerij med plačami občinskih funkcionarjev in direktorji uprav ter javnih zavodov**. Županje in župani se zavedajo, da so plače v javnem sektorju odraz ekonomskih možnosti države, zato velja poudariti, da pri problematiki ne gre toliko za višino plače, kot za porušeno razmerje med plačami in razvrednotenje funkcije župana. Na težave župani in tudi ZOS opozarja že nekaj časa. Da je porušeno razmerje med

plačami težava, se je strinjal tudi minister Koritnik in ob tem povedal, da so strokovne podlage pripravljene za obravnavo med koalicijskimi partnerji. Strokovne podlage pa žal ne bodo dovolj, treba bo najti tudi politično voljo za rešitev, zato je ZOS Vlado RS ponovno pozvalo na pospešitev aktivnosti na tem področju. V pogovoru s predsednikom KPK, **dr. Robertom Šumijem**, so županje in

župani razpravljali o **nezdružljivosti funkcij, lobiranju in omejitvah pri poslovanju tako poklicnih kot nepoklicnih občinskih funkcionarjev**. Tudi predsednik KPK se je strinjal, da je dialog prava pot za doseg poenostavitve postopkov in rešitev v dobrobit vseh strani. Tako na področju omejitev poslovanja kot na področju poročanja o premoženjskem stanju so bile s strani vodje Službe za nadzor Katje Mihelič Sušnik podane pohvale občinam, saj v zadnjih letih ni zaznati odstopanj in težav.

Nekaj težav je na področju nasprotja interesov in na področju nezdružljivosti funkcij. Pri slednjem so težave tako na lokalnem kot državnem nivoju, zato je gospa Mihelič Sušnik pozvala občine, da se v primeru dilem obrnejo na KPK. Ravno zaradi težav in anomalij do katerih prihaja, je ZOS na KPK naslovilo pobudo za spremembo 27. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije,

ki bo na ustrezen način uredila nezdružljivost funkcij.

Zadnji del skupščine je bil namenjen prihajajočemu predsedovanju Slovenije Svetu EU. To bo že drugo predsedovanje Slovenije, ki pa bo zaradi epidemije s COVID-19 potekalo nekoliko drugače. **Državni sekretar Gašper Dovžan** je predstavil prioritete slovenskega predsedovanja in dogodke, ki bodo potekali v tem času.

Med prioriteta predsedovanja bo tako **izboljšanje odpornosti EU za okrevanje po pandemiji in povečanje strateške avtonomije EU, boljše zmogljivosti EU na spopad s kibernetскими grožnjami ter proces sprejemanja večletnega finančnega okvirja in Instrumenta za okrevanje in odpornost**. Prav tako pa bo med prioriteta tudi regulacija digitalnih trgov in digitalnih storitev.

Žal pa zaradi epidemije s COVID-19 z njo povezanimi omejitvami ne bodo vsi dogodki potekali v živo, temveč preko videokonferenc. Kljub temu pa se bo nekaj dogodkov odvijalo v Ljubljani, Brdu pri Kranju, Bledu in še na nekaj lokacijah po Sloveniji. To pa je tudi priložnost tudi za občine in njihov doprinos k predsedovanju. Državni sekretar

je pohvalil občine in njihov doprinos k urejenosti slovenskega podežolja, na kar velja biti ponosen.

V letu 2021 nas čaka veliko aktivnosti na področju **črpanja evropskih sredstev**, tako v okviru večletnega finančnega okvirja kot pri Načrtu za okrevanje in odpornost, zato je Združenje občin Slovenije, skladno z razpravo na 23. letni skupščini, na Vlado RS in pristojna ministrstva poslalo pobudo za tesno sodelovanje z občinami in njihovo vključitev v oblikovanje vseh aktov v zvezi z novo finančno perspektivo ter oblikovanje razvojnih prioritet države. Tako v Načrtu za okrevanje in odpornost kot v okviru naslednje finančne perspektive bo Sloveniji na voljo veliko sredstev, zato je izrednega pomena, da se ta usmerijo v projekte, katerih rezultat bo dvig kakovosti življenja prebivalcev Slovenije.

V letu 2021 na ZOS organizirali že 21 spletnih seminarjev

Kljub omejitvam zaradi epidemije s COVID-19 na Združenju občin Slovenije nadaljujemo z aktivnostmi na področju izobraževanj. Tako smo v letošnjem letu organizirali že 21 spletnih seminarjev.

Pravilna priprava investicijske dokumentacije

Združenje občin Slovenije je 12. 1. 2021, v sodelovanju z gospo Natašo Jerman Dolanc iz Ministrstva za finance, pripravilo seminar, ki je bil namenjen načrtovalcem in izvajalcem investicijskih programov.

Ciljna skupina seminarja so bili zaposleni na občinskih upravah, ki opravljajo naloge vezane na investicije, direktorji občinskih uprav in javnih zavodov, odgovorne osebe za podpis dokumentacije, člani komisij, ki to dokumentacijo podpisujejo. Vabljeni so tudi občinski svetniki, ki se v okviru sprejemanja proračuna seznanjajo z načrtovanimi investicijami in bi se želeli podrobneje seznaniti s postopki priprave investicijske dokumentacije. Gospa Jerman je slušateljsem predstavila določila predpisov, ki urejajo področje priprave investicijske dokumentacije, in sicer določila Zakona o javnih financah, ter Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ. Slušateljsem so bile predstavljene vrste investicijskih dokumentacij in njihove lastnosti - DIP, PIZ in IP. V zvezi s pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije, pa je bilo v razpravi predstavljeno kdo je za kaj zadolžen in odgovoren, na kaj je treba biti pozoren, katere so obvezne priloge k dokumentom, do kakšnih napak prihaja v praksi in kako se jim izogniti.

Ocenjevanje in napredovanje v javnem sektorju

Združenje občin Slovenije je 13. 1. 2021, v sodelovanju z gospo Katarino Hočevnar, pripravilo seminar, katerega tema je bilo podeljevanje letnih ocen in redno napredovanje glede na pridobljene ocene.

Predavateljica je slušateljsem predstavila cilje, pristope in napake pri ocenjevanju ter predstavila vlogo letnega razgovora. Prav tako je bilo predstavljeno kako oceniti uslužbenca skladno z namenom zakonodaje in kako ločiti razvojni razgovor od ocenjevanja. Predstavljen je bil tudi postopek rednega napredovanja in pravila določitve plačnega razreda.

Problematika upravljanja javnih sredstev neposrednih in posrednih uporabnikov proračunov, zaključni račun

19.1.2021 je Združenje občin Slovenije, v sodelovanju z gospo Marijo Arnuš in gospo Vesno Milanovič, organiziralo seminar, na katerem so bili predstavljeni ključni problemi pri razmejevanju javne službe in trga, v povezavi z lastnino in fiskalnimi pravili.

Predstavljena je bila problematika načrtovanja in porabe namenskih sredstev proračuna ter podane usmeritve za sklepanje najemnih pogodb in pogodb o uporabi nepremičnega premoženja predvsem v primerih, ko z nepremičnim premoženjem upravljajo javni zavodi. Poseben poudarek sta predavateljici posvetili zaključku leta, ko morajo občine pripraviti tudi letno poročilo po računovodskih predpisih in zaključni račun proračuna. Izpostavljeni pa so bili tudi najpomembnejši ukrepi v povezavi z interventnimi zakoni, ki so bili sprejeti v letu 2020, način izplačevanja sredstev iz državnega proračuna ter odgovornost za pravilnost izstavljenih zahtevkov.

Uporaba portala eRevizija

22.1.2021 je Združenje občin Slovenije, v sodelovanju z Ministrstvom za javno upravo, Sektorjem za sistem javnega naročanja, pripravilo seminar, na katerem je gospa Maja Marinček predstavila uporabo portala eRevizija. Namreč, s 1. januarjem 2021 je uporaba portala e-Revizija, ki se uporablja za elektronsko izmenjavo informacij in dokumentov v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku, postala obvezna.

V prvem sklopu seminarja, je predavateljica slušateljsem predstavila postopek pravnega varstva v skladu z Zakonom o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja, in sicer kdo so stranke postopka in aktivna legitimacija, roki za vložitev zahtevka za revizijo, predhodni preizkus zahtevka za revizijo, naročnikova odločitev o zahtevku za revizijo, nadaljevanje pravnega varstva pred DKOM in upravni spor. V drugem delu pa je predavateljica predstavila delovanje in uporabo portala eRevizija, in sicer načine dostopanja do portala eRevizija in registracija, prikaz delovanja portala e-Revizija in način uporabe, načine vpogledovanja, vlaganja, prenosa in prevzemanj

Dodelitev in izplačilo transferencev sredstev na osnovi občinskega javnega razpisa

26. 1. 2021 je Združenje občin Slovenije pripravilo izredno praktičen seminar, na katerem je predavateljica gospa Nataša Zorko, ki je tudi vodja Skupne notranjerevizijske službe pri ZOS, predstavila obvezne in priporočljive vsebine glede priprave in izvedbe javnega razpisa ter spremljanja pogodb o sofinanciranju, ki jih je izoblikovala preko izvajanja storitev notranjega revidiranja znotraj Skupne notranjerevizijske službe ZOS.

Predavateljica je predstavila obstoj podlag za sofinanciranje, procesna dejanja v zvezi s postopkom in v postopku dodelitve

transfernih sredstev preko občinskega javnega razpisa, pravni naslov za pridobitev in izplačilo sredstev iz naslova sofinanciranja ter posebnosti javnih razpisov in izvajanja pogodb v preteklem letu, povezane z epidemijo Covid-19.

Pogodba o opremljanju – vsebina, težave, rešitve

Združenje občin Slovenije je, 4. 2. 2021, v sodelovanju z gospodom Janezom Tekavcem pripravilo seminar, na katerem je bila predstavljena pogodba o opremljanju.

ZUreP-2 vsebuje dokaj skope določbe o namenu in vsebini pogodbe o opremljanju. Definira le nabor obveznih sestavin pogodbe in temeljno opredelitev, da je to pogodba s katero se investitor in občina lahko dogovorita, da bo investitor sam zgradil del ali celotno komunalno opremo, za zemljišče, na katerem namerava graditi, če je gradnja te komunalne opreme predvidena v programu opremljanja.

V praksi se pogosto pokažejo problemi glede samega predmeta pogodbe in s tem ne dovolj natančne opredelitve kaj naj investitor zgradi, s kakšnimi materiali, tehničnimi rešitvami, ... Pogosto se tudi pozablja na nujnost gradbenega nadzora nad izvedbo pogodbe. Zelo velika težava pa nastopi tudi, če investitor izgubi interes za gradnjo ali pa gradnje ne konča v skladu s pogodbo, tako da se odpre vprašanje, kdaj in ali sploh je občina dolžna prevzeti zgrajeno infrastrukturo in kaj to pomeni za komunalni prispevek. Posebno poglavje so tudi težave v primeru stečaja ali prenehanja poslovanja investitorja.

Osvežite znanje s področja zakona o upravnem postopku

11. 2. 2021 je Združenje občin Slovenije pripravilo zanimiv seminar na temo, vedno aktualnega Zakona o upravnem postopku. Namen seminarja ni bil pregled zakona od člena do člena, temveč pogled na upravni postopek iz povsem praktičnega vidika, iz vidika vsakodnevnega dela. Predavateljica Katja Stražiščar je z udeleženci na seminarju obnovila postopek od prejema vloge pa do izdaje odločbe hkrati pa so dobili odgovore na mnoga zastavljena vprašanja.

Cilj seminarja je uspešna uporaba določil ZUP pri delu in njegovo razumevanje. Teoretičnega znanja zaposlenim na občinskih upravah nedvomno ne manjka, pa vendar se v praksi pojavijo zagate in zato so slušatelji svoje teoretično znanje obnovili in ga prenesli v prakso in se izognili morebitnim napakam ali pa zgolj odpravili dileme. Poleg splošnega pregleda določil Zakona o upravnem postopku, je bil na večji del seminarja osredotočen na sledeče teme:

vodenje postopka od prejema vloge do izdaje odločbe, s poudarkom na presoji zakonitosti ravnanja prvostopenjskega organa v luči temeljnih načel,

dolžnosti in pravice strank ter uradne osebe, ki vodi postopek/odloča v postopku, delo s pritožbo in obnovo postopka.

Učinkovita komunikacija in reševanje konfliktov na praktičen način

11. 2. 2021 je Združenje občin Slovenije v sodelovanju z gospo Alenko Slabe organiziralo spletno delavnico, na kateri so slušatelji:

spoznali in preizkusili ključna orodja komunikacije,

raziskali dobre prakse obvladovanja in reševanja konfliktnih situacij,

analizirali zgledne primere reševanja konfliktov iz prakse.

Prav tako pa so slušatelji v organiziranih skupinah izvajali trening uporabe komunikacijskih orodij za reševanja konfliktnih situacij na realnih primerih iz njihovega okolja, prav tako so izdelali akcijski načrt za nadaljnji razvoj komunikacijskih veščin in prenosa v praks.

Razlastitve in lastninske pravice

4.3.2021 smo v sodelovanju s prof. dr. Mihom Juhartom organizirali ponovitev spletnega seminarja Razlastitve in lastninske pravice, na katerem je bil predstavljen institut razlastitve, ki v praksi še vedno povzroča veliko težav in nejasnosti. V skladu s 69. členom Ustave RS se lastninska pravica na nepremičnini lahko v javno korist odvzame ali omeji proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini pod pogoji, ki jih določa zakon.

Na seminarju je predavatelj razumljivo predstavil Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2) in specialni zakoni, ki urejajo navedeno področje v povezavi z Zakonom o splošnem upravnem postopku (ZUP), ki se glede postopkov razlastitve uporablja subsidiarno. Tako je bila podrobno predstavljena uporaba ZUP v postopkih razlastitve in omejitve lastninske pravice v javno korist, dopustnost razlastitve in omejitve lastninske pravice. Dr. Juhart je podrobno predstavil razlastitveni postopek, kako je z določitvijo odškodnine in nadomestno nepremičnino ter kako poteka postopek razlastitve po posebnih predpisih. Dr. Juhart je predstavil tudi kako je treba postopati v primerih vrnitve nepremičnine, ukinitve služnosti v javno korist ter ukinitve pravice uporabe. Prav tako pa je bil slušateljem predstavljen praktičen primer postopka razlastitve in primeri sodnih praks.

Nove gradbene uzance 2020

Na Gregorjevo smo za predstavnike občin in drugih javnih zavodov pripravili in izpeljali seminar Nove gradbene uzance 2020. Odvetnica Marija Bukovec Marovt, specialistka za gospodarsko pravo je udeležencem v tri urnem seminarju podrobno predstavila uzance. Gradbene uzance so nepogrešljiv vir gradbenega prava in se uporabljajo na vseh področjih gradbenih pogodb.

V prve delu predavanja so tako udeleženci izvedeli vse o gradbenih uzancah, ki so po 44. letih doživele prenovu. Do sedaj veljavne so bile namreč iz leta 1977. Predavateljica je skozi predavanje povedala kako se je v tem obdobju spremenil širši zakonodajni okvir povezan z gradbeništvom in kako so se oblikovale nove poslovne prakse.

Pri uzancah so bile potrebne tako jezikovne posodobitve in prilagoditev novim izrazom in definicijam v stroki in pogodbenem okolju kot tudi potreba po bolj natančnem definiranju nekaterih pojmov vezanih na gradbeno dokumentacijo, kot so na primer nujna nepredvidena dela, spremembe cen, sprememba roka izvedbe, ipd.

Samo predavanje je bilo podprto z veliko sodne prakse, prav tako pa so udeleženci zastavljali vprašanja, s katerimi so rešili

kar nekaj nejasnosti, ki se zaposlenim na občinah pojavljajo pri njihovem delu.

Spletna predstavitev Načrta za okrevanje in odpornost

16.3.2021 smo izvedli spletno predstavitev Načrta za okrevanje in odpornost, na katerem je sodelovalo preko 60 županov in županov ter drugih zaposlenih na občinah.

Državna sekretarka na Službi vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Monika Kirbiš Rojs je udeležencem predstavila Ključna razvojna področja Načrta za okrevanje in odpornost, ki so Zeleni prehod, Digitalna preobrazba, Pametna trajnostna in vključujoča rast in pa Zdravstvo in socialna varnost. Poudarila je, da je namen, da se projekti pripeljejo v vse dele države in da nihče ne ostane zapostavljen. Predstavila je časovnico poteka sprejema dokumenta ter poudarila, da v teh dneh poteka še zadnje piljenje dokumenta, ki je tehnično zelo zahteven, ampak da zadeve stojijo tako kot morajo. Več dela se kaže v drugem delu dokumenta, ki ga zahteva zakonodaja, kjer je treba natančno za vse projekte napisati mejnike, cilje in stroške. Poudarila je, da so se ob pripravi dokumenta posvetovali z več kot 2000 deležniki (regijski sveti, podjetja, lokalne samouprave, nevladne organizacije, socialnimi partnerji...). Prosijo pa tudi vse socialne partnerje in ostale deležnike, da se povežejo z resornimi ministrstvi, ki so nosilci politik in o določenih vsebinah vedo največ.

V nadaljevanju je direktor Direktorata za kohezijo gospod Josip Mihalic okvirno predstavil evropsko kohezijsko politiko za naslednje programsko obdobje 21-27, poudaril, da je Slovenija deležna približno enakega obsega sredstev, kot je bilo to v prejšnjem programskem obdobju. Ključno pri programiranju je, da se pripravi sporazum o partnerstvu, kjer bodo pripravljene tudi trije operativni programi in uvajajo možne pristope izvajanja kohezijske politike »od spodaj navzgor«.

Predstavljen je bil tudi prvi operativni program, ki velja za celotno Slovenijo in gre za porabo sredstev kohezijskega sklada. Druga dva sta regionalnega značaja, eden za V regijo in drugi za Z regijo in se

koristijo sredstva evropskega regionalnega sklada.

Ob zaključku je bilo zastavljenih še več vprašanj s strani udeležencev na katera so dobili tudi odgovore, nekaj vprašanja pa je bilo posredovanih še direktno na SVRK.

Naročila male vrednosti in izjeme ter evidenčna naročila

Združenje občin Slovenije je 26.3.2021, za občine in javne zavode organiziralo seminar na temo Naročil male vrednosti in evidenčnih naročil. Spletnega seminarja se je udeležilo preko 50 udeležencev. Predavateljica Maja Marinček, ki je zaposlena na Ministrstvu za javno upravo, na Direktoratu za javno naročanje, je udeležencem zelo izčrpno predstavila Zakon o javnem naročanju, ki je prinesel poleg drugih tudi precej sprememb na področju t.im. **evidenčnih (minornih) naročil** do mejnih vrednosti za uporabo zakona) in **naročil male vrednosti**. Udeleženci so bili seznanjeni z najpomembnejšimi novostmi ZJN-3, ki ureja pravila za oddajo naročil male vrednosti ter obveznosti v zvezi z oddajo t.im. evidenčnih naročil. Kar nekaj časa so posvetili tudi obvezni uporabi elektronskih sistemov za oddajo ponudb v primeru naročil male vrednosti. V zaključku predavanja je predavateljica udeležence seznanila tudi s portalom e-Revizija, ki je postal z letošnjim letom v obvezni uporabi kot elektronska izmenjava informacij in dokumentov v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku.

Podrobno so bile predstavljene tudi mejne vrednosti za izvedbo t.im. evidenčna naročila in naročil male vrednosti, ki so se na podlagi interventnih zakonov v lanskem letu začasno tudi povišale. Sistematično je bil podan način izvedbe postopka oddaje naročila male vrednosti in pravila za njegovo oddajo, vključno s pripravo razpisne dokumentacije (obvezni razlogi za izključitev, pogoji za sodelovanje, merila za oddajo, razvezni pogoj idr.) in obveznostmi v zvezi s preverjanjem prejetih ponudb, priprava naročila male vrednosti v sistemu e-JN, veliko je bilo govora tudi o načelu kratkih dobavnih verig, način izvedbe t.im. evidenčnih naročil, torej naročil pod mejno vrednostjo za uporabo zakona, in obveznosti v zvezi z njegovo izvedbo in poročanjem.

V zadnjem delu predavanja so predelali tudi izjeme od javnega naročanja, ki pa jih je v praksi potrebno razumeti, pojasnjevati in izvajati ozko oziroma restriktivno. Izjeme pa smo ugotovili tudi na samem seminarju so uporabne za mnoge. Ob koncu so udeleženci imeli precej vprašanj, na katera so tudi takoj prejeli odgovore.

Delovna in uslužbenska razmerja v lokalnih skupnostih

Na Združenju občin Slovenije smo, 31.3.2021, izpeljali seminar na temo Delovna in uslužbenska razmerja v lokalnih skupnostih, na katerem je sodelovalo 20 udeležencev iz občin. Predavateljica mag. Katarina Hočevar je podrobno predstavila razlike med delovno-pravnimi in uslužben-skimi razmerji in osnove uslužbenskega sistema. Udeležence je s konkretnimi primeri peljala preko kadrovskega načrta, načrtovanja kadrov, kdo kaj sprejema, pa vrste delovnih mest in nazivov. V tretjem sklopu so podrobno predelali samo zaposlovanje in sodelovanje pri izboru kandidatov, objave, pogoji za nove zaposlitve, premestitve, predelali so faze postopka pri javnih natečajih. V četrtem sklopu so udeleženci podrobno obdelali ocenjevanje in napredovanje javnih uslužbencev, kakšne so težave in izzivi, kriteriji ocenjevanja sodelujoči so prejeli tudi navodila za ocenjevanje delovne uspešnosti. Podanih je bilo kar nekaj primerov sodne prakse. Predavateljica je udeležence popeljala skozi izvedbo letnih razgovorov, cilje, ki si jih je potrebno postaviti in pa napake, ki se pojavljajo. V zadnjem delu so predelali še odpoved pogodbe o zaposlitvi in o načinih prenehanja.

Udeleženci so prejeli veliko dobrih nasvetov in konkretnih primerov kako ravnati v določenih situacijah. Predavateljica je tudi odgovorila na vsa konkretno zastavljena vprašanja in udeležencem podala še primere, da bodo lažje in še boljše delovali v svojih občinah.

OPN v luči odločitev Ustavnega sodišča RS

Združenje občin Slovenije je, 8.4.2021, izvedlo spletno izobraževanje na temo OPN-jev v luči z odločitvama U-I-139/15 in U-I-151/15 Ustavnega sodišča. Na izobraževanju je bivši župan in odvetnik

Janez Tekavec več kot tridesetim udeležencem podrobneje predstavil odločitvi, ki sta temeljito spremenili pogled na pripravo in sprejem občinskih prostorskih načrtov.

Določanje namenske rabe je postalo zahtevno in pogojevano z ugotavljanjem javnega interesa ter tehtanja javnega interesa v razmerju do pravic lastnika nepremičnin. Glede na citirani odločitvi Ustavnega sodišča pa je sprememba namenske rabe iz stavbnega v kmetijsko praviloma dopustna le izjemoma. Pričakovati je, da bodo temu sledile številne nove zahteve za razveljavitve tovrstnih sprememb, kot tudi odškodninski zahtevki zoper občine. Odškodninski zahtevki utegnejo biti izredno visoki, kar utegne bistveno ohromiti in tudi ogroziti delovanje občin.

Predavatelj je poudaril tudi da temeljno vprašanje tako postaja vprašanje kako izpolniti zahtevo, ki jo izpostavlja Ustavno sodišče: "Pri sprejemanju prostorskih aktov mora lokalna skupnost pretehtati, ali je izpolnjen pogoj pravičnega ravnovesja med interesi skupnosti in interesi posameznika. Ustavno sodišče je poudarilo, da zahtevanega ravnovesja ni mogoče presoditi, če niso znane strokovne podlage, pomembne za odločitev o spremembi namenske rabe zemljišča."

Udeleženci so dobili tudi primere in nasvete kako ravnati v primeru tožb. Na konkretnih primerih so si pogledali določena pojasnila in prejeli nasvete na kaj morajo paziti, kako se izogonej ugovorom in kaj sodišče pričakuje od tožnika in tožene stranke.

Predavatelj je odgovoril tudi na konkretno zastavljena vprašanja in upamo, da marsikomu olajšal nadaljnje delo.

Usposabljanje o nasprotju interesov in omejitvah poslovanja za lokalne samouprave

V organizaciji Združenja občin Slovenije smo, 14. 4. 2021, za občine izvedli spletno usposabljanje, na katerem je predavanje izvedla predstavnica Komisije za preprečevanje korupcije, vodja Službe za nadzor, Katja Mihelič Sušnik.

Usposabljanja se je udeležilo več kot štirideset zaposlenih na občinah in javnih zavodih, kjer jim je predavateljica predavala o Nasprotju interesov in Omejitvah poslovanja. Udeležencem sta

bili podrobno predstavljeni obe področji in podani številni konkretni primeri situacij iz prakse, kjer lahko pride do zapletov, s pomočjo praktičnih primerov pa so bile podane podrobne razlage, ki lahko služijo zavezancem (tako organom in organizacijam javnega sektorja kot funkcionarjem) za boljše razumevanje in upoštevanje omejitev in prepovedi. Na predavanju je bilo podrobno pojasnjeno kdo so uradne osebe, funkcionarji, družinski člani in kdaj je kakšno poslovanje mogoče sporno ali nedovoljeno in kako v takih primerih ravnamo.

Udeleženci so imeli tudi možnost zastaviti konkretna vprašanja, na katera so prejeli odgovore in pojasnila.

Ponovitev spletnega seminarja z naslovom Dodelitev in izplačilo transfernih sredstev na osnovi občinskega javnega razpisa

Na podlagi povpraševanja smo za občine, 25. 5. 2021, pripravili ponovitev seminarja Dodelitev in izplačilo transfernih sredstev na osnovi občinskega javnega razpisa.

Na seminarju je predavateljica predstavila obvezne in priporočljive vsebine glede priprave in izvedbe javnega razpisa ter spremljanja pogodb o sofinanciranju, ki jih je izoblikovala preko izvajanja storitev notranjega revidiranja znotraj Skupne notranjerevizijske službe ZOS. Udeleženci seminarja so dobili veliko praktičnih nasvetov, na konkretnih primerih so jim bile predstavljene napake, nejasnosti in dvomnosti, ki se pojavljajo v občinskih aktih, pogodbah in razpisih, hkrati pa so dobili tudi predloge za ureditev aktov in pogodb, ki ne bodo puščala dvomov v odločitve, ki jih občine pri razpisih sprejemajo. Posebej so predelali tudi ukrepe in posebnosti javnih razpisov in izvajanja pogodb v preteklem letu, povezane z epidemijo Covid-19.

Poslovanje, vloga in položaj nadzornega odbora občine

Nadzorni odbor je najvišji organ nadzora javne porabe v občini. Članom nadzornega

odbora je zato zaupana zahtevna naloga. Za člane nadzornih odborov smo zato na Združenju občin Slovenije, 27.5.2021, pripravili in izvedli usposabljanje, kjer sta predavatelja dr. Franci Žohar in mag. Katarina Hočevnar, občinskimi nadzornikom jasno predstavila umestitev nadzornega odbora med organe občine, opredelila njegove pristojnosti, naloge in postopek dela in podrobno prikazala tudi delo nadzornega odbora v praksi na konkretnih primerih.

Poudarek dela nadzornih odborov naj bo na pripravi programa dela, načinu dela ter o zagotavljanju materialnih pogojev za delo nadzornega odbora. Udeleženci so se z izvajanjem nadzora in njegovih učinkih.

Udeleženci so z usposabljanjem obnovili in pridobili uvod v delo nadzornih odborov, temeljno znanje, ki lahko skrajša čas seznanjanja s funkcijo občinskih nadzornikov in omogoča uspešno ter učinkovito delo in sodelovanje z občinsko upravo oziroma županom.

Gradbeni zakon

V začetku maja smo na Združenju občin Slovenije v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor, za zainteresirane udeležence pripravili spletni seminar na temo Gradbenega zakona. Gradbeni zakon se sicer z junijem spreminja pa vendar ostaja večina trenutno veljavnega istega.

Zato sta predavatelja Saša Galonja in Sandi Rutar udeležencem predstavila podrobnejšo vsebino gradbenega zakona, ki ureja gradnjo vseh vrst objektov z vidika projektiranja, udeležencev pri graditvi objektov, zagotavljanja bistvenih zahtev, dovoljevanja gradnje in uporabe objektov. gradbeni zakon, udeležence pri graditvi objektov, odgovornosti in zavarovanja odgovornosti, bistvene zahteve in projektiranje, izvajanje gradnje, dopustna manjša odstopanja od gradbenega dovoljenja in sprememba gradbenega dovoljenja.

Udeležencem sta predstavila tudi podzakonske akte: Uredbo o razvrščanju objektov s Tehnično smernico TSG-V-006 in podala pojasnila v zvezi s klasifikacijo in razvrščanjem objektov ter njihovim vzdrževanjem. Predstavljen je bil tudi Pravilnik o podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih povezanih z graditvijo objektov s pojasnili o vrstah dokumentacije in njeni vsebini ter obrazcih poenotenih zahtev, izjav in drugih

vsebin povezanih z graditvijo objektov ter vzdrževanjem javnih cest.

Udeleženci so sodelovali s številnimi vprašanji in situacijami na terenu, na katera sta predavatelja po najboljših močeh tudi odgovorila in podala koristne nasvete.

Pravilna priprava akta o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest, izdelava kadrovskega načrta ter zgledna ureditev kadrovskega načrta in drugih kadrovske evidenc

Delo na področju kadrovskega zadev je zaradi nenehnih sprememb zelo zapleteno in zahtevno. Kako zelo vedo tisti, ki delajo na tem področju. Vedno se pojavlja veliko vprašanj in dilem, tako pri oblikovanju kadrovskega načrta in pripravi akta o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest.

Tako smo na Združenju občin Slovenije v sodelovanju z Inštitutom Idealis pripravili spletno izobraževanje Pravilna priprava akta o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest, izdelava kadrovskega načrta ter zgledna ureditev kadrovskega načrta in drugih kadrovske evidenc. Predavateljica mag. Edita Horvat je udeležencem predstavila kaj je Notranje organizacijski akt kot pripomoček za sklepanje pogodb o zaposlitvi in urejanje delovnih razmerij. Kako imeti dobro urejen akt in s tem držati racionalno in optimalno urejene delovne odnose, delitev dela. Seveda pa se z urejenostjo izognemo morebitnim zapletom ob prenehanju in odpovedi delovnega razmerja pa tudi zadregi ob strokovnih pregledih pooblaščenih delovnih inšpektorjev, ki redno preverjajo implementacijo zakonskih predpisov in sklenjenih pogodb o zaposlitvi. V nadaljevanju so slušatelji s predavateljico podrobno predelali še sistemizacijo delovnih mest, ki je akt, katerega mora imeti vsak delodajalec. Zelo natančno in podrobno je bilo podano kakšna je sistemizacija pri uporabnikih proračuna in kaj mora glede plač takšna sistemizacija vsebovati.

V sklepnem delu so udeleženci lahko zastavili vprašanja in primere, na katera je predavateljica tudi podala odgovore in

nasvete kako situacije najbolj pravilno urediti.

Poznate pravila upravnega poslovanja?

Na Združenju občin Slovenije smo, 3.6.2021, za občine pripravili izobraževanje na temo upravnega poslovanja. Preko trideset udeležencem je predavateljica dr. Bojana Zadavec pripravila izredno zanimivo in koristno predavanje, kjer so slušatelji obnovili in osvežili znanje iz upravnega poslovanja.

Interaktivno, preko kvizov, ki jih je za njih pripravila predavateljica, so lahko tudi preverili dosedanje vedenje o tematiki.

V času poplav elektronskih medijev in sodobnega načina komuniciranja, spletnih izmenjav podatkov in informacij se premalokrat zavedamo, da so tovrstne oblike komuniciranja samo ena izmed oblik poslovanja med organi in strankami, katero je potrebno na predpisan način tudi ustrezno evidentirati oziroma na primeren način shraniti. Tako so javni uslužbenci na predavanju prejeli mnogo koristnih informacij, ki jih morajo upoštevati pri svojem delu.

Predavateljica je udeležence seznanila z novostmi Uredbe o upravnem poslovanju, s splošnimi določbami, poslovanjem s strankami, zagotavljanje javnosti dela, kako naj bo urejen poslovni čas in uradne ure in še mnogo ostalih zadev.

Na samem predavanju so slušatelji zastavili mnogo vprašanj, na katera so tudi prejeli odgovore oziroma jih bodo še prejeli naknadno.

Predstavitev novele stanovanjskega zakona

10. 6. 2021 je Združenje občin Slovenije je danes, v sodelovanju s Sektorjem za stanovanja pri Ministrstvu za okolje in prostor, izvedlo predstavitev nedavno sprejete novele Stanovanjskega zakona, katerega so poslanke in poslanci Državnega zbora RS na 75. izredni seji potrdili z 52 glasovi.

Na seminarju, ki je potekal v dveh delih, je gospa Anita Hočevar Frantar, vodja Sektorja za stanovanja, predstavila bistvene spremembe, ki jih prinaša novela Stanovanjskega zakona.

V prvem delu seminarja je gospa Hočevar Frantar predstavila spremembe zakona na področju najemnin, drugi del pa je bil namenjen področju stanovanjskih skladov. Zakonske spremembe bodo pripomogle h krepitvi fonda javnih najemnih stanovanj, saj se v Sloveniji soočamo tako s primanjkljajem najemniških stanovanj kot tudi z oteženim dostopom do njih. Tako se bo z vzpostavitvijo javne najemniške službe, z omogočenim višjim zadolževanjem stanovanjskih skladov, z uskladitvijo višine neprofitne najemnine ter prilagoditvijo sistema subvencioniranja na eni strani zaustavilo zmanjševanje števila javnih najemnih stanovanj, na drugi strani pa omogočilo pridobivanje novih.

Me drugim je pomembno, da k veljavnim najemnim pogodbam, ne bo treba sklepati aneksov. Zadostuje obvestilo najemnikom, da je zaradi sprememb Stanovanjskega zakona prišlo do spremembe višini najemnine.

Javna najemniška služba bo, preko Republiškega stanovanjskega sklada, pričela delovati z letom 2022. Občinska lista prosilcev najemniških stanovanj se ne bo upoštevala pri izbiri najemnikov. Čeprav bo lista prosilcev v sklopu javne najemniške službe ločena od občinskih, pa bo za prosilce, ki so uvrščeni na občinsko najemniško listo in niso bili izbrani, lahko to prednost pri kandidiranju na listi javne najemniške službe.

Veliko dilem je bilo tudi pri določitvi lokacijskega faktorja. Gospa Hočevar Frantar je pojasnila, da bo okoljsko ministrstvo vsaki občini posredovalo podatke o lokacijskih faktorjih, občine pa jih bodo lahko pričele uporabljati s 1. 11. 2021.

Zaradi sprememb zakona na ministrstvu pripravljajo tudi potrebne podzakonske akte - Uredbo o javnem najemu, Uredbo o metodologiji za oblikovanje neprofitne najemnine in določitvi višine subvencij najemnin ter spremembo Pravilnika o upravljanju večstanovanjskih stavb. Uredba o metodologiji za oblikovanje neprofitne najemnine in določitvi višine subvencij najemnin je že v javni obravnavi, in sicer do 12. 7. 2021.

Plenarna zasedanja Odbora regij

142. plenarno zasedanje Odbora regij

Prvo plenarno zasedanje v letu 2021 je potekalo preko spleta od 2. do 5. februarja 2021. Člani Evropskega odbora regij in portugalska državna sekretarka za evropske zadeve Ana Paula Zacarias so razpravljali o političnih prednostnih nalogah predsedstva EU in njihovem vplivu na lokalno in regionalno raven. V razpravi je bil poudarjen pomen vključevanja lokalnih in regionalnih oblasti v izvrševanje naslednjega proračuna EU in načrtov EU za okrevanje po krizi zaradi COVID-19.

Umetnost in kulturo bi bilo treba obravnavati kot „osnovno dobrino“ in ju ne bi smeli kaznovati z ukrepi zapore. Regije in mesta pozivajo EU in države članice k usklajeni podpori za oživitev kulturnega in ustvarjalnega sektorja, ki je med najbolj prizadetimi zaradi krize zaradi COVID-19 in nacionalnih ukrepov zapore. V razpravi z evropsko komisarko za inovacije, raziskave, kulturo, izobraževanje in mlade Marijo Gabriel so člani Evropskega odbora regij poudarili velik prispevek kulture in kulturne dediščine k lokalnemu in regionalnemu razvoju ter k evropskim vrednotam, identiteti in državljanstvu. Menili so, da bi morali imeti umetnost in kultura vidnejšo vlogo v razpravi o prihodnosti EU.

Evropski odbor regij in Svetovna zdravstvena organizacija sta na tokratnem zasedanju podpisala akcijski načrt za izboljšanje odpornosti regionalnih in lokalnih zdravstvenih sistemov s skupnimi raziskavami in oblikovanjem politik. Akcijski načrt temelji na večletnem sodelovanju, ki se je začelo novembra 2016, je pa tudi odziv na potrebo po reševanju nekaterih ključnih izzivov pandemije z izboljšanjem usklajevanja med različnimi ravnmi upravljanja zdravja. Omogočil bo skupno oceno učinkovitosti zdravstvenih politik na terenu in ponudil možne rešitve za

večjo odzivnost regionalnih in lokalnih sistemov na izzive pandemije.

Regionalni in lokalni voditelji ter evropska komisarka za kohezijo in reforme Elisa Ferreira so 4. februarja razpravljali o tem, kako čim prej začeti izvajati nove programe kohezijske politike, zagotoviti njihovo pravočasno izvajanje in jih vključiti v nacionalne načrte okrevanja.

Evropska unija je za odziv na pandemijo COVID-19 namenila izjemen obseg naložb za pravično, zeleno in digitalno okrevanje. React EU, Sklad za pravični prehod, Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad, Kohezijski sklad, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja ter mehanizem za okrevanje in odpornost so edinstvena zbirka orodij za vključujoče okrevanje ter pravični zeleni in digitalni prehod.

Črpanje in poraba sredstev iz vseh razpoložljivih skladov EU je za nacionalne, regionalne in lokalne oblasti zahteven izziv. Kot je bilo poudarjeno v razpravi na plenarnem zasedanju, bi lahko centralizacija in rešitve od zgoraj navzdol ogrozile naložbeni učinek v več državah članicah. Zato so člani OR in komisarka Ferreira pozvali, naj regionalne in lokalne oblasti polno sodelujejo pri oblikovanju celovitih načrtov okrevanja v skladu z načelom partnerstva, da bi čim bolj izkoristili sinergije med vsemi razpoložljivimi instrumenti.

Lokalne in regionalne oblasti pozivajo institucije EU in nacionalne institucije, naj v okviru okrevanja zaščitijo pravice mladih Evropejcev do dela, pravičnega plačila in dostopa do socialne zaščite. Pandemija je povzročila nenadno rast brezposelnosti mladih po vsej Evropski uniji. Regije in mesta zato prosijo, da se v nacionalne načrte za okrevanje vključijo tudi ukrepi za zaposlovanje mladih. To so glavna sporočila iz mnenja, ki ga je pripravila Romy Karier (LU/EPP) in o katerem so razpravljali člani OR. Gre za pobudo EU za boj proti brezposelnosti med državljani, mlajšimi od 30 let. Lokalne in regionalne oblasti pozdravljajo okrepitev tega instrumenta, ki je

bil oblikovan pred sedmimi leti. Kljub temu obžalujejo, da se v programskem obdobju 2021–2027 delež, dodeljen jamstvu za mlade, ni znatno povečal kljub kritičnim okoliščinam zaradi pandemije COVID-19. Po zadnjih podatkih Eurostata je brezposelnost mladih v EU decembra 2020 znašala 17,8 % (3,138 milijona oseb, mlajših od 25 let) in je torej v primerjavi s 14,8-odstotno brezposelnostjo mladih decembra 2019 narasla. Delež NEET (mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo) med državljani, mlajšimi od 30 let, pa se je z 12,5 % leta 2019 povečal na 13,5 % v tretjem četrtletju leta 2020, višek skoraj 15 % pa je dosegel pred poletjem.

143. plenarno zasedanje Odbora regij

Drugič v tem letu se je odbor regij sestel v marcu, od 17. do 19.3. 2021. Zasedanja, ki je potekalo na daljavo so se udeležili tudi slovenski člani delegacije OR. Na tokratnem zasedanju je bil poudarek na migracijah, azilu in vključevanje migrantov; javno zdravje; Zelena pobuda; podnebne spremembe.

Evropski odbor regij je na plenarnem zasedanju 17. marca pozdravil predsednika Evropskega sveta Charlesa Michela. Charles Michel je predstavil svojo vizijo vloge lokalnih in regionalnih oblasti pri okrevanju Evrope in spodbujanju njenih demokratičnih vrednot. S člani OR je izmenjal tudi stališča o prihodnosti Evrope.

Sprejeto je bilo mnenje, ki ga je pripravil predsednik regije Bretanja Loïg Chesnais-Girard (FR/PES), glavne zahteve so bile: povečati obseg rezerve za prilagoditev na brexit s 5 na 6 milijard evrov; podporo ribištvu prilagoditi regionalnemu učinku; povečati prožnost v zvezi z državno pomočjo ter vključiti lokalne in regionalne predstavnike v

oblikovanje in upravljanje postopkov novega instrumenta.

Evropski odbor regij je tudi soglasno sprejel mnenje o valu prenove, ki je načrt EU za izboljšanje energetske učinkovitosti evropskega stavbnega fonda. Stavbe predstavljajo 40 % evropske porabe energije in so vir 36 % emisij toplogrednih plinov, zato je njihova prenova ključna, da bi EU dosegla podnebno nevtralnost do leta 2050. Mesta in regije pozivajo k reviziji shem državne pomoči, določitvi prožnejših proračunskih pravil, da bi čim bolj povečali naložbe in prenovo, in podnacionalnih ciljev za prenovo stavb ter vključitvi obnovljivih virov energije v projekte prenove.

Člani OR so razpravljali tudi o tem, v kolikšni meri bi lahko reformirana trgovinska politika EU prispevala h gospodarskemu okrevanju. Glede na zunanje izzive, kot so povečane geopolitične napetosti, in notranje izzive, kot sta evropski zeleni dogovor in digitalni prehod, so se zavzemali za prenovitev trgovinske politike EU, da bi jo uskladili s splošnimi socialnimi in gospodarskimi usmeritvami EU. Da bi povečali legitimnost trgovinske politike EU, je OR pozval k večjemu in zgodnejšemu vključevanju lokalnih in regionalnih oblasti ter organizacij civilne družbe v oblikovanje prihodnjih zakonodajnih predlogov, povezanih s trgovino. Poleg tega je bila razprava priložnost za prvo politično izmenjavo med lokalnimi, regionalnimi in evropskimi predstavniki o novem akcijskem načrtu za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic, ki ga je Evropska komisija predstavila pred dvema tednoma.

144. plenarno zasedanje Odbora regij

144. plenarno zasedanje je potekalo na daljavo od 5. 5. 2021 do 7. 5. 2021. Na zasedanju so bile v ospredju naslednje teme: Enake možnosti; prihodnost Evrope; turizem; Javno zdravje. Na seji so sodelovali tudi António Costa portugalski predsednik vlade in David Sassolija, predsednika Evropskega parlamenta in še mnogi drugi.

Lokalni in regionalni voditelji so na 144. plenarnem zasedanju OR sprejeli tudi resolucijo o konferenci o prihodnosti Evrope ter s Hermanom Van Rompuyem, nekdanjim predsednikom Evropskega sveta in predsednikom novoustanovljene skupine na visoki ravni za evropsko demokracijo, razpravljali so o pogledu OR na prihodnost Evrope in njegovem sodelovanju na konferenci. Skupina na visoki ravni je neodvisno svetovalno telo, katere naloga je podpreti OR. Pripravljala bo strateške politične analize, v katerih se bo osredotočila na izzive za lokalne in regionalne oblasti. Tesno bo sodelovala s člani OR, zlasti konferenco predsednikov in delegacijo članov OR na konferenci.

Predsednik OR Apostolos Tzitzikostas je ob tem dejal: *„Konferenca o prihodnosti Evrope je za državljane ter njihove lokalne in regionalne oblasti priložnost, ki je ne smemo zamuditi. Lokalni in regionalni voditelji lahko ne le zmanjšajo prepad med Evropejci in njihovimi institucijami, temveč tudi ogromno prispevajo k demokratičnemu bistvu Unije. Menim, da nam sedanje določbe Pogodbe omogočajo izboljšati upravljanje in pripravo zakonodaje. OR bo s podporo skupine na visoki ravni za evropsko demokracijo pod vodstvom Hermana Van Rompuya to priložnost izkoristil za to, da bo oblikoval najboljše orodja za boljšo Unijo, ki mora biti zmožna ukrepati, se odzivati, zaščititi, dati državljanom večjo vlogo ter dosegati rezultate v skladu z njihovimi potrebami. Poudarek dajemo umestitvi konference na lokalni in regionalni ravni, ki ji želimo dati besedo in vpliv, kakršnega si v tem pomembnem procesu zasluži. Lokalni dialog, ki smo ga 9. maja organizirali v Strasbourgu, je zaznamoval teritorialno razsežnost konference, ki mora odmevati povsod, ne le v Bruslju in v glavnih mestih.“*

V nadaljevanju je predsednik Evropskega parlamenta David Sassoli, razpravljal o nujnosti, da konferenca o prihodnosti Evrope poteka tudi na lokalni ravni, ne le v institucijah in glavnih mestih EU. Glavna tema razprave med člani OR in predsednikom EP so bila prizadevanja, da bi evropske vrednote našle pot v vsako regijo, mesto in vas. Govorili so tudi o krepitvi evropske demokracije ter obsežnem vključevanju lokalnih in regionalnih oblasti v izvajanje nacionalnih načrtov za okrevanje po pandemiji.

Med razpravo se je pokazalo, da si obe strani želita nadgraditi sodelovanje med institucijama, predvsem glede na uradni začetek konference o prihodnosti Evrope 9. maja.

Evropski odbor regij je pozval Evropsko unijo k začasni odpravi patentnega varstva za cepivo proti COVID-19, da bi zajezili naglo širjenje pandemije. Prav tako je opozoril na nujnost povečanja proizvodnje v Evropi in pospešitev cepljenja po vsej Evropi. Evropski odbor regij je na plenarnem zasedanju, ki je potekalo prek spleta, sprejel tudi mnenje Izkušnje in spoznanja regij in mest, pridobljena med krizo zaradi COVID-19 in resolucijo o prostem gibanju med pandemijo COVID-19 (digitalno zeleno potrdilo) in povečanju proizvodnje cepiv. V resoluciji med drugim poziva k začasni opustitvi „patentov za zdravila in medicinsko tehnologijo za zdravljenje COVID-19 ali preprečevanje okužb s SARS-CoV-2“. Priporočila v mnenju o spoznanjih, pridobljenih med krizo, ki ga je pripravila Joke Schauvliege (BE/EPP), poslanka flamskega parlamenta, zajemajo tudi nezdravstvene vidike krize ter so še posebej osredotočena na izkušnje podeželskih in obrobnihih regij. Mnenje, za katerega je zaprosila Evropska komisija, bo prispevalo k poročilu, ki ga Komisija pripravlja za Svet Evropske unije, torej institucijo, v kateri se sestajajo državni ministri iz vseh držav članic EU ter sprejemajo zakone in usklajujejo politike.

Evropski odbor regij je oktobra 2020 izdal prvi Letni regionalni in lokalni barometer EU, v katerem je opozoril, da med regijami EU in tudi med regijami znotraj posameznih držav članic obstajajo precejšnje razlike pri zagotavljanju zdravstvenega varstva. Na podlagi ankete, opravljene v okviru Letnega regionalnega in lokalnega barometra EU, je bilo ugotovljeno, da Evropejci bolj zaupajo lokalnim in regionalnim oblastem kot pa EU ali svojim nacionalnim oblastem. Prepričani so tudi, da bi lokalne in regionalne oblasti lahko povečale zmogljivost EU za reševanje problemov, če bi imele večji vpliv. Evropejci si želijo, da bi lahko lokalne in regionalne oblasti zlasti na področju zdravja bolj vplivale na odločitve, sprejete na ravni EU.

Kongres lokalnih in regionalnih oblasti

V letošnjem letu se je KLRO sestal enkrat, in sicer v marcu. Zasedanja so se udeležili tudi člani slovenske delegacije pri KLRO.

Na 40. zasedanju, ki je potekalo preko spleta od 23. do 24. marca 2021, je kongres lokalnih in regionalnih oblasti sprejel prednostne naloge za naslednjih pet let. Kongres se bo osredotočil na prispevek lokalnih in regionalnih organov k ciljem trajnostnega razvoja ZN s spodbujanjem sledečih področij:

- Odporna družba: učinkoviti odzivi na krizo javnega zdravja;
- Demokratične družbe: kakovost reprezentativne demokracije in udeležbe državljanov;
- Kohezivna družba: zmanjševanje neenakosti;
- Trajnostna družba: okoljska vprašanja in podnebni ukrepi;
- Digitalna družba: digitalizacija in umetna inteligenca v lokalnem kontekstu.

Prednostne naloge kongresa upoštevajo strateški okvir generalnega sekretarja

Sveta Evrope in prednostne naloge držav članic ter poudarjajo okoljsko in socialno vzdržnost, digitalno revolucijo ter vključevanje državljanov v demokracijo.

Člani kongresa so prepoznali tudi vodilno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri okrevanju po krizi in poudarili, da je spoštovanje Evropske listine o lokalni samoupravi bistvenega pomena za zaščito lokalne demokracije in zagotavljanje odpornosti lokalne samouprave.

Kongres je sprejel tudi priporočilo o proračunu, ki poziva k virom, ki so v skladu z zakonskimi nalogami in vlogo. Soporocevalki Anna Magyar (Madžarska, EPP/CCE) in Barbara Toce (Italija, SOC/G/PD) sta izrazili zaskrbljenost zaradi upadanja sredstev kongresa in izrazile potrebo za zagotavljanje nujnih sredstev za izvajanje prednostnih nalog.

Na 40. zasedanju so člani izvoli tudi novo vodstvo. Volitve so potekale preko spleta. Člani kongresa so za predsednika izvolili Leenderta Verbeeka.

Za predsednika zbornice lokalnih oblasti kongresa je bil izvoljen Bernd

Vöhringer (Nemčija, EPP/CCE), John Warmisham, Xavier Cadoret, Konstantinos Koukas, Antonija Jozic, Martine Dieschburg-Nickels, Emin Jeritsyan in Sevdia Ugrekhelidze pa so bili izvoljeni za podpredsednike.

V zbornici regionalnih oblasti pa je bil za predsednika izvoljen Harald Sonderegger (Avstrija, EPP/CCE), ki je nasledil Gunn Marit Helgesen (Norveška, EPP/CCE), ki je skupaj z izvoljenimi člani postala podpredsednica zbornice. Ostali izvoljeni podpredsedniki Aleksandra Maletić, Andrei Novikov, Tunç Soyer, Lia Montalti, Cecilia Dalman Eek in Drozdenko Alexander.

V treh odborih pa je postala nova predsednica nadzornega odbora (Monitoring Committee) Gudrun Mosler-Törnström (Avstrija, SOC/G/PD), nekdanja predsednica kongresa, Jelena Drenjanin (Švedska, EPP/CCE), je postala predsednica upravnega odbora (Governance Committee) in Thomas Andersson (Švedska/ILDG), predsednik Odbora za aktualne zadeve (Current Affairs Committee).

Konferenca inovativno financiranje projektov energetske učinkovitosti

13. maja 2021 je potekala konferenca na temo »Inovativno financiranje projektov energetske učinkovitosti«, na kateri je kot predstavnik Kongresa lokalnih in regionalnih oblasti za podnebne spremembe in okolje, sodeloval dr. Vladimir Prebilič, ki je tudi vodja slovenske delegacije v KLRO.

Dogodek, ki ga je organizirala Centralna zveza občin Grčije (KEDE), so se udeležile mednarodne institucije, energetske agencije ter grški ministri in župani. Glavna tema dogodka je bilo vprašanje, kako financirati lokalne energetske projekte in premagati ovire, s katerimi se lokalne oblasti soočajo na poti k energetske učinkovitosti. Na dnevnem

redu so bile tudi nacionalne in evropske politike o energetske učinkovitosti, različni instrumenti financiranja lokalnih oblasti in sodelovanje Razvojne banke Sveta Evrope z lokalnimi in regionalnimi organi.

Na otvoritvi konference je Vladimir Prebilič poudaril: "Lokalne in regionalne ravni ter vključevanje državljanov so ključnega pomena za premagovanje izzivov, ki jih predstavljajo podnebne spremembe."

V nadaljevanju je povedal, da so lokalne in regionalne ravni ključnega pomena za premagovanje izzivov, ki jih nalagajo podnebne spremembe in doseganje energetskega prehoda. So prvi, ki se soočajo z najhujšimi posledicami podnebne krize.

"Nacionalni in mednarodni podnebni načrti so lahko uspešni le, če so mesta in regije vključeni v vse faze energetskega prehoda – od načrtovanja do izvajanja", je še povedal Prebilič in poudaril, da so trajnostne družbe ena od prednostnih nalog kongresa za obdobje 2021–2026, v skladu s cilji Združenih narodov za trajnostni razvoj. Kot ključno pa je v proces vključiti državljanje, ki bi morali biti v središču lokalnih energetskega načrtov.

Prav tako je izpostavil, da bi digitalizacija in posodobitev javnega prevoza ter finančna podpora malim in srednjim podjetjem, ki izvajajo strategije energetske učinkovitosti, lahko bila ena izmed poti v bolj trajnostno prihodnost.

InfoHiša

Info hiša d.o.o.
Tehnološki park 19
1000 Ljubljana

Prihaja prenovljen zakon o **varstvu osebnih podatkov ZVOP-2**

Bodite pripravljeni!

Nudimo vam **strokoven** in **praktičen** pristop k zagotavljanju skladnosti varstva osebnih podatkov

Izobraževanja

DPO od Demand™

Svetovanje

Pomagamo vam urediti:

- GDPR dokumentacijo
- Evidenco obdelav OP
- Piškotke na vaši spletni strani
- GDPR revizija pri vas in vaših obdelovalcih
- Pripravo DPIA
- Pomoč pri inšpekcijskem pregledu
- Skladnost prenosa podatkov v tretje države
- Informacijska varnost
- Svetovanje po meri
- Usposabljanje zaposlenih

Vas zanimajo novice s področja varstva osebnih podatkov?

Obiščite portal [GDPR GURU](#) zakladnico informacij, ki so v pomoč pooblaščenim osebam za varstvo podatkov, informatikom in pravnikom v javnem in zasebnem sektorju.

Strokovna literatura

- Članki
- Publikacije in priročniki

Informacijski pooblaščenec

- Mnenja
- Odločitve

Novice

- Iz Slovenije
- Iz tujine

Pravna praksa

- EU sodišča
- SLO sodišča
- Tuji nadzorni organi

Zakonodaja

- Slovenska
- Tuja

Izdajatelj glasila je Združenje občin Slovenije.

odgovorna urednica:

Polona Drofenik

lektoriranje:

Mateja Faletič

grafična priprava in tisk:

ART32 d.o.o., Špes, grafični studio

uredništvo glasila:

Združenje občin Slovenije

naslov uredništva:

Glas občin, Dunajska cesta 156, 1000 Ljubljana

